

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Е Л А Б О Р А Т

ЗА АКРЕДИТАЦИЈА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА

Додипломски студии по архитектура

Прв циклус на студии

Тригодишни студии

ИНСТИТУЦИЈА ПРЕДЛАГАЧ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Архитектонски факултет - Скопје

Скопје, 2022 ГОДИНА

СОДРЖИНА НА ЕЛАБОРАТОТ

1. ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНЕСУВАЧОТ НА БАРАЊЕТО	7
2.1. ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА УНИВЕРЗИТЕТ	7
2.2. ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА БАРАТЕЛ НА АКРЕДИТАЦИЈА	8
3. СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА	8
4. ДЕЛНОСТ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА СПОРЕД ФРАСКАТИЕВАТА КЛАСИФИКАЦИЈА 8	
5. ОРГАН НА ЗАСТАПУВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА.....	9
6. ПРАВНА ОСНОВА ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ НА ЕЛАБОРАТОТ.....	9
1. Карта на високообразовната установа.....	10
2. Основни податоци за студиската програма за која се бара акредитација/повторна акредитација	14
3. Цел и оправданост за воведување на студиската програма.....	17
4. Усогласеност на студиската програма со потребите на општеството за даденото кадровско профилирање.17	
5. Општи дескриптори на квалификации за прв циклус на тригодишни со 180 ЕКТС, студиска програма додипломски студии по архитектура, Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации.....	18
5.1. Општи дескриптори на квалификации за прв циклус на тригодишни студии со 180 ЕКТС, студиска програма додипломски студии по архитектура, Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	18
5.2. Специфични дескриптори на квалификации за прв циклус на тригодишни студии со 180 ЕКТС, студиска програма додипломски студии по архитектура, Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	19
6. Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни факултетски и универзитетски предмети и дефиниран начин на избор на предметите.....	20
7. Список на наставен кадар со податоци наведени во Прилог бр.4.....	25
8. Податоци за просторот предвиден за реализација на Студиската програма додипломски студии по архитектура, организирана на Архитектонски факултет Скопје.....	29
9. Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма додипломски студии по архитектура, на Архитектонски факултет Скопје	30
10. Информација за бројот на студентите (првпат запишани) на студиската програма во периодот од последната акредитација	30
11. Информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература.....	31
12. Информација за веб-страница	31
13. Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата.....	32
14. Резултати од изведената самоевалуација во согласност со Упатството за единствените основи на евалуацијата и евалуациските постапки на универзитетите, донесено од Агенцијата за евалуација на високото образование во Република Македонија и од Интеруниверзитетската конференција на Република Македонија (Скопје-Битола, септември 2002)	33
15. Дали формалното образование и истражувачкото искуство на наставниците кореспондира со специфичноста на студиската програма, односно со профилот и квалификацијата на наставно-научниот кадар	

16. Усогласеност на структурата и содржината на циклусот на студиите со општите и специфичните дескриптори.....	35
17. Усогласеност на теоретската и практичната настава со целите на студиската програма.....	39
18. Усогласеност на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции	39
ДОКУМЕНТИ	41
1. Одлука за усвојување на студиската програма од Наставно-научниот совет/ Научниот совет.....	42
2. Одлука за усвојување на студиската програма од Универзитетскиот сенат.....	43
3. Мислење од Одборот за соработка и доверба со јавноста.....	44
4. Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма.....	45
5. Согласност на Универзитетскиот сенат за учество на наставникот во реализација на студиска програма во друга високообразовна установа	69
6. Согласност на Наставно-научниот/Научниот совет за учество на наставникот во реализација на студиска програма на друга единица на Универзитетот	70
Прилог бр. 3	72
Прилог бр. 4.	185
Прилог бр. 5	264
Прилог бр. 6	266
Прилог бр. 7	267
Прилог бр. 8	268
Прилог бр. 9	269

Табела за структура на елаборатот

Реден број	Наслов/поднаслов	Проверка
1.	ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНЕСУВАЧОТ НА БАРАЊЕТО	
2.1.	ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА УНИВЕРЗИТЕТ	
2.2.	ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА БАРАТЕЛ НА АКРЕДИТАЦИЈА	
3.	СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА	
4.	ДЕЈНОСТ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА СПОРЕД ФРАСКАТИЕВАТА КЛАСИФИКАЦИЈА	
5.	ОРГАН НА ЗАСТАПУВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА	
6.	ПРАВНА ОСНОВА ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ НА ЕЛАБОРАТОТ	
1.	Карта на високообразовната установа	
2.	Основни податоци за студиската програма за која се бара акредитација/повторна акредитација	
3.	Цел и оправданост за воведување на студиската програма	
4.	Усогласеност на студиската програма со потребите на општеството за даденото кадровско профилирање	
5.	Општи дескриптори на квалификации за прв циклус на тригодишни студии со 180 ектс, студиска програма додипломски студии по архитектура, Архитектонски факултет при универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	
5.1.	Општи дескриптори на квалификации за прв циклус на тригодишни студии со 180 ектс, студиска програма додипломски студии по архитектура, Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	
5.2.	Специфични дескриптори на квалификации за прв циклус на тригодишни студии со 180 ектс, студиска програма додипломски студии по архитектура, Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	
6.	Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни факултетски и универзитетски предмети и дефиниран начин на избор на предметите	
7.	Список на наставен кадар со податоци наведени во прилог бр.4	
8.	Податоци за просторот предвиден за реализација на студиската програма додипломски студии по архитектура, организирана на Архитектонски факултет Скопје	
9.	Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма додипломски студии по архитектура, на Архитектонски факултет Скопје	
10.	Информација за бројот на студентите (првпат запишани) на студиската програма во периодот од последнат акредитација	
11.	Информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература	
12.	Информација за веб-страница	
13.	Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата	
14.	Резултати од изведената самоевалуација во согласност со упатството за единствените основи на евалуацијата и евалуациските постапки на универзитетите, донесено од Агенцијата за евалуација на високото образование во Република Македонија и од Интеруниверзитетската конференција на Република Македонија (Скопје-Битола, септември 2002)	

15.	Усогласеност на формалното образование и истражувачкото искуство на наставниците со специфичноста на студиската програма, односно со профилот и квалификацијата на наставно-научниот кадар	
16.	Соодветност на структурата и содржината на циклусот на студиите со општите и специфичните дескриптори	
17.	Усогласеност на теоретската и практичната настава со целите на студиската програма	
18.	Усогласеност на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции	
	ДОКУМЕНТИ	
1.	Одлука за усвојување на студиската програма од наставно-научниот совет/научниот совет	
2.	Одлука за усвојување на студиската програма од универзитетскиот сенат	
3.	Мислење од одборот за соработка и доверба со јавноста	
4.	Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма	
5.	Согласност на универзитетскиот сенат за учество на наставникот во реализација на студиска програма во друга високообразовна установа	
6.	Согласност на наставно-научниот/научниот совет за учество на наставникот во реализација на студиска програма на друга единица на универзитетот	
ПРИЛОГ БР. 3	Содржина на предметните програми	
ПРИЛОГ БР. 4	Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови	
ПРИЛОГ БР. 5	Додаток на диплома	
ПРИЛОГ БР. 6	Статут на високообразовната установа (на уким и на единицата) – линк до веб-страниците Извештај од последна самоевалуација (на уким и на единицата) – линк до веб-страниците	
ПРИЛОГ БР. 7	Копија од решението за акредитација на високообразовната установа издадено од одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Македонија	
ПРИЛОГ БР. 8	Договори за закуп	
ПРИЛОГ БР. 9	Копија од решението за исполнување на условите за почеток со работа на студиската програма, издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија	

√	Прва акредитација
	Повторна акредитација

1. ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНЕСУВАЧОТ НА БАРАЊЕТО

Назив на високообразовната установа

АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ
при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Адреса/Седиште

Бул. Партизански одреди бр. 24
 1000 Скопје
 Република Северна Македонија

ЕМС

4080009100103

Телефон

+ 389 2 3116367

Електронска пошта

dekanat@arh.ukim.edu.mk

Матичен број

6462561

Факс

+ 389 2 3116367

Веб-страница на установата

www.arh.ukim.edu.mk

2.1. ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА УНИВЕРЗИТЕТ

Назив на основачот	Собрание на Република Македонија
Назив на актот за основање	Закон на Универзитетот во Скопје
Број и датум на актот за основање	Бр. 4/1949 Службен весник на Народна Република Македонија
Промени во основачките права (називи на првиот основач и на правните следбеници на основачот)	/
Број и датум на Решението за исполнување на условите за почеток со работа и дејност издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија	/
Број и датум на Решението за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Северна Македонија	/
Број и датум на Решението за упис на високообразовната установа во Централниот регистар	/

2.2. ПОДАТОЦИ ЗА ОСНОВАЊЕТО НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА БАРАТЕЛ НА АКРЕДИТАЦИЈА

Назив на основачот	Собрание на Народна Република Македонија
Назив на актот за основање	Уредба на Владата на НРМ за основање на Технички факултет со два оддела: архитектура и градежништво
Број и датум на актот за основање	Бр. 4348 17.11.1950 година (Сл. весник на НРМакедонија бр.34 од 28.12.1950 година)
Промени во основачките права (називи на првиот основач и на правните следбеници на основачот)	Архитектонско-градежен факултет (Сл.весник СРМ бр.27/1965) Архитектонски факултет (Одлука на Архитектонски факултет и Градежен факултет бр. 01-353/1 од 18.2.1975 година) Единица во состав на Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје од 28.2.2009
Број и датум на Решението за исполнување на условите за почеток со работа и дејност издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија	Решение за почеток со работа на студиската програма од прв и втор циклус интегрирани петгодишни студии по архитектура на Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, со бр. 14-1178 од 22.06.2018.
Број и датум на Решението за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Северна Македонија	Решение за акредитација бр. 1409-24/5 од 23.05.2018 на студиска програма „Архитектура“ прв и втор циклус интегрирани студии (300 ЕКТС) на Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Број и датум на Решението за упис на високообразовната установа во Централниот регистар	Окружен стопански суд во Скопје со решение бр.1102/75 од 6.10.1975 го запиша во судскиот регистар конституирањето на Архитектонски факултет во Скопје, регистарска влошка 1086-00-00

3. СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА

√	Државна		Приватна		Мешовита
---	---------	--	----------	--	----------

4. ДЕЈНОСТ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА СПОРЕД ФРАСКАТИЕВАТА КЛАСИФИКАЦИЈА

а) Научно подрачје (научноистражувачко поле од прво ниво)	Техничко-технолошки науки
б) Научно поле (научноистражувачко поле од второ ниво)	Архитектура, урбанизам и планирање
в) Научна област	20100 Архитектонско проектирање и дизајн 20101 Структурални анализи 20102 Нормативи во организацијата на просторот 20103 Развој на архитектурата и урбанизмот и културното наследство 20104 Методологија на проектирање 20105 Градски центри 20106 Рурална средина 20107 Инфраструктурни системи 20108 Материјали и технологија на градење 20109 Стандардизација на материјали и типизација на делови и градежен склоп 20110 Монтажа во масовна изградба 20111 Префабрикација и монтажа во архитектура 20112 Архитектонски конструкции

	20113 Конзервација и ревитализација на културно историски споменици 20114 Урбано и просторно планирање и проектирање 20115 Урбанистички нормативи 20117 Архитектонска физика 20118 Друго
--	--

5. ОРГАН НА ЗАСТАПУВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА

Име и презиме, функција (ректор/декан/директор)

Проф. д-р Огнен Марина – Декан

Датум и акт на именување

Одлука за потврдување избор на Декан на Универзитетскиот сенат, бр.02-560/5 од 29.04.2021 година

Контакт-телефон

+389 2 3116367

Е-пошта

dekanat@arh.ukim.edu.mk

Лице за контакт

Име и презиме

Огнен Марина

Телефон

+389 75 200150

Е-пошта

dekanat@arh.ukim.edu.mk

Датум:

М.П

Овластено лице

6. ПРАВНА ОСНОВА ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ НА ЕЛАБОРАТОТ

1. Закон за високото образование (Службен весник на Република Македонија, бр. 82/2018);
2. Уредба за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност (Службен весник на Република Македонија, бр. 103/10); Класификација на научните подрачја, полиња и области според Меѓународната франска тиева класификација;
3. Правилник за организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата за акредитација и евалуација, стандардите за акредитација и евалуација, како и за други прашања во врска со работата на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование (Службен весник на Република Македонија, бр. 151/12);
4. Правилник за задолжителните компоненти што треба да ги поседуваат студиските програми од прв, втор и трет циклус на студии (Службен весник на Република Македонија, бр. 25/11);
5. Упатство за критериумите за начинот на обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи и на академскиот кадар во Република Македонија (Службен весник на Република Македонија, бр. 67/13);
6. Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации (Службен весник на Република Македонија бр. 154/2010);
7. Правилник за содржината и формата на дипломата, на упатството за изготвување додаток на дипломата и на другите јавни исправи (Службен весник на Република Македонија бр. 84/09);
8. Правилник за поблиските критериуми и надлежноста на одборите за соработка и доверба со јавноста (Службен весник на Република Македонија бр. 148/13);
9. Закон за признавање на професионалните квалификации (Службен весник на Република Македонија бр. 171/10);
10. Правилник за начинот и постапката за водење на базата на податоци за високообразовната дејност (Службен весник на Република Македонија бр. 65/13);
11. Закон за научно-истражувачката дејност (Службен весник на Република Македонија бр. 46/08, 103/08, 24/11 и 80/12);
12. Статут на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ (Универзитетски гласник бр. 425 од 28.6.2019);
13. Решение за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Македонија и
14. Други акти:
  - Директивата на Европскиот парламент и совет за заедничко признавање на дипломи, сертификати и друга евиденција за формални квалификации во архитектурата (2005/36/ЕС),
  - Директивата на европската асоцијација за архитектонско образование (ЕААЕ) од 2001 година.

Список на задолжителни компоненти што треба да ги поседуваат студиските програми

1. Карта на високообразовната установа

Назив на високообразовната установа	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Архитектонски факултет
Седиште	Булевар Партизански одреди, бр. 24, 1000, Скопје
Веб-страница	www.arh.ukim.edu.mk
Вид на високообразовната установа (јавна, приватна, приватно-јавна)	Јавна високообразовна установа Факултет како единица на државен Универзитет Матичен број 6462561 Шифра на дејност: 85.42 високо образование
Податоци за последната акредитација	Решение за акредитација бр. 1409-24/5 од 23.05.2018 на студиска програма „Архитектура“ прв и втор циклус интегрирани студии (300 ЕКТС) на Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Студиски и научно-истражувачки подрачја за кои е добиена акредитација	Решение за акредитација бр. 1409-24/5 од 23.05.2018 на студиска програма „Архитектура“ прв и втор циклус интегрирани студии (300 ЕКТС) Научно-истражувачко подрачје: 2. Техничко-технолошки науки Научно-истражувачко поле: 2.01 Архитектура, урбанизам и планирање Научно-истражувачка област: 20100 Архитектонско проектирање и дизајн 20101 Структурални анализи 20102 Нормативи во организацијата на просторот 20103 Развој на архитектурата и урбанизмот и културното наследство 20104 Методологија на проектирање 20105 Градски центри 20106 Рурална средина 20107 Инфраструктурни системи 20108 Материјали и технологија на градење 20109 Стандардизација на материјали и типизација на делови и градежен склоп 20110 Монтажа во масовна изградба 20111 Префабрикација и монтажа во архитектура 20112 Архитектонски конструкции 20113 Конзервација и ревитализација на културно историски споменици 20114 Урбано и просторно планирање и проектирање 20115 Урбанистички нормативи 20117 Архитектонска физика 20118 Друго Решение за акредитација бр. 08-159/4 од 29.06.2021 на студиска програма „Архитектура и урбанизам“ трет циклус на докторски академски студии (180 ЕКСТ) Научно-истражувачко подрачје: 2. Техничко-технолошки науки Научно-истражувачко поле: 2.01 Архитектура, урбанизам и планирање Научно-истражувачка област: 20100 Архитектонско проектирање и дизајн 20101 Структурални анализи 20102 Нормативи во организацијата на просторот 20103 Развој на архитектурата и урбанизмот и културното наследство 20104 Методологија на проектирање

	<p>20105 Градски центри 20106 Рурална средина 20107 Инфраструктурни системи 20108 Материјали и технологија на градење 20109 Стандардизација на материјали и типизација на делови и градежен склоп 20110 Монтажа во масовна изградба 20111 Префабрикација и монтажа во архитектура 20112 Архитектонски конструкции 20113 Конзервација и ревитализација на културно историски споменици 20114 Урбано и просторно планирање и проектирање 20115 Урбанистички нормативи 20117 Архитектонска физика 20118 Друго</p>
<p>Податоци за меѓународната соработка на планот на наставата, истражувањето и мобилноста на студентите</p>	<p>Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје има голем број на меѓународни и регионални партнери со кои има склучено договори за соработка: Univerza v Ljubljani - Fakulteta za arhitekturo, Ljubljana, Slovenia Sveučilište u Zagrebu Arhitektonski fakultet, Zagreb, Croatia Faculty of Architecture, University of Belgrade, Belgrade, Serbia Systematica, Italy Fondazione Transform Transport ETS, Italy</p> <p>Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје има склучено договори за соработка, во кои овластен претставник е Деканот на Архитектонскиот факултет, со следните институции: University of Rijeka, Croatia Ariel University, Israel</p> <p>Архитектонски факултет во рамките на ERASMUS+ програмата за академска мобилност има склучени билатерални договори со следните партнерски Универзитети: Politecnico di Torino, Torino, Italy University of the Basque Country, Faculty of Architecture, Bilbao, Spain Uniuersitat Ramon Llull, Faculty of Architecture, Barcelona, Spain Universita degli Studi di Roma, Faculty of Architecture, Rome, Italy Univerza v Ljubljani - Fakulteta za arhitekturo, Ljubljana, Slovenia</p>
<p>Податоци за просторот наменет за изведување на наставната и истражувачката дејност</p>	<p>Вкупна површина (брuto простор за изведување на настава) – 4516 m² Вкупна површина (нето простор за изведување на настава) – 2004 m² Спецификација на површината во зависност од намената е дадена во точка 7 од елаборатот.</p>
<p>Податоци за опремата за изведување на наставната и истражувачката дејност</p>	<p>Техничка опрема во форма на комјутери, печатачи, скенери во различен формат, лцд проектори, лаптопи, пен таблети, термовизиска камера и опрема за мерење амбиентална температура, звуци и у-мерења, машини за обработка на дрво и машини за обработка на стиропор. Спецификација по однос на бројот и намената е дадена во точка 9 од елаборатот.</p>
<p>Вкупен број на студенти за кои е добиена акредитација</p>	<p>Актуелната акредитација е добиена за 600 студенти</p>

Број на студенти (првпат запишани)	120
Планиран број на студенти што ќе се запишат на студиската програма	270-360 Бројот на студенти што ќе се запишуваат во прва година на прв циклус на студии - додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, секоја година ќе се утврдува со предлог одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот, потврдена со одлука од Универзитетот и со одлука од основачот на Универзитетот. Вообичаениот број на студенти што годишно се запишуваат на актуелната студиска програма е 90-120.
Број на лица со наставно-научни, со научни и со наставни звања	23 (11 редовни професори, 11 вонредни професори и 1 доцент)
Број на лица со соработнички звања	17 (14 асистенти и 3 лаборанти)
Сооднос наставник/студенти	1 наставник /23.47 студенти
Внатрешни механизми за обезбедување и контрола на квалитетот на студиите	Во процесот на внатрешната самоевалуација се применуваат различни методи со цел поефикасен увид во состојбите на внатрешните организациони единици на Факултетот, анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма, образовниот процес и условите во кои тој се одвива, како и непосредни согледувања преку податоци презентирани од факултетските служби (годишни планови, годишни извештаи). Внатрешната самоевалуација ја спроведува Комисија за самоевалуација при Архитектонскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, формирана со Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот, а по претходно тајно гласање. Таа се состои од седум членови, од редот на наставниците со мандат од четири години и од претставниците на студентите за време од една година. Во самоевалуацијата се опфатени наставно-образовниот процес, соработката со јавноста и меѓународната соработка, научно-истражувачката и апликативната дејност, останати активности и дејности на Факултетот, просторните и финансиските услови на работење и студентските анкети за оценка на квалитетот на наставата. Последниот извештај за внатрешна евалуација се однесува на периодот од 2019-2021 година и е објавен на веб страницата на Архитектонскиот факултет.
Период за спроведување на внатрешната евалуација	Внатрешната евалуација се спроведува на интервали од најмногу три години, како што пропишува Законот за високо образование 82/18 во член 55 (4)
Податоци за последната спроведена надворешна евалуација	Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (УКИМ), како членка на Европската асоцијација на универзитети (ЕУА), следејќи ја Програмата за институционална евалуација на Европската асоцијација на универзитети (ЕУА) во периодот од 16 до 20 октомври 2017 година успешно ја заврши петтата надворешна евалуација од страна на експертски тим номиниран од Европската асоцијација на универзитети, во Брисел. Финалниот извештај од надворешната евалуација се наоѓа на веб страницата на Универзитетот.
Други податоци што високообразовната установа сака да ги наведе како аргумент за својата успешност	Архитектонскиот факултет, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е најстарата и најголема високообразовна установа за образување на архитекти, на тлото на Република Северна Македонија. Архитектонскиот факултет е дел од меѓународни проекти и меѓународни академски мрежи. Во континуитет од три декади ја одржува Меѓународната летна школа по архитектура, на која активно учество земаат учесници од

	<p>редот на наставниот кадар на Факултетот, реномирани гости-предавачи од странство, како и студенти од нашата, но и од други земји во светот. Архитектонскиот факултет во Скопје е единствената високообразовна установа во Република Северна Македонија акредитирана за трет циклус на докторски академски студии од областа на архитектурата и урбанизмот.</p>
--	---

2. Основни податоци за студиската програма за која се бара акредитација/повторна акредитација

1	Назив на студиската програма	Додипломски студии по архитектура
2	Назив на единица на Универзитетот	Архитектонски факултет Скопје
3	Научно подрачје (Фраскатијева класификација)	Научно-истражувачко подрачје: 2. Техничко-технолошки науки
4	Научно поле и научна, стручна или уметничка област (Фраскатијева класификација)	Научно-истражувачко поле: 2.01 Архитектура, урбанизам и планирање Научно-истражувачка област: 20100 Архитектонско проектирање и дизајн 20101 Структурални анализи 20102 Нормативи во организацијата на просторот 20103 Развој на архитектурата и урбанизмот и културното наследство 20104 Методологија на проектирање 20105 Градски центри 20106 Рурална средина 20107 Инфраструктурни системи 20108 Материјали и технологија на градење 20109 Стандардизација на материјали и типизација на делови и градежен склоп 20110 Монтажа во масовна изградба 20111 Префабрикација и монтажа во архитектура 20112 Архитектонски конструкции 20113 Конзервација и ревитализација на културно историски споменици 20114 Урбано и просторно планирање и проектирање 20115 Урбанистички нормативи 20117 Архитектонска физика 20118 Друго
5	Вид на студии	Академски студии
6	Оптовареност на студиската програма изразена во ЕКТС-кредити	Академски студии со 180 ЕКТС
7	Степен или ниво на квалификација што се стекнува со завршување на студиите според Националната рамка на квалификации	Квалификациите кои се стекнуваат со завршување на студиската програма на додипломските студии по архитектура, припаѓаат на нивото VI Б за тригодишните додипломски студии од Националната рамка на квалификации утврдена со Законот за националната рамка на квалификации и соодветствуваат на ниво VI од Европската рамка на квалификации.
8	Академски или стручен назив (профил) со кој се стекнува студентот по завршувањето на студиската програма	Дипломиран инженер архитект
9	Академски или стручен назив на англиски јазик што студентот го добива по завршувањето на студиската програма	Bachelor of Architecture
10	Времетраење на студиите (во студиски години)	Академски тригодишни студии со 180 ЕКТС
11	Учебна година во којашто ќе започне реализацијата на студиската програма	2023/2024
12	Број на студенти што се планира да се запишат на студиската програма	270-360 Бројот на студенти што ќе се запишуваат во прва година на прв циклус на студии - додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, секоја година ќе се утврдува со предлог

		одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот, потврдена со одлука од Универзитетот и со одлука од основачот на Универзитетот. Вообичаениот број на студенти што годишно се запишуваат на актуелната студиска програма е 90-120.
13	Јазик на кој ќе се изведува наставата	Наставата се изведува на македонски јазик; Одредени наставни предмети можат да содржат и „прозорци за мобилност”, односно активности кои може да се изведуваат и на англиски јазик.
14	Дали студиската програма се поднесува за акредитација или за повторна акредитација	Акредитација на нова студиска програма
15	Начин на финансирање на предложената студиска програма	Првиот циклус на академски студии - додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во времетраење од три години, се финансира од буџетот на Република Северна Македонија, од средства остварени со партиципација во трошоците за студирање и школарина за студирање на студентите согласно Законот за високо образование и согласно конкурсот за запишување на студенти на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како и со средства од останатите дејности на Факултетот.
16	Услови за запишување на студиската програма (посебно за редовните, за вонредните и за странските студенти)	<p>Запишувањето на студентите на прв циклус на студии - додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет - Скопје, се спроведува согласно Законот за високо образование, одредбите на Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (УКИМ), Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, како и согласно Конкурсот за запишување студенти на студиските програми на УКИМ.</p> <p>Запишувањето на студентите се врши врз основа на јавен конкурс што го објавува Универзитетот по добивањето на согласност од Владата на Република Северна Македонија во најмалку два дневни весника и на веб-страницата на Универзитетот.</p> <p>На прв циклус на студии - додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет - Скопје ќе се запишуваат одреден број на студенти, кој секоја година се утврдува со предлог одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот, потврдена со одлука од Универзитетот и со одлука од основачот на Универзитетот.</p> <p>На прв циклус на студии - додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет, може да се запише лице кое ги исполнува условите и критериумите утврдени со Конкурсот за упис на студенти на прв циклус студии - додипломски студии по архитектура во прв семестар на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.</p> <p>За упис во прв семестар на додипломските студии по архитектура на Архитектонскиот факултет - Скопје, за сите пријавени кандидати се врши проверка на оспособеноста за студирање архитектура. Наставно-научниот совет на Факултетот, со посебна одлука, ги одредува формата,</p>

		<p>содржината и начинот на бодирањето при проверката на оспособеноста за студирање архитектура. Со Конкурсот за упис на студенти во прв семестар на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, се објавуваат видот и начинот на проверка, како и начинот на оценување и бодирање на проверката за оспособеност за студирање архитектура на Архитектонскиот факултет.</p> <p>Странските државјани можат да се запишуваат на студии на Универзитетот под исти услови како и државјаните на Република Северна Македонија. Ректорската управа утврдува предлог за висината на школарината што ја плаќаат странските државјани.</p> <p>Архитектонскиот факултет не нуди опција за вонредно студирање.</p> <p>Студент од друг архитектонски факултет во земјата или странство може да премине на студиската програма од прв циклус студии на Архитектонскиот факултет Скопје, под услов да освоил најмалку 40 кредити од предметите на архитектонскиот факултет од кој преминува, а треба да реализира минимум 60% од предвидените кредити од студиската програма - додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (согласно условите на оваа студиска програма и Правилата за студирање на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ и Архитектонскиот факултет Скопје).</p>
17	Информација за продолжување на образованието	<p>Со завршување на првиот циклус на студии -додипломски студии по архитектура, се стекнуваат минималниот број на кредити - 180 ЕКТС, потребни за влез на втор циклус на студии - дипломски (мастер) студии по архитектура. Дури со дополнителните кредити - 120 ЕКТС на архитектонско универзитетско образование и стекнување на академскиот и стручен степен - <i>магистер инженер архитект (Master of Architecture)</i> како завршно звање, студентите добиваат целосен пристап до регулираната професија <i>архитект</i>, односно стекнуваат право на овластување од областа на архитектурата и урбанизмот од страна на Комората на овластени архитекти и други овластени инженери на Република Македонија.</p>

3. Цел и оправданост за воведување на студиската програма

Со воведувањето на додипломски студии по архитектура, како издвоен прв циклус, со нагласена стручна насоченост, се профилираат редица на соработнички кадри кои се потребни во развојот на стопанството, од градежништвото како примарен фокус, до помалите креативни индустрии базирани на индустрискиот и графичкиот дизајн.

Со додипломските студии по архитектура, студентите се стекнуваат со:

- Познавања на различните аспекти на процесот на проектирање, планирање и градење, и нивна примена во разработка на различни проектни документации, што им овозможува да бидат солидни техничари како соработнички кадар во архитектонските и урбанистички бироа;
- Графички компетенции, односно совладување на аналогни и дигитални алатки за претставување на простор и ликовно изразување, мануелни и машински занатски вештини како изработка на различни типови на модели, што им овозможува низа на можности во креативната индустрија и во, и вон рамките на полето на студирање;
- Комуникациски вештини, одговорност, прецизност и тимска работа, кои се основите на воспитувањето да се биде архитект, а кои се пожелни во секој работен амбиент;

Архитектурата е регулирана професија согласно Директивата на Европскиот парламент и совет за заедничко признавање на дипломи, сертификати и друга евиденција за формални квалификации во архитектурата (2005/36/ЕС), член 46 од Директивата и Директивата на европската асоцијација за архитектонско образование (ЕААЕ) од 2001 година. Во Република Северна Македонија, архитектурата како професијата е дефинирана и со Законот за градење каде е регулиран пристапот до професијата низ процесот на издавање на овластувања од страна на Комората на овластени архитекти и други овластени инженери на Република Македонија. И според Законот за високо образование (82/18 во член 147 (12)), задолжителен услов за архитектот да добие пристап до сите овластувања од областа на архитектурата и урбанизмот, е да има архитектонско образование на универзитетско ниво со петгодишни студии - 300 ЕКТС кредити. Со завршување на првиот циклус – додипломски студии по архитектура со 180 ЕКТС, студентот добива:

- пристап до овластување Б за инженер на изведба, според Законот за градење, односно можност да раководи со изградба на градби од втора (Б) категорија.

Покрај збогатувањето на стопанството во делот на стручна насоченост на соработничкиот кадар, со многу можности за вработување уште по завршување на првиот циклус на студии - додипломски студии по архитектура, тој претставува и пристапен степен на потребно образование (180 ЕКТС) за упис во вториот циклус на студии - дипломски студии по архитектура (120 ЕКТС), со кој се пристапува кон полните права на архитектурата како регулирана професија. Се очекува дека воведувањето на издвоен прв циклус на студии - додипломски студии по архитектура, ќе направи значителна селекција и ќе го зголеми квалитетот на кадрите кои ќе се одлучат на понатамошна универзитетска надградба, и следствено и на идните магистри инженери архитекти кои ќе го обликуваат нашиот животен простор.

4. Усогласеност на студиската програма со потребите на општеството за даденото кадровско профилирање

Градежништвото е една од водечките стопански гранки во Република Македонија со континуиран позитивен тренд во реализацијата на деловни активности и остварени градежни работи во последните десет години. Ваквата тенденција во стопанството наметува потреба за стручен и образуван кадар од областа на архитектурата, урбанизмот и планирањето кој со своите компетенции и професионалната оспособеност ќе биде подготвен да одговори на современите професионални и општествени предизвици.

Со завршување на првиот циклус на додипломски студии по архитектура се обезбедува поквалитетен пристап кон професијата во согласност со националната рамка на професионални квалификации:

- А. Стекнување со звање дипломиран инженер архитект и можност за вработување по првиот циклус и тоа како:

- Инженер за изведба, според Законот за градење, односно раководење со изградба на градби од втора (Б) категорија;

- Архитектонски техничар, надзорен техничар, технички соработник во архитектонски, урбанистички и планерски бироа, стручен соработник за уметност и култура, графички и мултимедијален дизајнер, според Националната класификација на занимања.

Б. Можност за продолжување на едукацијата во вториот циклус на дипломски студии по архитектура и стекнување со звање магистер инженер архитект, со што се овозможува целосен пристап до архитектонската професијата на различни нивоа и во различни области што нуди сеопфатен одговор на потребите на пазарот на трудот во Република Македонија и ја реализира општествената улога и одговорност на Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје како водечка установа во високото образование на архитектите.

5. Општи дескриптори на квалификации за прв циклус на тригодишни студии со 180 ЕКТС, студиска програма додипломски студии по архитектура, Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации

Ниво во Националната рамка на високообразовните квалификации		Високо образование	Ниво во Европската рамка на високообразовни квалификации
VI	Б		Прв циклус на студии – Академски студии со 180 ЕКТС

Квалификации што означуваат успешно завршување на првиот циклус на студии (180 ЕКТС кредити) му се доделуваат на лице што ги исполнува следните дескриптори на квалификациите:

5.1. Општи дескриптори на квалификации за прв циклус на тригодишни студии со 180 ЕКТС, студиска програма додипломски студии по архитектура, Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации

Тип на дескриптор	Опис
Знаење и разбирање	Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални, компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија. Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење. Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување.
Примена на знаењето и разбирањето	Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата. Покажува компетенции за идентификација, анализа и решавање проблеми. Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на полето на студирање.
Способност за проценка	Способност за прибирање, анализирање, оценување и презентирање информации, идеи, концепти од релевантни податоци. Донесување соодветна проценка земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти. Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение.

Комуникациски вештини	Способност да комуницира и дискутира, и со стручната, и со нестручната јавност, за информации, идеи, проблеми и решенија кога критериите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани. Презема поделена одговорност за колективни резултати. Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични, научни и интердисциплинарни дискусии.
Вештини за учење	Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност.

5.2. Специфични дескриптори на квалификации за прв циклус на тригодишни студии со 180ЕКТС, студиска програма додипломски студии по архитектура, Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации

Тип на дескриптор	Опис
Знаење и разбирање	Покажува знаење и разбирање на примарниот пакет на знаења од основните научни „линии“ на архитектурата (архитектонското проектирање, урбанизмот, конструктивните системи и елементи, конструктивната механика, графичките комуникации, градежното наследство, историјата на архитектурата и уметноста и др.), вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални, компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија. Разбирање на основите на методологијата на архитектонското проектирање со нејзино постепено совладување (од елементите на архитектонското проектирање и закономерностите на архитектонската композиција во прва година, преку мала архитектура во природен и урбан пејзаж во втора година, до специфичните аспекти на покомплексните архитектонски типологии во трета година). Познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење кои се однесуваат на интердисциплинарниот и мултидисциплинарен карактер на архитектурата како интеграција на материјални, концептуални, технички, урбанистички, економски, социјални и еколошки гледишта. Покажува знаење и разбирање за структурата на архитектонската професија, како и практичните аспекти на работење во проектантско биро, активностите поврзани со процесот и технологијата на градење, но и за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување.
Примена на знаењето и разбирањето	Го применува стекнатото знаење за да ја разбере одговорноста на професијата <i>архитект</i> во целина, и соодветно, да изгради професионален пристап во домените кои му се отвораат со првиот, односно вториот циклус на студии по архитектура. Покажува компетенции за идентификација и анализа на различни просторни проблеми на ниво на зграда и град (материјални, концептуални, технички, социјални, еколошки итн.) и може да придонесе кон нивно решавање во тимски амбиент. Стекнува практични способности од областа на графичките компетенции и занатските вештини кои може да ги користи и во рамките, и вон рамките на полето на студирање.
Способност за проценка	Способност за прибирање, анализирање, оценување и презентирање информации, идеи, концепти од релевантни податоци за потребите на аналитичкиот процес на архитектонското проектирање. Донесување соодветна проценка, во синтетна форма, земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти, за градење на сопствен став кон одреден архитектонски проблем. Донесување соодветна проценка, со оценување на теоретски и практични прашања, за одредени проблеми од доменот на процесот и технологијата на градењето, односно изведбата на зградите.
Комуникациски вештини	Преку совладување на примарниот пакет на архитектонска терминологија, се гради способноста за комуникација и дискусија, и со стручната, и со нестручната јавност, во писмена и усна форма, на различни аспекти на архитектонската професија, и нејзината одговорност во општествата.

	<p>Разбирање на сопствената улога во поголеми проектантски тимови, и соодветно, преземање на поделената одговорност за колективните резултати.</p> <p>Разбирање на сопствената улога во процесот и организацијата на градењето/изведбата, и соодветно, преземање на одговорноста како инженер на изведба.</p> <p>Способност за комуникација преку различни визуелни медиуми, а во служба на успешно пренесување на сопствените идеи, во стручно-техничка и уметничка смисла.</p> <p>Способност за независно учество во специфични интердисциплинарни дискусии.</p>
Вештини за учење	<p>Способност да ги разликува високообразовните квалификации кои се стекнуваат со првиот циклус - додипломски студии по архитектура и вториот циклус - дипломски студии по архитектура, за професијата <i>архитект</i>, и соодветно, да презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност.</p>

6. Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни факултетски и универзитетски предмети и дефиниран начин на избор на предметите

Програмата од прв циклус на студии - додипломски студии по архитектура е составена од 90% на задолжителни предмети и 10% на изборни предмети. Согласно Директивата на Европскиот парламент и совет за заедничко признавање на дипломи, сертификати и друга евиденција за формални квалификации во архитектурата (2005/36/ЕС), член 46 од Директивата и Директивата на европската асоцијација за архитектонско образование (ЕААЕ) од 2001 година, архитектурата е регулирана професија и образованието на архитектите на универзитетско ниво се состои од задолжителни компоненти и области. Со цел исполнување на обврските од Директивата 2005/36/ЕС, одредени специфики на задолжителните предмети, како и степенот на изборност во студиската програма е условен и дефиниран од областите и темите кои се обврзувачки во студиите по архитектура и вкупниот број на часови.

АРХИТЕКТОНСКО СТУДИО

Архитектонското студио е задолжителен предмет кој е центар на архитектонската педагогија. Тоа подразбира повеќе педагошки формати (предавања, вежби, семинари, тимска и самостојна работа, итн.), па оттаму и просторот на архитектонското студио симултано претставува и предавална, и лабораторија, и работилница, и дебатен и изложбен простор. (ЕААЕ ЕА, 2018) Се појавува од првиот до шестиот семестар во континуитет. Неговиот карактер се менува низ студиските години, но се работи за проблемски базирано и проектно ориентирано учење, кое цели да го воспостави фундаментот во процесот на проектирањето во рамки на првиот циклус - додипломски студии по архитектура.

Архитектонско студио 5 (Архитектонско студио 5.1, Архитектонско студио 5.2)

Во архитектонското студио 5, едната половина од студентите во генерацијата работи проект од областа на архитектонско проектирање на станбени згради (Архитектонско студио 5.1), а другата половина проект од областа на архитектонското проектирање на општествени згради (Архитектонско студио 5.2).

Архитектонско студио 6 (Архитектонско студио 6.1, Архитектонско студио 6.2)

Во архитектонското студио 6, едната половина од студентите во генерацијата работи проект од областа на архитектонското проектирање на станбени згради (Архитектонско студио 6.1), а другата половина проект од областа на архитектонското проектирање на општествени згради (Архитектонско студио 6.2). Во архитектонското студио 6, воведена е суштинска интеграција на знаењата аплицирани на проект со прераснување на Архитектонското студио 6 (8 ектс) во дипломско студио, во рамки на кое се интегрираат дисциплините урбанизам (2 ектс) и архитектонски конструкции (2 ектс), со механизам на задолжително процентуално учество на наставници од други институти (институтот за урбанизам и институт за високоградба), со што студентот го заокружува своето образование со дипломска работа која добива меѓународна препознатливост.

ИЗБОРНИ ТЕМАТСКИ БЛОКОВИ

Во новиот предлог на студиска програма за прв циклус на студии - додипломски студии по архитектура, се воведува нужната преориентација на архитектонското образование кон парадигмата на одржливост на градовите и архитектурата (European Green Deal, New European Bauhaus, Education for Sustainable Development Goals на UNESCO и 2030 Agenda for Sustainable Development) и тоа преку концептот на контролирана/обликувана изборност. Контролираната/обликувана изборност се реализира преку тематски блокови, а со цел множеството на знаења од изборниот корпус како дополнително на основниот корпус на знаења, и покрај изборноста, да има јасни воспитни педагошки цели. Се воведуваат четири изборни блокови, под генерични имиња А, Б, В и Г, од кои изборниот блок А го организира Институтот за архитектонско проектирање, изборниот блок Б го организира Институтот за високоградба, изборниот блок В го организира Институтот за урбанизам, а изборниот блок Г го организираат ликовниот блок од Институтот за заштита на градителско наследство, историја на архитектурата и уметност и Институтот за графички комуникации.

Изборниот блок А содржи предмети кои ги третираат аспектите на воспитување на архитектонска перцепција во контекст (А1) и на обликовните идеи и постапки во теоретска и практична смисла (А2). Има за цел да им овозможи на младите студенти солидна подлога- основен архитектонски инструментариум за критичко согледување на контекстуални зададености преку теоретски и практични алатки за архитектонско забележување претставување и размислување и во процесот на анализа на постојната и во процесот на концептуализација на антиципираната архитектонска стварност. Подтемата А1 – „македонски контекст“, обединува изборни предмети преку кои студентите, во најмалата студентска возраст, односно во првиот и вториот семестар, се запознаваат со архитектонските и урбанистички особености на македонското тло преку нагласена теренска настава. Совладувајќи ги основните архитектонски методи на читање и забележување архитектура во контекст, тие се запознаваат со најзначајните урбани фрагменти и поединечни дела на македонските архитекти, и се воспитуваат на препознавање и одржување на архитектонските вредности како најтрајни вредности во македонската културна мапа. Од овој тематски блок студентот мора да избере 1 предмет во првиот или вториот семестар. Подтемата А2 – „форма и композиција“, се однесува на репертоар на обликовни идеи и креативни постапки во теоретска и практична смисла, а со цел да го продлабочи индивидуалниот креативен инструментариум на студентите поставен преку другите задолжителни предмети, но и да го разбуди интересот за постојано пронаоѓање на нови и експериментални алатки за самоизразување. Од овој тематски блок студентот мора да избере 2 предмети во првиот, вториот, третиот или четвртиот семестар. Изборниот блок Б - „одржлива архитектура“ се однесува на основите на одржливоста и енергетската ефикасност во контекст на влијанието на објектите врз животната средина, принципите за одржливо проектирање, градење и оцена на објектите, пропратено со одржливи материјали, конструкции и технологии на градење. Од овој тематски блок студентот мора да избере 1 предмет во петтиот или шестиот семестар. Изборниот блок В - „одржлив урбан развој“ се однесува на принципите на еколошкиот урбанизам и одржливото планирање на градовите. Од овој тематски блок студентот мора да избере 1 предмет во петтиот или шестиот семестар. Изборниот блок Г - „ликовна култура и напредни техники на архитектонско претставување“ се однесува на аналогните и дигитални алатки за архитектонско претставување и нивната апликација во архитектурата, како пристапи кон визуелното размислување и истражување, визуелната композиција и воопшто визуелната култура. Од овој тематски блок студентот мора да избере 1 предмет во третиот или четвртиот семестар.

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Табела 6.1. Распоред на предметите по семестри и студиски години за академски студии (АС)

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.		Архитектонско студио 1	1	0	6	6
2.		Архитектонско проектирање 1	1	2	2	4
3.		Архитектонски конструкции 1	1	2	2	4
4.		Цртање	1	1	2	3
5.		Нацртна геометрија	1	2	2	4
6.		Вовед во комјутерски потпомогнато проектирање CAD, CAAD	1	1	2	3
7.		Математика	1	2	1	3
8.		Изборен наставен предмет *изборен блок А1 или изборен блок А2	1	1	2	3
9.		Архитектонско студио 2	2	0	6	6
10.		Архитектонско проектирање 1	2	2	2	4
11.		Архитектонски конструкции 2	2	2	2	4
12.		Принципи на статика	2	2	1	3
13.		Елементи на форма и боја	2	1	2	3
14.		Нацртна геометрија	2	2	2	4
15.		Компјутерско потпомогнато проектирање BIM	2	1	2	3
16.		Изборен наставен предмет *изборен блок А1 или изборен блок А2	2	1	2	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година						60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.		Архитектонско студио 3	3	0	6	8
2.		Архитектонско проектирање 2	3	2	0	2
3.		Архитектонски конструкции 3	3	2	2	4
4.		Јакост на материјали	3	2	1	3
5.		Основи на урбанизмот	3	2	2	4
6.		Историја на архитектура и уметност на стар век	3	2	0	3
7.		Пластично обликување	3	1	2	3
8.		Изборен наставен предмет *изборен блок А2 или изборен блок Г	3	1	2	3
9.		Архитектонско студио 4	4	0	6	8
10.		Архитектонско проектирање 2	4	2	0	2

11.		Архитектонски конструкции 4	4	2	2	4
12.		Носиви конструкции	4	2	2	4
13.		Архитектонска физика	4	1	1	2
14.		Основи на урбанизмот	4	2	2	4
15.		Историја на архитектура и уметност на среден век	4	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет *изборен блок А2 или изборен блок Г	4	1	2	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредити во студиската година						60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.		Архитектонско студио 5	5	0	6	8
2.		Архитектонско проектирање 3	5	2	0	2
3.		Архитектонско проектирање 4	5	2	0	2
4.		Архитектонски конструкции 5	5	2	2	4
5.		Инсталации во архитектурата	5	2	1	2
6.		Урбанистичко планирање	5	2	2	4
7.		Историја на архитектура и уметност на нов век	5	2	0	3
8.		Практика/летна школа	5	/	/	2
9.		Изборен наставен предмет *изборен блок Б или изборен блок В	5	1	2	3
10.		Архитектонско студио 6	6	0	6	12
11.		Архитектонско проектирање 3	6	2	0	2
12.		Архитектонско проектирање 4	6	2	0	2
13.		Архитектонски конструкции 6	6	2	0	2
14.		Менаџмент и организација	6	1	1	2
15.		Урбанистичко планирање	6	2	2	4
16.		Историја на архитектура и уметност на 20 век	6	2	0	3
17.		Изборен наставен предмет *изборен блок Б или изборен блок В	6	1	2	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредити во студиската година						60

Табела 6.2. Изборни наставни предмети на студиската програма

Вид на изборен наставен предмет	Број
Наставни предмети од Листата на изборни предмети предложена од единицата	15
Наставни предмети од Универзитетската листа на изборни предмети	0

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		

1.		Архитектонски лекции од Скопје	1/2	1	2	3	АФС Скопје
2.		Архитектонски лекции од Македонија	1/2	1	2	3	АФС Скопје
3.		Архитектонските модели како проектантска алатка	2/3/4	1	2	3	АФС Скопје
4.		Архитектонска анализа	2/4	1	2	3	АФС Скопје
5.		Архитектонските концепти на големите архитекти	4	1	2	3	АФС Скопје
6.		Формативни теми од јавни објекти	3/4	2	1	3	АФС Скопје
7.		Перспектива	3/4	1	2	3	АФС Скопје
8.		Архитектонска графика	3/4	1	2	3	АФС Скопје
9.		Напредни техники на архитектонско претставување	4	1	2	3	АФС Скопје
10.		Уметност, од Импресионизам до Минимализам	3/4	2	1	3	АФС Скопје
11.		Визуелни истражувања	3/4	1	2	3	АФС Скопје
12.		Креирање одржливи и отпорни градови	5/6	2	1	3	АФС Скопје
13.		Одржлив урбанизам	5/6	2	1	3	АФС Скопје
14.		Одржлива архитектура 1	5/6	2	1	3	АФС Скопје
15.		Одржлива архитектура 2	5/6	2	1	3	АФС Скопје
Вкупно:						45	АФС Скопје

Табела 6.3. Преглед на застапеност на задолжителните и на изборните предмети на студиската програма

Година	Број на задолжителни предмети	Број на изборни предмети	Вкупно предмети
Прва година	12 (од кои 2 се двосеместрални)	2	14
Втора година	12 (од кои 2 се двосеместрални)	2	14
Трета година	12 (од кои 3 се двосеместрални)	2	14
Вкупно	36	6	42
% застапеност	90%	10%	100%

Табела 6.4. Преглед на процентуалната застапеност на задолжителните и на изборните предмети

Трасење на студиите (години)/вкупен број на ЕКТС-кредити на студиската програма	Вкупна оптовареност изразена преку ЕКТС-кредити		Оптовареност за задолжителните предмети изразена преку ЕКТС-кредити		Оптовареност за изборните предмети изразена преку ЕКТС-кредити	
	А Вкупен број на ЕКТС-кредити од наставните предмети	А1 Процентуална застапеност на ЕКТС-кредити од наставните предмети на студиската програма	Б Вкупен број на ЕКТС-кредити од задолжителните наставни предмети	Б1 Процентуална застапеност на ЕКТС-кредити од задолжителните наставни предмети во однос на вкупниот број на ЕКТС-кредити на студиската програма	В Вкупен број на ЕКТС-кредити од изборните наставни предмети	В1 Процентуална застапеност на ЕКТС-кредити од изборните наставни предмети во однос на вкупниот број на ЕКТС-кредити на студиската програма
3 години 180	180	100%	162	90%	18	10%

--	--	--	--	--	--	--

7. Список на наставен кадар со податоци наведени во Прилог бр.4

Табела 7.1. Список на лица избрани во наставно-научни, научни и наставни звања во редовен работен однос со полно работно време на единицата каде што се реализира студиската програма

	Име и презиме на наставникот	Звање и научна област во кои е избран	Научна област на којашто докторирал	Институција каде што работи во редовен работен однос	Предмети што ги предава наставникот	Вкупен број на предмети по семестри	
						зимски	летен
1	Митко Хаџи Пуља	Редовен професор 20100 Архитектонско проектирање и дизајн	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за архитектонско проектирање	Архитектонско студио 1 Архитектонско студио 2	1	1
2	Александар Радевски	Вонреден професор 20100 Архитектонско проектирање и дизајн	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за архитектонско проектирање	Архитектонско студио 1 Архитектонско студио 2	1	1
3	Марија Мано Велевска	Вонреден професор 20100 Архитектонско проектирање и дизајн	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за архитектонско проектирање	Архитектонско проектирање 1 Архитектонска анализа (изборен) Архитектонски лекции од Скопје/од Македонија (изборен)	2	3
4	Александар Петровски	Вонреден професор 20112 Архитектонски конструкции 20117 Архитектонска физика 20188 Друго	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за високоградба	Архитектонски конструкции 1 Архитектонски конструкции 2 Архитектонски конструкции 6 Архитектонска физика Одржлива архитектура 1 (изборен) Одржлива архитектура 2 (изборен)	2	4
5	Наташа Милованчева	Редовен професор Ликовна уметност	Магистер по хуманистички науки - ликовна уметност (избрана во наставно-научно звање редовен професор по стручно-	Архитектонски факултет Скопје	Цртање Елементи на форма и боја Пластично обликување Уметност, од Импресионизам до Минимализам	3	2

			уметнички предмети)		(изборен предмет) Визуелни истражувања (изборен предмет)		
6	Бојан Каранаков	Вонреден професор 20118 Друго - Графички комуникации	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за графички комуникации	Нацртна геометрија Архитектонска графика (изборен) Перспектива (изборен)	2	2
7	Добре Николовски	Доцент 20118 Друго - Графички комуникации	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за графички комуникации	Вовед во компјутерски помогнато проектирање CAD, СААД Компјутерски помогнато проектирање BIM Напредни техники на архитектонско претставување (изборен)	1	2
8	Ана Тромбева-Гаврилоска	Редовен професор 20705 Механика на цврсто и деформабилно тело 20708 Бетонски, армиранобетонски и преднапрегнати конструкции- 20700 Градежни материјали	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за високоградба	Принципи на статика Јакост на материјали Носиви конструкции	1	2
9	Јован Ивановски	Вонреден професор 20100 Архитектонско проектирање и дизајн	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за архитектонско проектирање	Архитектонско студио 3 Архитектонско студио 4 Архитектонско проектирање 2 Архитектонските модели како проектантска алатка (изборен) Архитектонски лекции од Скопје/од Македонија (изборен)	3	4

10	Димитар Папастеревски	Вонреден професор 201112 Архитектонски конструкции 20108 Материјализација и технологија на градење 20111 Префабрикација и монтажа во архитектурата	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за високоградба	Архитектонски конструкции 3 Архитектонски конструкции 4 Архитектонски конструкции 5 Архитектонски конструкции 6 Инсталации во архитектурата Менаџмент и организација	3	3
11	Јасмина Силјаноска	Редовен професор 20118 Друго Урбанизам	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за урбанизам	Основи на урбанизмот	1	1
12	Слободан Велевски	Вонреден професор 20118 Друго Урбанизам	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за урбанизам	Основи на урбанизмот Урбанистичко планирање	1	1
13	Дивна Пенчиќ	Редовен професор 20114 Урбано и просторно планирање и проектирање 20115 Урбанистички нормативи 20118 Друго	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за урбанизам	Основи на урбанизмот Одржлив урбанизам (изборен) Креирање одржливи и отпорни градови (изборен)	2	2
14	Ана Ивановска-Дескова	Вонреден професор 20103 Развој на архитектурата и урбанизмот и архитектонското наследство, 20113 Конзервација и ревитализација на културно-историски споменици	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институтот за заштита на градителско наследство, историја на архитектура и уметност	Историја на архитектура и уметност на стар век Историја на архитектура и уметност на 20 век Архитектонски лекции од Скопје/од Македонија (изборен)	2	2
15	Елизабета Касапова	Редовен професор 20103 Развој на архитектурата и урбанизмот и архитектонското наследство, 20113	Доктор по историја на уметноста	Архитектонски факултет Скопје Институтот за заштита на градителско наследство, историја на архитектура и уметност	Историја на архитектура и уметност на среден век Историја на архитектура и уметност на нов век	1	1

		Конзервација и ревитализација на културно-историски споменици					
16	Минас Бакалчев	Редовен професор 20100 Архитектонско проектирање и дизајн	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за архитектонско проектирање	Архитектонско студио 5.1 Архитектонско студио 6.1 Архитектонско проектирање 3	2	2
17	Саша Тасиќ	Вонреден професор 20100 Архитектонско проектирање и дизајн	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за архитектонско проектирање	Архитектонско студио 5.1 Архитектонско студио 6.1 Архитектонско проектирање 3	2	2
18	Анета Христова-Поповска	Редовен професор 20100 Архитектонско проектирање и дизајн	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за архитектонско проектирање	Архитектонско студио 5.2 Архитектонско студио 6.2 Архитектонско проектирање 4 Архитектонските концепти на големите архитекти (изборен)	2	2
19	Михајло Зиноски	Редовен професор 20100 Архитектонско проектирање и дизајн	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за архитектонско проектирање	Архитектонско студио 5.2 Архитектонско студио 6.2 Архитектонско проектирање 4 Формативни теми од јавни објекти	2	3
20	Мери Батакоја	Вонреден професор 20100 Архитектонско проектирање и дизајн	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за архитектонско проектирање	Архитектонско студио 5.2 Архитектонско студио 6.2 Архитектонско проектирање 4 Архитектонските концепти на големите архитекти (изборен) Архитектонски лекции од Скопје/од Македонија (изборен)	3	4
21	Огнен Марина	Редовен професор	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за високоградба	Архитектонски конструкции 5 Архитектонски конструкции 6	1	1

		20112- Архитектонски конструкции 20108 Материјали и технологија на градење					
22	Горан Мицковски	Вонреден професор 20100 Архитектонско проектирање и дизајн	Доктор на технички науки	Архитектонски факултет Скопје Институт за архитектонско проектирање	Архитектонски е модели како проектантска алатка (изборен) Архитектонски лекции од Скопје/од Македонија (изборен)	1	2

Табела 7.2. Список на лица избрани во наставно-научни, научни и наставни звања во редовен работен однос со полно работно време од други единици на Универзитетот, ангажирани на единицата каде што се реализира студиската програма

	Име и презиме на наставникот	Звање и научна област во кои е избран	Научна област на којашто докторирал	Институција каде што работи во редовен работен однос	Предмети што ги предава наставникот	Вкупен број на предмети по семестри	
						зимски	летен
1.	Љупчо Настовски	Редовен професор 10900 Математика	Доктор на математички науки	Природноматематички факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	Математика	1	0
2.	Маријана Лазаревска	Вонреден професор 20720 Друго – Менаџмент во градежништво то	Доктор на технички науки	Градежен факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	Менаџмент и организација	0	1

8. Податоци за просторот предвиден за реализација на Студиската програма додипломски студии по архитектура, организирана на Архитектонскиот факултет - Скопје

Табела 8.1. Список и површина на просторите во високообразовната установа што ќе се користат за реализација на студиската програма

	Вид и намена на просторот	Број	Број на места	Површина (m ²)
1.	Атеље	1	30	168
2.	Голема сала	1	90	264
3.	Амфитеатар	1	180	215
4.	Аудиториум 115	1	90	104
5.	Училница 214	1	60	104
6.	Училница 215	1	60	104

7.	Училница 227	1	60	104
8.	Училница 228	1	60	104
9.	Училница 312	1	60	104
10.	Училница 304	1	30	55
11.	Компјутерски центар	1	20	104
12.	Моделарница	1	40	90
13.	Училница - Сутерен	1	20+60	60+96
14.	Стаклена училна	1	36	30
15.	Читална во библиотека	1	30	103
	Библиотека	1	3	103
	Работен простор - Коридор	1	20	70
	Работилница со опрема	1	3	22
Вкупно				2004

9. Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма додипломски студии по архитектура, на Архитектонскиот факултет - Скопје

Табела 9.1. Список на опрема и наставни средства за вршење на дејноста што одговараат на нормативите и стандардите за вршење високообразовна дејност

	Опрема и наставни средства	Вид	Намена	Број
1.	Компјутери	десктоп	Извршување наставно-научни задолженија	78
2.	Печатачи	A4 и A3	Извршување наставно-научни задолженија	52
3.	Скенери	A4	Извршување наставно-научни задолженија	20
4.	Скенери	A3	Извршување наставно-научни задолженија	2
5.	ЛЦД проектори	Проектор	Извршување наставно-научни задолженија	12
6.	Машини за обработка на дрво	Опрема	Извршување наставно-научни задолженија	1
7.	Машини за обработка на стиропор	Опрема	Извршување наставно-научни задолженија	1
8.	Лаптоп	15"	Извршување наставно-научни задолженија	70
9.	Пен таблет	Опрема	Извршување наставно-научни задолженија	33
10.	Термовизиска камера и опрема за мерење амбиентална температура, звук и У мерач	Опрема	Извршување наставно-научни задолженија	4

10. Информација за бројот на студентите (првпат запишани) на студиската програма во периодот од последната акредитација

Табела 10.1. Преглед на бројот на студентите запишани (првпат) на студиската програма во периодот на последната акредитација и бројот на студенти за кои се бара акредитација

	Академска година	Број на студенти запишани во прва година
1.	2018/2019	120
2.	2019/2020	120
3.	2020/2021	120
4.	2021/2022	90
5.	2022/2023	90

Вкупно запишани студенти	540
Бројот на студенти за кои е добиена акредитација	600
Бројот на студенти за кои се бара нова ре/акредитација	270-360

11. Информацја за обезбедена задолжителна и дополнителна литература

За предложената студиска програма обезбедена е задолжителна литература во обем многу поголем од минималниот потребен број на примероци, кој е дефиниран како 10% во однос од бројот на студенти кои во моментот посетуваат настава по дадената студиска програма. Исто така, бројот на примероци за дополнителна литература која е обезбедена го надминува потребниот минимум кој е дефиниран како 5% од бројот на студенти кои во моментот посетуваат настава по дадената студиска програма. Бараната задолжителна и дополнителна литература е посочена во прилозите бр. 3, за секој предмет поединечно.

Пристапот до задолжителната и дополнителната литература е овозможен преку библиотечниот фонд на Архитектонскиот факултет во Скопје кој континуирано се надградува со нови релевантни печатени изданија како поткрепа на настано-образовниот процес и предметите кои ја сочинуваат студиската програма. Воедно, овозможен е и електронски пристап до голем број изданија од задолжителната и дополнителната литература, преку Библиотеката на Архитектонскиот факултет во Скопје.

Архитектонскиот факултет во Скопје, односно неговите вработени, континуирано ја надополнуваат веб страната на факултетот - www.arh.ukim.edu.mk, со нови информации и електронски изданија за релевантната литература поврзана со студиската програма.

12. Информацја за веб-страница

Архитектонскиот факултет во Скопје во континуитет и навремено ја ажурира сопствената веб-страница (www.arh.ukim.edu.mk) со сите потребни информации, активности и потребни документи.

Согласно член 9 од Уредбата за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и за вршење на високообразовна дејност, релевантните документи се објавени на следните линкови:

1. студиски програми
<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-17-21-51-48/2014-01-08-19-03-36>;
2. предметни програми
<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-17-21-51-48/2013-12-17-22-00-15/2014-05-21-07-34-12>
3. наставен кадар на високообразовната установа;
<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-16-18-29-15/2013-12-17-21-38-50>
4. распоредите за предавања, вежби и семинари;
<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-17-21-51-48/2014-09-09-19-47-25>
<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-17-21-51-48/2014-09-09-09-31-15>
5. термините за испити, колоквиуми и друго.
<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-17-21-51-48/2021-11-28-19-20-52>
<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-17-21-51-48/2014-09-09-19-47-25>
6. решение за акредитација на секоја студиска програма одделно и решението за почеток со работа за секоја студиска програма одделно;
<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-16-18-29-15/2013-12-19-22-11-19/2018-03-04-12-57-55>
<http://www.arh.ukim.edu.mk/images/Dokumenti/AktiARH/23.5.2018.pdf>
<http://www.arh.ukim.edu.mk/images/Dokumenti/AktiARH/25.6.2018.pdf>
7. акт за систематизација;
<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-16-18-29-15/2013-12-19-22-11-19/2018-03-04-12-57-55>

- http://www.arh.ukim.edu.mk/images/arh/Pravilnik_za_sistematizacija_na_Arhitektorski_fakultet.pdf
8. правилникот за плати и надоместоци на единицата;
<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-16-18-29-15/2013-12-19-22-11-19/2018-03-04-12-57-55>
http://www.arh.ukim.edu.mk/images/Dokumenti/AktiARH/Glasnik_602_Pravilnik_za_plati.pdf
  9. извештај со одлука за последен избор во звање за секој наставник и соработник, објавен во Билтенот на Универзитетот;
<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-16-18-29-15/2013-12-19-22-11-19>
  10. распоред на работни задачи за тековната учебна година;
http://www.arh.ukim.edu.mk/images/Dokumenti/Akreditacija2023/Odluka_za_realiziranje_na_nast_avata.pdf
<http://www.arh.ukim.edu.mk/images/Dokumenti/Akreditacija2023/Angazman.pdf>
  11. прифатените теми за изработка на магистерски трудови;
<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-17-21-51-48/2014-09-09-09-00-44>
  12. прифатени теми за изработка на докторски трудови;
Студиите на 3. Циклус се започнати во учебната 2021 год. и со оглед на динамиката на одвивање на овие студии сè уште нема прифатени теми за изработка на докторски трудови.
  13. актите што ги носи единицата согласно со други закони;
<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-16-18-29-15/2013-12-19-22-11-19/2018-03-04-12-57-55>
  14. етички кодекс.
http://www.arh.ukim.edu.mk/images/Dokumenti/Eticki_kodeks.pdf

13. Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата

Развивањето, одржувањето и контролата на квалитетот на наставата се реализира низ континуирана евалуација согласно Законот за високо образование и тоа низ следните форми: надворешна евалуација и самоевалуација. Надворешната евалуација ја вршат стручни комисии избрани од страна на Одборот за евалуација на високото образование при Агенцијата за квалитет во високото образование, додека самоевалуацијата ја врши Комисијата за самоевалуација на Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во интервал не подолг од три години.

Во процесот на внатрешната самоевалуација се применуваат различни методи со цел поефикасен увид во состојбите на внатрешните организациони единици на Факултетот, анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма, образовниот процес и условите во кои тој се одвива, како и непосредни согледувања преку податоци презентирани од факултетските служби (годишни планови, годишни извештаи). Анкетирањето на студентите се спроведува преку софтвер, инициран во учебната 2015/2016 год., а со кој е зголемена ефикасноста на процесот на анкетирање, притоа обезбедувајќи анонимност на анкетираниите студенти и транспарентност на резултатите. Процесот на анкетирање е поврзан со запишувањето на семестрите, поради што е зголемен и бројот на анкетираниите студенти, односно се опфатени приближно сите студенти кои претставуваат релевантен статистички примерок за анализа на добиените резултати од анкетирањето.

Во извештаите од самоевалуацијата се опфатени генерален опис на Факултетот, наставно-образовниот процес, соработка со јавноста и меѓународна соработка, научно-истражувачка и апликативна дејност, останати активности и дејности на Факултетот, просторни и финансиски услови на работење и студентски анкети за оценка на квалитетот на наставата.

Последниот извештај за внатрешна евалуација се однесува на периодот од 2019-2021 година и е објавен на веб страницата на Архитектонскиот факултет.

Исто така, процесот на реализација на студиските програми на Архитектонскиот факултет се одвива според годишен календар на активности како интерна процедура преку која се дефинираат одговорностите, роковите и ресурсите за спроведување и реализација на планираните активностите.

Студентите се вклучени во управувањето на Архитектонскиот факултет и во системот на внатрешното обезбедување на квалитет, а притоа нивната улога е јасно и институционално дефинирана. Студентското организирање се врши преку студентски избори со цел обезбедување демократска застапеност на студентите во управните тела како и преку овозможено влијание на студентите во постапките за носење на одлуки и решавање на проблемите кои се за нив релевантни.

Архитектонскиот факултет во Скопје обезбедува квалификуван академски кадар, односно наставници и соработници кои се вработени во постојан работен однос со полно работно време, а чиј број е планиран да се зголемува во иднина со цел подигнување на квалитетот на наставата. На Архитектонскиот факултет во Скопје се ангажирани и надворешни соработници, како и експерти од професионалната пракса со цел интеграција на струката во процесот на едукацијата. Доверувањето на наставата на академскиот кадар се врши исклучително според нивните компетенции, на основа на изборот во наставно-научно звање и утврдената класификација на наставните подрачја, полиња и области. Академскиот кадар кој спроведува настава на одреден предмет има објавени публикации од таа област.

Понатаму, Архитектонскиот факултет во Скопје согласно донесените акти води сметка за усовршување на наставниот и соработничкиот кадар, преку овозможување стручно и научно усовршување, издвојува средства за научно, стручно и педагошко усовршување на академскиот кадар како: учество во проекти, учество на научни конференции и сл. Доделувањето на средствата за претходно наведените активности се врши според јасно утврдени критериуми дефинирани со Одлуката за плати, надоместоци и додатоци на плата и други надоместоци од дополнителните средства од сопствени приходи на вработените на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Архитектонски факултет во Скопје (Унив. гласник бр. 602/2022, од 8.03.2022 год.).

Исто така, високообразовната установа организира научни настани (конференции, семинари, работилници и сл.), како и уметнички настани (изложби, претстави, перформансии, концерти и сл.), води евиденција на стручните и научните трудови, научните проекти и објавените книги што ги објавува нејзиниот кадар објавувајќи ги на веб страната на факултетот, како и во базата на податоци односно во ризницата на трудови на УКИМ.

Архитектонскиот факултет - Скопје има развиени облици на меѓународна соработка преку европски (меѓународни) проекти, билатерални договори и заеднички програми со повеќе релевантни Универзитети и институции. Воедно, тој поттикнува и обезбедува меѓународна мобилност на наставниците и на студентите, следејќи ја примената на стекнати искуства во своите активности, а има и дефинирано процедури и обезбедува ресурси за поддршка на меѓународните активности.

14. Резултати од изведената самоевалуација во согласност со Упатството за единствените основи на евалуацијата и евалуациските постапки на универзитетите, донесено од Агенцијата за евалуација на високото образование во Република Македонија и од Интеруниверзитетската конференција на Република Македонија (Скопје-Битола, септември 2002)

Во рамките на исполнувањето на обврските кои произлегуваат од Законот за високото образование (ЗВО) на Р Македонија, Комисијата за самоевалуација на УКИМ беше задолжена за спроведување процес за самоевалуација и изработка на Извештај за самоевалуација на УКИМ, за периодот 2013/2014 – 2015/2016. Процесот на самоевалуација е изведен во согласност со структурата и содржината утврдени во насоките на ЕУА за институционална последователна евалуација. Во периодот од 16 до 20 октомври 2017 година е завршена петтата надворешна евалуација на УКИМ од страна на експертски тим номиниран од Европската асоцијација на универзитети, во Брисел, во состав: Johanna Maria Liljeroos, Tampere, Finland, Borje Lennart Olausson, Asa, Sweden, Georg Schulz, Salzburg, Austria, Andree Sursock, N/A и Janis Vetra, Latvia.

На Архитектонскиот факултет во Скопје последната спроведена внатрешна самоевалуација се однесува за периодот од 2019 до 2021 год., а е извршена од страна на Комисијата за самоевалуација при Архитектонскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, формирана со Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот, донесена на неговата прва седница од 29.9.2017 година, во состав: доц. д-р Марија Мано Велевска-претседател, проф. д-р Јасмина Сиљаноска, вон. проф. д-р Дивна Пенчиќ, доц. д-р Горан Мицковски, доц. д-р Александар Петровски, Даниела Василева-студент и Сара Трајкова-студент. Врз основа на спроведената самоевалуација Комисијата има поднесено Извештај, во кој е наведен процесот на самоевалуацијата, извршен е опис на факултетот и неговата организациона структура, спроведена е оценка на реализацијата на наставно-образовниот процес, извршена е анализа на научно-истражувачката и апликативната дејност, како и соработката со јавноста и меѓународна соработка.

Извештајот е објавен на веб страната на Архитектонскиот факултет во Скопје:

http://www.arh.ukim.edu.mk/images/Dokumenti/Samoevaluacija/IZVESTAJ_za_SAMOEVALUACIJA__2019-2021.pdf

15. Дали формалното образование и истражувачкото искуство на наставниците кореспондира со специфичноста на студиската програма, односно со профилот и квалификацијата на наставно-научниот кадар

Табела 15.1. Збирен преглед на бројот на наставници по области ангажирани за изведување на студиската програма

Реден број	Научна област	Наставник по странски јазик	Предавачи	Виши предавачи	Асистент-докторанд	Доцент	Вонр. проф.	Редов. проф.	Научно звање – истражувач	Емеритус	Други	Вкупно
1.	20100 Архитектонско проектирање и дизајн						6	4				10
2.	20112 Архитектонски конструкции 20108 Материјали и технологија на градење							1				1
3.	20112 Архитектонски конструкции 20117 Архитектонска физика 20188 Друго						1					1
4.	201112 Архитектонски конструкции 20108 Материјализација и технологија на градење 20111 Префабрикација и монтажа во архитектурата						1					1
5.	20103 Развој на архитектурата и урбанизмот и архитектонското наследство, 20113						1	1				2

	Конзервација и ревитализација на културно-историски споменици											
6.	20118 Друго Урбанизам					1	1					2
7.	20114 Урбано и просторно планирање и проектирање 20115 Урбанистички нормативи 20118 Друго						1					1
8.	20118 Друго -Графички комуникации					1	1					2
9.	20705 Механика на цврсто и деформабилно тело 20708 Бетонски, армиранобетонски и преднапрегнати конструкции 20700 Градежни материјали						1					1
10.	60701 Сликање и сликарски техники						1					1
11.	10900 Математика						1					1
12.	20720 Друго – Менаџмент во градежништвото					1						1
Вкупно						1	12	11				24

16. Усогласеност на структурата и содржината на циклусот на студиите со општите и специфичните дескриптори

Општи дескриптори		
Специфичен дескриптор	Опис	Предмети преку кои се обезбедува постигнување на особеностите означени со општите дескриптори
Знаење и разбирање	<p>Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални, компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија.</p> <p>Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење.</p> <p>Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување.</p>	<p>Архитектонско проектирање 1 Архитектонско проектирање 2 Архитектонско проектирање 3 Архитектонско проектирање 4</p> <p>Архитектонски конструкции 1 Архитектонски конструкции 2 Архитектонски конструкции 3 Архитектонски конструкции 4 Архитектонски конструкции 5 Архитектонски конструкции 6</p>

		<p>Математика</p> <p>Основи на урбанизмот</p> <p>Историја на архитектура и уметност на стар век</p> <p>Историја на архитектура и уметност на среден век</p> <p>Историја на архитектура и уметност на нов век</p> <p>Историја на архитектура и уметност на 20 век</p>
Примена на знаењето и разбирањето	<p>Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата.</p> <p>Покажува компетенции за идентификација, анализа и решавање проблеми.</p> <p>Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на полето на студирање.</p>	<p>Архитектонско студио 1</p> <p>Архитектонско студио 2</p> <p>Архитектонско студио 3</p> <p>Архитектонско студио 4</p> <p>Архитектонско студио 5</p> <p>Архитектонско студио 6</p> <p>Урбанистичко планирање</p>
Способност за проценка	<p>Способност за прибирање, анализирање, оценување и презентирање информации, идеи, концепти од релевантни податоци.</p> <p>Донесување соодветна проценка земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти.</p> <p>Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение.</p>	<p>Архитектонско студио 1</p> <p>Архитектонско студио 2</p> <p>Архитектонско студио 3</p> <p>Архитектонско студио 4</p> <p>Архитектонско студио 5</p> <p>Архитектонско студио 6</p>
Комуникациски вештини	<p>Способност да комуницира и дискутира, и со стручната, и со нестручната јавност, за информации, идеи, проблеми и решенија кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани.</p> <p>Презема поделена одговорност за колективни резултати.</p> <p>Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични, научни и интердисциплинарни дискусии.</p>	<p>Архитектонско студио 1</p> <p>Архитектонско студио 2</p> <p>Архитектонско студио 3</p> <p>Архитектонско студио 4</p> <p>Архитектонско студио 5</p> <p>Архитектонско студио 6</p>
Вештини за учење	<p>Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност.</p>	<p>Архитектонско студио 1</p> <p>Архитектонско студио 2</p> <p>Архитектонско студио 3</p> <p>Архитектонско студио 4</p> <p>Архитектонско студио 5</p> <p>Архитектонско студио 6</p> <p>Основи на урбанизмот</p> <p>Урбанистичко планирање</p> <p>Архитектонски конструкции 1</p> <p>Архитектонски конструкции 2</p> <p>Архитектонски конструкции 3</p> <p>Архитектонски конструкции 4</p> <p>Архитектонски конструкции 5</p>

		Архитектонски конструкции 6
Специфични дескриптори		
Специфичен дескриптор	Опис	Предмети преку кои се обезбедува постигнување на особеностите означени со општите дескриптори
Знаење и разбирање	<p>Покажува знаење и разбирање на примарниот пакет на знаења од основните научни „линии“ на архитектурата (архитектонското проектирање, урбанизмот, конструктивните системи и елементи, конструктивната механика, графичките комуникации, историјата на архитектурата, уметноста и културното наследство и др.), вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални, компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија.</p> <p>Разбирање на основите на методологијата на архитектонското проектирање со нејзино постепено совладување (од елементите на архитектонското проектирање и закономерностите на архитектонската композиција во прва година, преку мала архитектура во природен и урбан пејзаж во втора година, до специфичните аспекти на покомплексните архитектонски типологии во трета година).</p> <p>Познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење кои се однесуваат на интердисциплинарниот и мултидисциплинарен карактер на архитектурата како интеграција на материјални, концептуални, технички, економски, социјални и еколошки гледишта.</p> <p>Покажува знаење и разбирање за структурата на архитектонската професија, како и практичните аспекти на работење во проектантско биро, активностите поврзани со процесот и технологијата на градење, но и за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување.</p>	<p>Архитектонско проектирање 1 Архитектонско проектирање 2 Архитектонско проектирање 3 Архитектонско проектирање 4</p> <p>Архитектонски конструкции 1 Архитектонски конструкции 2 Архитектонски конструкции 3 Архитектонски конструкции 4 Архитектонски конструкции 5 Архитектонски конструкции 6</p> <p>Основи на урбанизмот</p> <p>Принципи на статика Јакост на материјали Носиви конструкции Архитектонска физика</p> <p>Историја на архитектура и уметност на стар век Историја на архитектура и уметност на среден век Историја на архитектура и уметност на нов век Историја на архитектура и уметност на 20 век</p>
Примена на знаењето и разбирањето	<p>Го применува стекнатото знаење за да ја разбере одговорноста на професијата <i>архитект</i> во целина, и соодветно, да изгради професионален пристап во домените кои му се отвораат со првиот, односно вториот циклус на студии по архитектура.</p> <p>Покажува компетенции за идентификација и анализа на различни просторни проблеми на ниво на зграда и град (материјални, концептуални, технички, социјални, еколошки итн.) и може да придонесе кон нивно решавање во тимски амбиент.</p> <p>Стекнува практични способности од областа на графичките компетенции и занатските вештини кои може да ги користи и во рамките, и вон рамките на полето на студирање.</p>	<p>Архитектонско студио 1 Архитектонско студио 2 Архитектонско студио 3 Архитектонско студио 4 Архитектонско студио 5 Архитектонско студио 6</p> <p>Урбанистичко планирање</p> <p>Инсталации во архитектурата</p> <p>Нацртна геометрија Вовед во компјутерски потпомогнато проектирање CAD CAAD Компјутерски помогнато проектирање BIM Цртање Елементи на форма и боја Пластично обликување</p>

		Архитектонскиот модел како проектантска алатка
Способност за проценка	<p>Способност за прибирање, анализирање, оценување и презентирање информации, идеи, концепти од релевантни податоци за потребите на аналитичкиот процес на архитектонското проектирање.</p> <p>Донесување соодветна проценка, во синтеза форма, земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти, за градење на сопствен став кон одреден архитектонски проблем.</p> <p>Донесување соодветна проценка, со оценување на теоретски и практични прашања, за одредени проблеми од доменот на технологијата на градењето/изведбата.</p>	<p>Архитектонско студио 1 Архитектонско студио 2 Архитектонско студио 3 Архитектонско студио 4 Архитектонско студио 5 Архитектонско студио 6</p> <p>Архитектонски конструкции 5 Архитектонски конструкции 6</p> <p>Менаџмент и организација</p> <p>Архитектонска анализа Архитектонски лекции од Скопје/од Македонија</p>
Комуникациски вештини	<p>Преку совладување на примарниот пакет на архитектонска терминологија, се гради способноста за комуникација и дискусија, и со стручната, и со нестручната јавност, во писмена и усна форма, на различни аспекти на архитектонската професија, и нејзината одговорност во општествата.</p> <p>Разбирање на сопствената улога во поголеми проектантски тимови, и соодветно, преземање на поделената одговорност за колективните резултати.</p> <p>Разбирање на сопствената улога во процесот и организацијата на градењето/изведбата, и соодветно, преземање на одговорноста како инженер на изведба.</p> <p>Способност за комуникација преку различни визуелни медиуми, а во служба на успешно пренесување на сопствените идеи, во стручно-техничка и уметничка смисла.</p> <p>Способност за независно учество во специфични интердисциплинарни дискусии.</p>	<p>Архитектонско студио 1 Архитектонско студио 2 Архитектонско студио 3 Архитектонско студио 4 Архитектонско студио 5 Архитектонско студио 6</p> <p>Архитектонски лекции од Скопје/од Македонија</p> <p>Архитектонскиот модел како проектантска алатка</p> <p>Архитектонска анализа</p> <p>Архитектонските концепти на големите архитекти</p> <p>Формативни теми од јавни објекти</p> <p>Нацртна геометрија Перспектива Архитектонска графика Вовед во компјутерски потпомогнато проектирање CAD CAAD Компјутерски помогнато проектирање BIM Напредни техники на архитектонско претставување Цртање Елементи на форма и боја Пластично обликување</p>
Вештини за учење	<p>Способност да ги разликува високообразовните квалификации кои се стекнуваат со првиот циклус – додипломски студии по архитектура и вториот циклус - дипломски студии по архитектура, за професијата <i>архитект</i>, и соодветно, да презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност.</p>	Сите предмети

17. Усогласеност на теоретската и практичната настава со целите на студиската програма

Архитектонското образование е специфичен сооднос помеѓу наука и уметноста, применетата теорија и техничките знаења, академските погледи и практичните искуства. Во прилог на тоа, студиската програма за прв циклус на студии-додипломски студии по архитектура овозможува различни модалитети на настава кои овозможуваат реципроцитет помеѓу академските научно-истражувачки сознанија и сознанијата кои се случуваат во рамките на професионалната пракса.

По завршување на четвртиот семестар, предвидена е задолжителна пракса - Практика, во траење од две недели (десет работни дена). Таа се остварува во лиценцирана проектантска или проектантско-градежна фирма во земјата. Целта е студентите да се запознаат со начинот на функционирање на проектантска фирма - биро, законските одредби според кои работи фирмата и начините и методите за реализирање (развивање) на проектната документација согласно Законот за градење, или со начинот на функционирање на градежна фирма, функционирањето на градилиштето, документацијата за градење и постапките за реализирање на градењето и фазите на градењето согласно Законот за градење.

Оваа студиска програма го поттикнува студентскиот интерес за воннаставни активности во форма на акредитирани летни школи за архитектура и архитектонски работилници во нашата земја и во странство, валоризирајќи ги со 2 ЕКТС кредити, а кои се најчесто посветени на практични искуства во архитектурата

Во неформална смисла, Архитектонскиот факултет континуирано организира посети и соработува со државни институции, локални самоуправи, производствени организации и компании за производство на градежни материјали и технологии, изведува теренска настава, и вклучува „стручњаци од пракса“ во рамки на задолжителните и изборните предмети.

Архитектонското студио подразбира повеќе педагошки формати и симултано претставува и предавална, и лабораторија, и работилница и изложбен простор, обединувајќи ги истражувачката природа на наставата преку проектирање во единствен дијалог помеѓу академскиот свет и архитектонската пракса. (ЕААЕ ЕА, 2018)

Архитектонскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје постојано работи и на просторните капацитети и нивната опременост за практична настава како работилница, лаборатории и др.

18. Усогласеност на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции

Архитектонскиот факултет е јавна високообразовна институција со седумдесет и три години сопствена традиција. Тој, во далечната 1949 година, најпрвин како оддел во рамките на Техничкиот факултет, е втемелен како нагласено техничка и инженерска школа, историја која ја дели со архитектонските школите од регионот на бивша Југославија. Од 1965 година е дел од Архитектонско-градежниот факултет, а од 1975 година функционира како самостојна единица при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Во своите седум децении постоење, Архитектонскиот факултет во континуитет организира и спроведува студиски програми во подрачјето на архитектурата, урбанизмот и планирањето. Студиските програми постојано се модификуваат, унапредуваат, ускладуваат со профилите на наставниот кадар, со општествените потреби, со националните законски акти, но и со континуирани прилагодувања за усогласеност со европскиот и светски простор на високото образование за архитектура.

Европскиот кредит-трансфер систем за прв пат е воведен во студиска програма на интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура во учебната 2007/2008 година, програма која надополнета во 2010 година, реакредитирана во 2013/2014 година и во 2018/2019 година.

Во поставувањето на концептот за нова студиска програма од прв циклус на студии - додипломски студии по архитектура, беа разгледувани повеќе регионални и европски искуства, меѓу кои Архитектонскиот факултет при Универзитетот на Љубљана (интегрирани петгодишни студии), Архитектонскиот факултет при Универзитетот на Загреб (прв циклус преддипломски и втор циклус на дипломски студии), Политехничко Торино (bachelor + master), ETH Zurich (bachelor + master), UIC Barcelona School of Architecture (интегрирана петгодишна програма).

Во новиот предлог на студиска програма за прв циклус на студии - додипломски студии по архитектура, како во сите европски програми, јасно се претставени различните дисциплинарни линии кои учествуваат во градењето на основниот корпус на знаења за идниот архитект, а кои со својата процентуална застапеност го соопштуваат ставот на самата школа. Архитектонски факултет ја задржува својата традиција, изразена преку петте дисциплинарни линии отелотворени во петте институти, со прецизна застапеност: архитектонското проектирање со 40-45%, архитектонските конструкции со 25%, урбанизмот со 12.5%, заштитата на градителското наследство, историјата на архитектурата и уметноста со 12.5%, како и 5-10% застапеност на графичките комуникации. Понатака, како и во разгледуваните европски програми, архитектонското студио и архитектонското проектирање се доминантната линија која ја придружуваат или во која се интегрираат останатите дисциплини, и во хоризонтална смисла (како највисока процентуална застапеност), но и во вертикална смисла (како најголемо единечно оптоварување на наставниците и студентите во семестарот).

Во новиот предлог на студиска програма за прв циклус на студии - додипломски студии по архитектура, како во сите европски програми, се воведува нужната преориентација на архитектонското образование кон парадигмата на одржливост на градовите и архитектурата (European Green Deal, New European Bauhaus, Education for Sustainable Development Goals на UNESCO и 2030 Agenda for Sustainable Development) и тоа преку концептот на контролирана/обликувана изборност. Контролираната/обликувана изборност, инаку јасно препознатлива во студиската програма на Архитектонскиот факултет од Љубљана, се реализира преку тематски блокови, а со цел множеството на знаења од изборниот корпус како дополнително на основниот корпус на знаења, и покрај изборноста, да има јасна воспитна цел. За таа цел, во новиот предлог на студиска програма, се воведуваат четири изборни блокови, под генерични имиња А, Б, В и Г, но кои во себе ги содржат темите на културната одржливост или урбанистичко-архитектонските особености на македонското тло, одржливата архитектура и одржливиот урбан развој.

Дополнително, воведена е суштинска интеграција на знаењата аплицирани на проект со прераснување на Архитектонското студио 6 (8 ектс) во дипломско студио, во рамки на кое се интегрираат дисциплините урбанизам (2 ектс) и архитектонски конструкции (2 ектс), со механизам на задолжително процентуално учество на наставници од други институти (институтот за урбанизам и институт за високоградба), со што студентот го заокружува своето образование со дипломска работа која добива меѓународна препознатливост.

Во прилог линкови до користените европски искуства:

- Univerza v Ljubljani – Fakulteta za arhitekturo, Ljubljana, Slovenia:
<https://www.fa.uni-lj.si/studiji/arhitektura/>
- Sveučilište u Zagrebu Arhitektonski fakultet, Zagreb, Croatia:
<https://www.arhitekt.hr/hr/nastava/studij-arhitekture-i-urbanizma/preddiplomski-studij/>
- Politecnico di Torino, Torino, Italy:
https://didattica.polito.it/pls/portal30/sviluppo.offerta.cdl?p_sito_orienta=0&p_sdu=80&p_cds=1&p_a_acc=2023&p_lang=EN&sez=7

Значајно е да се нагласи дека европските искуства при подготвувањето на првиот циклус на студии - додипломски студии по архитектура, не беа апсолвирани само преку официјалните објави на нивните веб страници и брошури, туку преку живото искуство на наставниот кадар, бидејќи овие европски факултети се дел од личните курикулуми на наставниците на Архитектонскиот факултет и се дел од листата на факултети со кои Архитектонскиот факултет има континуирана соработка.

ДОКУМЕНТИ

1. Одлука за усвојување на студиската програма од Наставно-научниот совет/ Научниот совет

Врз основа на член 110 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/18), член 62 од Статутот на Архитектонскиот факултет (Сл. весник на РСМ бр. 473/2019), Одлуката за именување членови на Комисија за подготвување елаборат за студиска програма од прв циклус (бр. 08-6/161 од 8.7.2021 година), како и врз основа на поднесениот предлог-елаборат за акредитација на студиска програма од прв циклус на академски студии на Архитектонскиот факултет од страна на Комисијата за подготвување на елаборатот, Наставно-научниот совет на Факултетот на 26. седница одржана на 15.11.2022 година ја донесе следната

О Д Л У К А за усвојување на студиска програма за прв циклус студии

Република Северна Македонија
Универзитет "Св. Кирил и Методиј" во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје
08 Бр. 6/119
16.11. 2022 год.

Член 1

Се усвојува Елаборатот на студиската програма од прв циклус студии – додипломски студии по архитектура, во рамките на Архитектонскиот факултет во Скопје.

Член 2

Наставата од студиската програма од прв циклус студии – додипломски студии по архитектура, ќе започне да се изведува по добивањето согласност од Одборот за акредитација на високото образование и по добивањето согласност за исполнување на условите за почеток со работа на студиската програма од страна на Агенцијата за квалитет на високото образование на Република Северна Македонија.

Член 3

Одлуката да се достави до Ректорската управа и до Универзитетскиот сенат, заради усвојување на студиската програма.

Член 4

Составен дел на оваа Одлука е елаборатот на студиската програма.

Член 5

Оваа Одлука влегува во сила со денот на нејзиното донесување.

Декаан,
Проф. д-р Огнен Марина

Доставено до:

- Архивата
- Ректорска управа/Универзитетскиот сенат
- Човечки ресурси

2. Одлука за усвојување на студиската програма од Универзитетскиот сенат

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Ss. Cyril and Methodius University in Skopje

Одлука од УС
Ознака: ОБ 5.5/13
Страна: 1 од 1

Бр. 02-1157/62
27.12.2022 година
Скопје

Врз основа на член 94, став 1, точка 3 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018 и Службен весник на Република Северна Македонија бр. 178/2021) и член 157, став 1, точка 8 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 425/2019), по предлог на Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет, Универзитетскиот сенат на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на 26. седница одржана на 27.12.2022 година, донесе

ОДЛУКА

за усвојување на Елаборатот за студиската програма од прв циклус студии за Архитектура на Архитектонскиот факултет во Скопје

Член 1

Се усвојува Елаборатот за студиската програма од прв циклус студии за Архитектура на Архитектонскиот факултет во Скопје.

Член 2

Наставата од студиската програма од прв циклус студии за Архитектура, ќе започне да се изведува по добивањето согласност од Одборот за акредитација на високото образование и по добивањето согласност за исполнување на условите за почеток со работа на студиската програма од страна на Агенцијата за квалитет на високото образование на Република Северна Македонија.

Член 3

Одлуката се доставува до предлагачот и до Одборот за акредитација на високото образование на натамошна постапка за акредитација на студиската програма.

Член 4

Оваа Одлука стапува во сила со нејзиното донесување и ќе се објави во *Универзитетски гласник*.

Претседател на Универзитетскиот сенат

Проф. д-р Саша Еленчевски

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ
СКОПЈЕ

Примено:	28. 12. 2022		
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вреќаност:
02	292/2		

3. Мислење од Одборот за соработка и доверба со јавноста

Врз основа на член 122 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) и член 79 од Статутот на Архитектонскиот факултет – Скопје (Универзитетски гласник бр. 473/2019), Одборот за соработка и доверба со јавноста на Архитектонскиот факултет во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на својата 2.седница одржана на ден 12.12.2022 година го донесе следново

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

МИСЛЕЊЕ

02 Бр. 21/2
13. 12. 20 22 год.

Се дава позитивно мислење за Елаборатот за студиската програма на додипломски студии по архитектура на прв циклус на академски студии на Архитектонскиот факултет во состав на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.

Образложение

Одборот за соработка и доверба со јавноста на Архитектонскиот факултет во Скопје го разгледа Елаборатот на студиската програма на прв циклус студии - **додипломски студии по архитектура** и донесе заклучок дека предложената студиска програма за акредитација е усогласена со современите светски трендови и состојбата на професијата, науката и уметноста на соодветно образовно-научно ниво и е споредлива со слични програми на странски високообразовни институции, особено во рамките на европскиот образовен простор.

Студиската програма на студентите им нуди најнови научни и уметнички знаења од областа на архитектурата и истата, формално и структурно е усогласена со утврдените стандарди, специфични за акредитација.

Согласно горенаведеното Одборот за соработка и доверба со јавноста на Архитектонскиот факултет во Скопје го даде своето позитивно мислење и препорака.

Одбор за соработка со јавноста на
Архитектонски факултет

Претседател,

Вопр. проф. д-р Јован Ивановски

Доставено до:

- Архива
- Ректорска управа
- Човечки ресурси

4. Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување настава по

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 Бр. Ф/19-1
22. 11. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

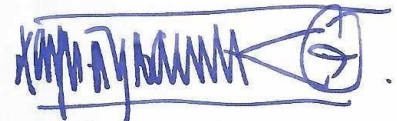
ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии -
додипломски студии по архитектура

Јас **Митко Хаџи Пуља**, избран во звање редовен професор и вработен на Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет - Скопје, по наставните предмети:

1. Архитектонско студио 1
2. Архитектонско студио 2

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 Бр. 6/119-2
22. 11. 2022 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии - додипломски студии по архитектура

Јас **Александар Радевски**, избран во звање **вонреден професор** и вработен на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Архитектонско студио 1
2. Архитектонско студио 2

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 Бр. 6/119-3
22. 11. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии - додипломски студии по архитектура

Јас **Марија Мано Велевска**, избрана во звање **вонреден професор** и вработена на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Архитектонско проектирање I
2. Архитектонска анализа
3. Архитектонски лекции од Скопје (изборен предмет)
4. Архитектонски лекции од Македонија (изборен предмет)

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјав

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 Бр. 6/119-4
22. 11. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии - додипломски студии по архитектура

Јас Александар Петровски, избран во звање **вопреден професор** и вработен на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Архитектонски конструкции 1
2. Архитектонски конструкции 2
3. Архитектонски конструкции 6
4. Архитектонска физика
5. Одржлива архитектура 1 (изборен предмет)
6. Одржлива архитектура 2 (изборен предмет)

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 бр. 6/119-5
22.11. 2022 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии -
додипломски студии по архитектура

Јас **Наташа Милованчева**, избрана во звање **вонреден професор** и вработена на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма **додипломски студии по архитектура** на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Цртање
2. Елементи на форма и боја
3. Пластично обликување
4. Уметност, од Импресионизам до Минимализам (изборен предмет)
5. Визуелни истражувања (изборен предмет)

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 Бр. 6/119-6
22. 11. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии - додипломски студии по архитектура

Јас **Бојан Каранаков**, избран во звање **вонреден професор** и вработен на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Нацртна геометрија
2. Перспектива (изборен предмет)
3. Архитектонска графика (изборен предмет)

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 бр. 6/119-7
22. 11. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии -
додипломски студии по архитектура

Јас **Добре Николовски**, избран во звање **доцент** и вработен на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма **додипломски студии по архитектура** на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Вовед во компјутерски помогнато проектирање CAD, CAAD
2. Компјутерски помогнато проектирање BIM
3. Напредни техники на архитектонско претставување (изборен предмет)

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 Бр. 6/119-8
22. 11. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии - додипломски студии по архитектура

Јас Ана Тромбева - Гаврилоска, избрана во звање редовен професор и вработена на Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет - Скопје, по наставните предмети:

1. Принципи на статиката
2. Јакост на материјалите
3. Носиви конструкции

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 бр. 6/119-9
22. 11. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии - додипломски студии по архитектура

Јас **Јован Ивановски**, избран во звање **вонреден професор** и вработен на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Архитектонско студио 3
2. Архитектонско студио 4
3. Архитектонско проектирање 2
4. Архитектонските модели како проектантска алатка (изборен предмет)
5. Архитектонски лекции од Скопје (изборен предмет)
6. Архитектонски лекции од Македонија (изборен предмет)

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

02 Бр. 6/119-10
22.11.2022 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии -
додипломски студии по архитектура

Јас **Димитар Папастеревски**, избран во звање **вонреден професор** и вработен на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма **додипломски студии по архитектура** на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Архитектонски конструкции 3
2. Архитектонски конструкции 4
3. Архитектонски конструкции 5
4. Архитектонски конструкции 6
5. Инсталации во архитектурата
6. Менаџмент и организација

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 Бр. 6/119-11
22. 11. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии -
додипломски студии по архитектура

Јас **Јасмина Сиљаноска**, избрана во звање **редовен професор** и вработена на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма **додипломски студии по архитектура** на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Основи на урбанизмот

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 Бр. 6/119-12
22.11.2022 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии -
додипломски студии по архитектура

Јас Слободан Велевски, избран во звање **вонреден професор** и вработен на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма **додипломски студии по архитектура** на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Основи на урбанизмот
2. Урбанистичко планирање

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 Бр. 6/119-13
22.11. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии -
додипломски студии по архитектура

Јас Дивна Пенчиќ, избрана во звање редовен професор и вработена на Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет - Скопје, по наставните предмети:

1. Основи на урбанизмот
2. Одржлив урбанизам (изборен предмет)
3. Креирање одржливи и отпорни градови (изборен предмет)

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 Бр. 6/119-14
22. 11. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии - додипломски студии по архитектура

Јас Ана Ивановска Дескова, избрана во звање **вонреден професор** и вработена на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Историја на архитектура и уметност на стар век
2. Историја на архитектура и уметност на 20 век
3. Архитектонски лекции од Скопје (изборен предмет)
4. Архитектонски лекции од Македонија (изборен предмет)

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 Бр. Р/119-15
22. 11. 2022 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

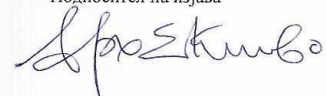
за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии -
додипломски студии по архитектура

Јас Елизабета Касапова, избрана во звање **редовен професор** и вработена на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма **додипломски студии по архитектура** на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Историја на архитектура и уметност на среден век
2. Историја на архитектура и уметност на нов век

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје
Бр. 6/119-16
22. 11. 2022 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

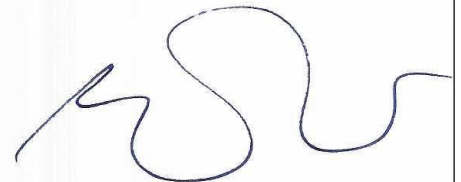
ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии -
додипломски студии по архитектура

Јас **Минас Бакалчев**, избран во звање **редовен професор** и вработен на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Архитектонско студио 5.1
2. Архитектонско студио 6.1
3. Архитектонско проектирање 3

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 Бр. 6/119-17
22. 11. 2022 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии - додипломски студии по архитектура

Јас Саша Тасиќ, избран во звање **вопреден професор** и вработен на Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет - Скопје, по наставните предмети:

1. Архитектонско студио 5.1
2. Архитектонско студио 6.1
3. Архитектонско проектирање 3

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 бр. 0/119-18
22.11. 2022 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии - додипломски студии по архитектура

Јас **Анета Христова-Поповска**, избрана во звање редовен професор и вработена на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Архитектонско студио 5.2
2. Архитектонско студио 6.2
3. Архитектонско проектирање 4
4. Архитектонските концепти на големите архитекти (изборен предмет)

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет - Скопје

08 бр. 6/119-19
22. 11. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

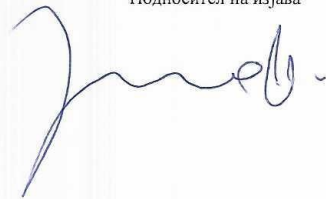
за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии -
додипломски студии по архитектура

Јас **Михајло Зиноски**, избран во звање **редовен професор** и вработен на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма **додипломски студии по архитектура** на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Архитектонско студио 5.2
2. Архитектонско студио 6.2
3. Архитектонско проектирање 4
4. Формативни теми од јавни објекти (изборен предмет)

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет - Скопје

08 Бр. 6/119-20
22. 11. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии - додипломски студии по архитектура

Јас **Мери Батакоја**, избрана во звање **вонреден професор** и вработена на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Архитектонско студио 5.2
2. Архитектонско студио 6.2
3. Архитектонско проектирање 4
4. Архитектонските концепти на големите архитекти (изборен предмет)
5. Архитектонски лекции од Скопје (изборен предмет)
6. Архитектонски лекции од Македонија (изборен предмет)

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје
08 Бр. 6/119-21
22.11.2022 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии - додипломски студии по архитектура

Јас **Огнен Марина**, избран во звање редовен професор и вработен на Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет - Скопје, по наставните предмети:

1. Архитектонски конструкции 5
2. Архитектонски конструкции 6

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет - Скопје

08 бр. 6/119-22
22. 11. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии -
додипломски студии по архитектура

Јас **Горан Мицковски**, избран во звање **вонреден професор** и вработен на **Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма **додипломски студии по архитектура** на **Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Архитектонските модели како проектантска алатка (изборен предмет)
2. Архитектонски лекции од Скопје (изборен предмет)
4. Архитектонски лекции од Македонија (изборен предмет)

Скопје, 15.11.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

Бр. 6/119-23
29.12. 20 22 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии -
додипломски студии по архитектура

Јас **Љупчо Настовски**, избран во звање **редовен професор** и вработен на **Природноматематичкиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма **додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет - Скопје**, по наставните предмети:

1. Математика

Скопје, 29.12.2022

Подносител на изјава

Република Северна Македонија
Универзитет "Св. Кирил и Методиј" во Скопје
Архитектонски факултет-Скопје

08 Бр. 6/119-24
28.12. 2022 год.

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за согласност за учество во изведување настава по одредени предмети од студиската програма на прв циклус студии - додипломски студии по архитектура

Јас Маријана Лазаревска, избран во звање **вонреден професор** и вработен на Градежниот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје давам согласност за учество во изведување настава од студиската програма додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет - Скопје, по наставните предмети:

1. Менаџмент и организација

Скопје, 28.12.2022

Подносител на изјава

5. Согласност на Универзитетскиот сенат за учество на наставникот во реализација на студиска програма во друга високообразовна установа

Врз основа на член 93 и член 179 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/18), Сенатот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на седницата одржана на _____ година, ја донесе следната:

ОДЛУКА (1)

за согласност за учество во реализација на студиската програма _____ на
Факултетот/Институтот _____ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Член 1

Врз основа на доставеното барање на Факултетот/Институтот _____ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Сенатот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје донесе одлука за определување наставен кадар што ќе учествува во изведување на наставата на прв циклус студии на студиската програма _____ на Факултетот/Институтот _____.

Член 2

Наставен кадар вработен на единиците на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје што ќе учествува во изведување настава на прв циклус академски студии на студиската програма _____ е:

1. Проф. д-р _____
2. Проф. д-р _____

Член 3

Одлуката стапува на сила со денот на нејзиното донесување.

Скопје, ---.---.2020

Претседател на Сенат

Доставено до:

- Архивата на _____
- Факултетот _____

6. Согласност на Наставно-научниот/Научниот совет за учество на наставникот во реализација на студиска програма на друга единица на Универзитетот

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - СКОПЈЕ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ
Бр. 02- 4243/3
29.12.2022год.
С К О П Ј Е

Универзитет "Св. Кирил и Методиј"
АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ
С К О П Ј Е

Примено:	29.12.2022		
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
03	180/5		

Врз основа на член 68, став 1, точка 25 од Статутот на Природно-математичкиот факултет – Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје („Универзитетски гласник“ бр. 464/2019 и 464/2021- анекс), Наставно-научниот совет на факултетот, постапувајќи по барање на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Архитектонски факултет – Скопје, по предлог од Институтот за математика при Факултетот бр. 02 - 4243/2 од 23.12.2022 година, на седницата одржана на 29.12.2022 година, донесе

О Д Л У К А

за давање согласност за ангажирање на наставник за учество во акредитација на студиска програма на друга единица во рамки на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

1. Се прифаќа предлогот на Институтот за математика при Факултетот.
2. Се дава согласност за учество во акредитација на студиската програма од прв циклус студии (тригодишни студии) – додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет - Скопје, по предметот Математика, задолжителен предмет, во прв семестар (3 ЕКТС) со фонд на часови 1+2, на д-р Љупчо Настовски, редовен професор и д-р Валентина Гоговска, вонреден професор на Институтот за математика при Факултетот.
3. Да се склучи договор со кој ќе се уредат условите и меѓусебните права и обврски, кои произлегуваат од извршувањето на работата од точка 2 од оваа одлука.
4. Одлуката стапува во сила со денот на нејзиното донесување.

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е

Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет - Скопје врз основа на член 68, став 1, точка 25 од Статутот на Природно-математичкиот факултет – Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје („Универзитетски гласник“ бр. 464/2019 и 464/2021- анекс), на седницата одржана на 29.12.2022 година, заради учество во акредитација на студиска програма на друга единица во рамки на Универзитетот, донесе одлука како во диспозитивот.

Д Е К А Н

Проф. д-р Александар Скепаровски

- ДОСТАВЕНО ДО:
- Архивата;
  - Продеканот за наставни и студентски прашања;
  - Секретарот;
  - Институтот за математика при Факултетот;
  - Архитектонскиот факултет – Скопје
  - Именуваните;
  - Одделение за финансиско, сметководствено и материјално работење;
  - Персоналното досие и
  - Раководителот на Одделението за општи и правни работи и библиотечно работење.

Изработил: Јадранка Стојчевска
Одобрил: Васка Маневска

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
 ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ
 Бул. Партизански одреди 24, П. Факс 560
 1000 Скопје
 Република Северна Македонија
 Тел.: 02/3116-066
 dekan@gf.ukim.edu.mk

SS. CYRIL AND METHODIUS UNIVERSITY IN SKOPJE
 FACULTY OF CIVIL ENGINEERING - SKOPJE
 Blvd. Partizanski odredi 24, P.O. Box 560
 1000 Skopje
 Republic of North Macedonia
 Tel: 389 2 3116 066
 dekan@gf.ukim.edu.mk

Врз основа на член 110 ст.1 т. 21 и чл. 179 ст. 1 од Законот за високото образование (“Службен весник на РМ” бр. 82/2018) и член 55 став 1 точка 25 од Статутот на Градежниот факултет Скопје, (Универзитетски гласник бр. 441/2019), постапувајќи по Барање на Архитектонски факултет во Скопје бр. 03-285/1 од 5.12.2022 година, Наставно - научниот совет на Градежниот факултет во состав на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје на 523. седница одржана на 28.12.2022 година, донесе

Република Северна Македонија
 Универзитет “СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ” во Скопје
 ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ Скопје
 02-2/ 92-259
 28-12-2022 год.

ОДЛУКА

за ангажирање наставник за акредитација на студиска програма и изведување настава на прв циклус студии на Архитектонски факултет

1. Наставно-научниот совет на Градежниот факултет Скопје дава согласност за ангажирање на вонр. проф. д-р Маријана Лазаревска во процесот на акредитација на студиска програма и изведување настава на прв циклус студии на Архитектонскиот факултет во состав на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.
2. Ангажирањето од точка 1 на оваа Одлука се однесува на предметот Менаџмент на организација, како задолжителен предмет во VI семестар со фонд на часови 1+2 (2 ЕКТС).
3. Условите и меѓусебните права и обврски кои произлегуваат од оваа Одлука ќе се уредат со меѓусебен договор.
4. Одлуката стапува во сила со денот на донесувањето.

Декан
 Проф. д-р Горан Марковски

Доставено до:
 Архитектонски факултет - Скопје
 - Продекан за финансии
 - Продекан за настава
 - Ангажиран наставник
 - Одд. за финансиско, сметков. и материјално работење
 - Архива

Универзитет “Св. Кирил и Методиј”
 АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ
 СКОПЈЕ

Примено:	28.12.2022		
Орг. Едини.	Број:	Прилог:	Број/класа:
03	285/2		

Прилог бр. 3
Содржина на предметните програми

1

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКО СТУДИО 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Прва година / Прв семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Митко Хаџи-Пуља Вонр. проф. д-р Александар Радевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Поставување на дисциплинарни основи за критичко, аналитичко гледање и концептуално, синтетичко мислење на појавувањето, создавањето на архитектонскиот простор.</p> <p>Развивање на компетенции, стекнување претстава за целовит, интегрален архитектонски проект, развивање на чувство за смисловност и интенционалност во донесувањето на лични архитектонски одлуки.</p> <p>Преку осознавање на основните појмовно-појавни дихотомии како битијни, да се разбере и дијалектичката онтологија на архитектонските елементи, релациите и единствата, кои ја сочинуваат појавата на архитектонскиот простор.</p> <p>Градење на способност за структурална генеза, која истовремено е и внатрешна и надворешна, ендегена и егзогена, отворена структура, која ќе може еднаквозначно да ги опфати и нужноста и случајот.</p> <p>Во личната проектантска методологија на студентот, воведување на оперативната категорија „место“, како основна егзистенцијална одредница, која двонасочно го одредува присуството на субјектот и објектот.</p> <p>Главна цел е животоредноста на архитектонскиот простор.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Првиот семестар се состои од три вежби кои претставуваат три последователни/истовремени аспекти во процесот на обликување на архитектонскиот простор. Првата воведна вежба е - Сеќавање, спомен на еден сакан простор, во вид на кондензирана минијатура, го повикува студентот да се согледа себеси и сопственото биографско искуство со генезата, феноменологијата на архитектонскиот простор, преку создавање одредена слика, најчист визуелен израз на одредена атмосфера. Теми се: сеќавање, сетилност, поетика на просторот и нивно обединување во интенционална претстава. Референтен медиум - фотографија/флукус. Втората вежба е - Длабење, привремено живеалиште за три особи или простор за изложување, претставува искуство на пренесување на личната идеја во специфична просторна форма, облик на случувањето преку методата на одземање да се осознае апстрактното ниво, полноста на присуството на празното. Теми: концепт, метод, специфични барања, мерки, програм, композиција, затвореност-отвореност, структура, фигура - позадина, континуитет на обвивката. Референтен медиум - скулптура. Трета вежба е од доминантно фигуративно континуируваниот простор да се развие волумен, архитектонски објект во апстрактен контекст. Теми се структура на фигурата и фигуративност на структурата. Зачеток на идејата за ред, вoredувачки принципи, осна мрежа. Кохерентност на формалниот јазик, основни елементи на архитектонскиот простор, сид, под, плафон и отвори. Понатаму се вклучува и аспектот на материјално оживување, или давање живот на нештата, е феноменолошки детал од претходното ниво на просторното искуство. Преку материјална проекција на детал во просторот се воведуваат повеќесетилните истовремени аспекти на обликувањето на архитектонскиот простор. Теми се: светло и сенка, допир, звук, мирис, движење, се воведува категорија време. Референтен медиум - анимација, видео, перформанс.</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Наставата ќе се одвива со примена на аудиториски начин на предавањата и со примена на современи аудиовизуелни средства. Интерактивност на наставата ќе се обезбеди со припрема на одредена материја од страна на студентите и преку нивни конкретни прашања на предавањата. Почетната вежба се држи аудиториски со давање на заеднички воведни објаснувања, а останатите графички вежби се држат во помали групи и со секој студент се држи индивидуална настава. Предвидени се постојани поединечни јавни претставувања, критичка анализа на постигнатото. Секој студент одделно приготвува графички програмски задачи. На крајот од секоја задача секој студент го согледува и резултатот од својот труд кој соодветно се оценува. Секој студент изработува и три учебни помагала: Педагошка цртанка еден вид работен дневник со кој се регистрира секојдневната конкретна работа во студиото, како и лични слободни аналогии на обработуваните теми; Педагошка читанка, студентот добива фрагменти од текстови за одредените теми од референтни автори, кои ги надополнува; и Педагошки Себеопис.</p>				

	студентот избира 5 конкретни просторни склопови, атмосфери, лично ги фотографира и анализира, графички деконструира. Секој прилог се однесува на одредена просторна феноменолошка тема.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови				
14.	Распределба на расположивото време	0+90+25+25+10 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	0 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	25 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	0 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	90 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Витрувиј Марко Полио	„Десет книги за архитектурата“	Зум Прес, Скопје	1998
		2.	Гастон Башлар	“Поетиката на просторот”	Табернакул, Скопје	2002
		3.	Петер Цумтор	„Атмосфери“	Икона, Скопје	2013
		4.	Петер Цумтор	„Мислејќи архитектура“	Икона, Скопје	2014
		5.	Јухани Паласмаа	„Очите на кожата“	Икона, Скопје	2016
		6.	Bruno Zevi	„Kako gledati arhitekturu“	Organ Kluba mladih arhitekata, Beograd	1986
		7.	Kent C.Bloomer and Charles W.Moore	“Memory and architecture”	Yale University Press, NewHaven and London	1997

	8.	Steven Holl	“Phenomenology of Architecture, Questions of Perception”	A+U	1994
	9.	Rudolf Arnheim	“Art and Visual Perception”	University of California Press	1984
	10.	Kristijan Norberg Šulc	“Egzistencija, prostor i arhitektura”	Gradjevinska Knjiga, Beograd	1975
	11.	Sigfrid Giedion	“Prostor, vreme, arhitektura”	Gradjevinska knjiga	1969
	12.	Le Korbizije	“Ka pravoj arhitekturi”	Gradjevinska knjiga	1977
	13.	Robert Venturi	“Kompleksnost i kontradikcija u arhitekturi”	Gradjevinska knjig	1980
	14.	Pierre Von Meiss	“Elements of Architecture, from Form to Place”	Van Nostrand Reinhold int.	1990
	15.	Francis D. K. Ching	“Architecture: Form Space and Order”	Van Nostrand Reinhold int	1979
	16.	Ернст Нојферт	„Нојферт - Архитектонско проектирање“	Арс Ламина, Скопје	2010
	17.	M.Gausa, V.Guallart, W.Muller, F.Soriano, F.Porras, J. Morales	“The Metapolis Dictionary of Advanced Architecture”	Actar	2003
	Дополнителна литература				
22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Андреа Депацес	„Конструирање архитектура“	Арс Ламина, Скопје	2012

2

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКО ПРОЕКТИРАЊЕ 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / Прв и втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4 во 1 сем. 4 во 2 сем.
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Марија Мано-Велевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Запознавање со основните поими на архитектонската форма и простор, како и со принципите на создавање од елементарни кон сложени просторни системи; Развивање способност за препознавање на елементите и воочување на нивните меѓусебни односи; Оспособување за создавање концепт на архитектонски објект.</p> <p>Преку анализирање на содржината и контекстот студентот стекнува способност за разбирање и вреднување на архитектонските елементи, како и основните принципи на организација и обликување на просторот.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретската настава ги поставува и објаснува дефинициите на архитектурата и архитектонското проектирање; ги разгледува и објаснува поимите и карактеристиките на формата и просторот, посебно, и се загледува во единството на формата и просторот што ја чини архитектурата, преку посочување и објаснување на дефинирачките елементи, принципите на нивна организација и нивните релации. Оттаму се навлегува во димензионалните и функционалните анализи на просторите за движење до и во објектите; се објаснуваат димензионирањето и организирањето на зони и типични единици во домот, според функцијата, како и нивните меѓусебни релации во архитектонска целина.</p> <p>Практичната настава опфаќа серија на графички вежби (согласно методските единици изнесени во теоретската настава) преку кои студентите се воведуваат во техничкото цртање и архитектонската графика. Како основна комуникација се користи архитектонскиот цртеж на ниво на идеен проект, но и дополнителни аналитички цртежи за разбирање, суштинско согледување и вреднување на просторот, димензионално и функционално организирање. Во рамки на одделни вежби се користат и работни (физички) модели преку кои се разгледуваат и разбираат темите и проблемите на задачата. Со цел развивање на перцепцијата за основните елементи на архитектонскиот простор и основните елементи на архитектонското проектирање се анализираат постоечки објекти и референтни примери кои се разгледуваат низ призмата на соодветните теориски принципи, пристапи и методологии во архитектонското проектирање.</p>				
12.	Методи на учење: Предавања и практична настава, консултации и самостојна работа на студентите.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 (100+100) часови			
14.	Распределба на расположивото време	60+60+40+20+20 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60 (30+30)	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 (30+30)	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 (20+20)	
		16.2.	Самостојни задачи	20 (10+10)	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 (10+10)	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			20 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			80 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		51 бод во првиот семестар и 41 бод во вториот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Францис Д.К.Чинг	АРХИТЕКТУРА. Форма, простор, ред	Арс Ламина	2016
		2.	Југослав Каранаков	Елементи на проектирање	Архитектонски факултет, УКИМ	
		3.	Андреа Депацес (Ed.)	Конструирање архитектура. Материјали, процеси, структури	Арс Ламина	2012
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ернст Нојферт	Архитектонско проектирање	Арс Ламина	2010
		2.	Кристофер Александер, и др.	Јазик на обрасци	Академски печат	2010

3

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКИ КОНСТРУКЦИИ 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година/ Прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Александар Петровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции)</p> <p>Целта на предметот е едукација на студентите од областа на архитектонските конструкции, принципите за нивно архитектонско проектирање и функционална и просторна интеграција во објектите. Ќе се изучуваат конструктивните системи и видови видови кои ги формираат архитектонските објекти, пропратено со современи материјали и технологии на нивната изведба. Поединечните цели на предметот се насочени кон оспособување на студентите за разбирање, интерпретација и стручна примена на научената наставна материја. Воедно, преку процесот на учење по предметот, кај студентите ќе бидат развивани способностите за анализа, синтеза и методично вреднување на архитектонските конструкции и нивното решавање низ архитектонски детал. На тој начин студентите ќе бидат оспособени стекнатото знаење успешно да го имплементираат во текот на нивната професионална пракса во процесот на архитектонското проектирање и изведбата на објектите.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма</p> <p>Предметната програма ќе се реализира низ следните тематски целини: вовед во архитектурата и областа на архитектонските конструкции; изучување на основните конструктивни системи и елементи, принципите на нивното архитектонско проектирање и интеграција во просторно-функционалниот систем на архитектонскиот објект; изучување и примена на масивен, скелетен и мешовит конструктивен систем; начини на изведба на конструктивните системи; изучување на ѕидни системи, типологии на ѕидови според намената и начин на изведба; ѕидани и лесномонтажни системи, нивно решавање во рамки на просторно-функционалниот систем на објектот, како и нивна разработка и примена низ архитектонски детал. Изучувањето на сите тематски целини ќе се базира на најновите научни и стручни сознанија и најдобри практики, а ќе биде пропратено со примена на современи градежни материјали и технологии за нивната изведба.</p>				
12.	Методи на учење: Интерактивна предавања, изработка графички задачи, консултации и сл.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+20+0+20			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Колоквиуми	30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект	80 бодови		
	17.3.	Активност и учество	/		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петровски, А	Архитектонски конструкции 1 - Скрипта	Архитектонски факултет - Скопје	2020
		2.	Филиповски, Љ., Бошковски, Владимир	Архитектонски конструкции	Архитектонски факултет - Скопје	1989
		3.	Филиповски, Љ.	Рамни кровови и тераси видени од друг агол	Архитектонски факултет - Скопје	1997
		4.	Ching, F. D.K	Architecture: Form, Space and Order	Wiley	1979
		5.	Bell, V.	Materials for Architectural Design	Laurence Publishing	2006
		6.	Schittich, C.	Building Skins. Detail	Munchen	2001
	7.	Деплацес, А.	Конструирање архитектура: материјали, процеси, структура	Арс Ламина	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Moussavi, F.	The Function of Form	Actar and Harvard University	2009
		2.	Borden, G., Michael, M.	Matter: Material Processes in Architectural Production	Routledge	2011
	3.	Balmond, C.	Informal	Prestel	2002	

4

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЦРТАЊЕ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за заштита на градителското наследство, историја на архитектурата и уметност			
5.	Степен	Прв циклус на студии			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ Прв семестар	7.	Број на ЕКТС	3
8.	Наставник	проф. м-р Наташа Милованчев			
9.	Предуслов за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Концепцијата на програмата на предметот Цртање е развивање на перцепцијата и визуелизацијата на просторот како неопходен феномен во процесот на креирање на простор, просторни соодноси и волумени кај идните архитекти.</p> <p>Идејата, цртежот и сликата се основни елементи на израз во разбирањето и создавањето Архитектура. За да може да се роди идеја за одреден простор, да се замисли простор воопшто, потребно е да се поттикнува и развива визуелниот начин на размислување, со што би се создадале услови за непречено изразување на интелектот, имагинацијата и фантазијата. Преку изучување на техниките на цртање се развива и техниката на гледање - на поимање и изразување, со што едновремено се совладува вештината на цртање, се развива чувството за композиција, но и се збогатува талентот и инвентивноста.</p> <p>Затоа, основна цел на предметот, преку запознавање и совладување на ликовните елементи и принципи, како и разни техники на цртање, е оспособување на студентите да се изразуваат преку лик, облик и форма, т.е. графички да се артикулираат.</p>				
11.	<p>Содржина на програмата: Значење на предметот; Начин на гледање - опсервација на моделот; Ликовни елементи (линија, површина, волумен, форма/облик, текстура, тон/валер) и ликовни принципи (единство, контраст/светло-сенка, рамнотежа, хармонија, градација, ритам, пропорцијски системи - златен пресек, композиција); Визуелна перспектива - дистанца и простор; Оптички илузии; Скицата како средство на примарно изразување при истражување и анализа на просторните односи; Аналитички кубизам: транскрипција по зададено референтно дело; Од фигуративна до апстрактна композиција: трансформација на тродимензионален во дводимензионален простор, преку поедноставување и апстрахирање на волумен, форма и ритам; Апстрактна композиција со основни геометриски форми; Простор, архитектоника на простор и просторни детерминанти – студија на внатрешен простор, ентериер</p> <p>Вежбите се предвидени за изработка на графички прилози и практична примена на проблематиката, дискутирана на предавањата.</p>				
12.	<p>Методи на учење: Наставата се одвива преку предавања и вежби. Предавањата се пропратени со усмени излагање на професорот и компјутерка проекција на примери. Вежбите се одвиваат во групи на студенти, а се состојат во слободорачно цртање и изработка на вежби според одреден модел или концепт - идеја. Повремено, во зависност од тековните изложби во градот, се предвидува работна посета на референтна изложби (вежбите би се одвивале во изложбените простори).</p> <p>Основни методи на работа на предметот Цртање се: анализа, компарација, синтеза и редукција со акцент на индивидуален концепт.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на часови	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+30+15+10+5			
15.	Форми на наставни активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	вежби (лабораториски, аудиториски и индивидуални)	30 часови	
16.	Други форми на активност	16.1.	Проектни задачи/ колоквиуми (2)	15 часови	
		16.2.	Самостојни задача	10	

			часови
		16.3.	Домашно учење - задача
			5 часови
17.	Начин на оценување		
	17.1.	Колоквиуми (2 x 10 бодови)	20 бодови
	17.2.	Графички вежби (10 x 5 бодови)	50 бодови
	17.3.	Присуство на предавања и вежби	30 бодови
18.	Критериуми за оцена (бодови/оцена)	до 50 бодови	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бодови	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бодови	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бодови	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бодови	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бодови	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	41 бод	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма	
22.	ЛИТЕРАТУРА		
	22.1.	Задолжителна литература (3 наслови)	
		Бр.	Автор, наслов, издавач, година
		1. Рудолф Арнхајм, Визуелно мишлење, Универзитет уметности у Београду, 1985	
		2. Матко Пеиќ, Приступ ликовном дјелу, Школска књига, Загреб, 1985	
		3. Пол Кле, Записи о уметности, едиција Езотерија, Београд, 1998	
	22.2.	Дополнителна литература (3 наслови)	
		Бр.	Автор, наслов, издавач, година
		1, Др. Јадранка Дамјанов, Ликовна умјетност (I дел), Школска књига, Загреб, 1983	
		2. Branko Pražić, Vid i privid u umjetnosti, Mladost, Zagreb, 1989	
		3. Монографии на уметници (Леонардо Да Винчи, Микеланџело, Дирер, Рембрандт, Мане, Моне, Дега, Лотрек, Сезан, Ван Гог, Гоген, Пикасо, Брак, Матис, Мондриан, Кандински, Кле), едиција Tashen	

5

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	НАЦРТНА ГЕОМЕТРИЈА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за графички комуникации			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Прва година / Прв и втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4 во 1 сем. 4 во 2 сем.
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Бојан Каранаков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Како базична дисциплина нацртната геометрија има основна цел да ја развие способноста на студентите за согледување на тридимензионалните просторни форми и нивните меѓусебни односи како и нивното претставување на дводимензионален цртеж, согласно меѓународните стандарди на универзалниот јазик на техничкиот цртеж. Од друга страна, оваа дисциплина овозможува јасна презентација на сопствените идеи за организација на просторните форми преку создавање на сопствен технички цртеж, како основна претпоставка за графичка комуникација во било која инженерска дисциплина.				
11.	Содржина на предметната програма: Прв семестар: Основни поими за просторните форми и видови на проекции. Декартов просторен координатен систем. Паралелна проекција на точка, права и отсечка, рамнина. Прави правилни геометриски рабести и ротациони тела. Аксонометриски методи – коса проекција. Метод на трансформација и ротација. Прави правилни геометриски тела во општа положба. Пресеци на прави правилни геометриски тела со општа и проектирачка рамнина. Правоизводни површини. Втор семестар: Продори на прави правилни рабести и ротациони тела во ортогонални проекции и во коса проекција. Котирана проекција - основни поими и претставување на терен. Пресеци на кровни површини со еднаков наклон. Сенки со паралелни светлосни зраци на правилни геометриски тела во ортогонални и во коса проекција. Сенки врз проекциони рамнини и фрлена сенка од едно врз друго тело.				
12.	Методи на учење: Предавањата се аудиториски. Вежбите и програмите се работат самостојно.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 (100 + 100) часови			
14.	Распределба на расположивото време	60+60+40+40+0 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60 (30+30) часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 (30+30) часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 (20+20) часови	
		16.2.	Самостојни задачи	40 (20+20) часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	0 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Колоквиуми 2 (30+30 бодови) во семестар	60 бодови		
	17.2.	Графички вежби 12 (12 x 2 бодови) во семестар	24 бодови		
	17.3.	Програмски задачи 2 (5+5 бодови) во семестар	10 бодови		
	17.4.	Присуство и активност во семестар	6 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод по семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марцикиќ Васиље	<i>Нацртна геометрија</i>	Универзитет „Кирил и Методиј“, Скопје	1976
		2.	Трпковски Бранко, Олуиќ Андрија	<i>Нацртна геометрија - скрипта</i>	Универзитет „Кирил и Методиј“, Скопје	2001
		3.	Анагности Петар	<i>Нацртна геометрија</i>	Завод за издавање учебника Србије	1988
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ниче Вилко	Дескриптивна геометрија	Школска књига	1988
		2.	Ђуровиќ Винко	Нацртна геометрија	Научна књига	1977

6

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии по архитектура			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО КОМПЈУТЕРСКИ ПОМОГНАТО ПРОЕКТИРАЊЕ CAD, СААД			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за графички комуникации			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година/ Прв семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Доц. д-р Добре Николовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Цел на предметот е да создаде основи за користење на компјутерите во секојдневна работа на студентите. За да може секој студент самостојно и креативно да ги користи сметачите, потребно е претходно да се запознае со ракувањето со сметачката машина и со нејзините периферни уреди, со системската како и со програмската поддршка ориентирана кон графичко изразување. Студентите ќе се запознаат со главните компоненти на сметачките машини, основните принципи за начинот на нивната работа, со програми за изработка и процесирање на цртежи, слики и текстови, за скенирање на графички слики, како и со програмски пакети со кои се врши комбинирање на цртежи, текстови и слики. Со изучувањето и со примената на најновите верзии на CAD програмските пакети и пакети за дигитална обработка на слика и текст (AutoCAD, PhotoShop и SketchUP), студентот ќе изготви дводимензионален и дел 3Д приказ на зададен архитектонски објект.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Вовед во апликативна програмска основа, услужни програми, апликативни програми со комбинација на цртеж, текст и слика, структури и бази на податоци со обработка на статистички податоци. Елементи на компјутерска графика, основни графички елементи во проекции, погледи, пресеци, трансформации, ротација. Елементи на 2D и 3D графика Компјутерско графичко проектирање CAD (COMPUTERAIDEDDESIGN) Програмски пакети AutoCAD, PhotoShop и SketchUP. Инсталација, потребна машинска и програмска опрема, општ опис, основни функции и конфигурација на програмата. Едитор за цртање, припремни команди за формирање на цртеж. Операции со графички елементи, копирање, ротација, премстивање, скалирање, котирање, приказ на текст.</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Интерактивна настава, графички вежби, семинарски работи. Наставата ќе се одвива со примена на најсовремени аудиовизуелни средства како и со употреба на најнови верзии на програмските пакети. Интерактивност на наставата ќе се обезбеди со припрема на одредена материја од страна на студентите како и преку нивни конкретни прашања на предавањата. Почетната вежба се држи аудиториски, со давање на заеднички воведни објаснувања. Останатите вежби се држат по мали групи. Секој студент одделно изготвува задолжителни графички задачи со примена на компјутер. Најновите постигнувања од оваа област се следат преку презентации на одредени проектни и други компјутерски организации, посета на предавања и панел дискусии од оваа област, пратење на стручна и друг вид техничка литература.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+30+20+0+10			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	0	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација усмена и писмена)	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество во предавањата и вежбите	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предаден семинарски труд и успешно завршени обврски од предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	J. Smith	Photoshop CS6	Digital Classroom	2016
		2.	S.Onstott	AutoCAD 2017 and AutoCAD LT 2017 Essentials	Sybex	2017
		3.	E. Moss	AutoCAD 2017 For Architectural Design	Paperback	2016
22.2.	Дополнителна литература Дозволена е употреба и на литература за програмските пакети: PhotoShop, AutoCAD и SketchUP					

7

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии по архитектура			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАТЕМАТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година/ Прв семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Љупчо Настовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентот да стекне продлабочени познавања на некои математички концепти, меѓу кои се и диференцијалното и интегралното сметање, без кои голем број современи архитектонски градби не би можеле да се реализираат. Предметот има за цел студентот да се запознае и со естетските вредности на математиката како и со филозофско-математичкото значење на идејата за симетрија. Студентот ќе биде запознат со развојот на математичката мисла и нејзиниот придонес и значење за современото општество.				
11.	Содржина на предметната програма: Елементи од теоријата на броеви. Реални броеви. Низи од реални броеви. Функции од една реална променлива. Граница на функција во точка. Непрекинатост на функција. Елементарни функции. Поим за извод и диференцијал, основни својства. Основни теореми на диференцијалното сметање. Лопиталово правило. Примена на изводи за конструкција на график на функција. Поим за примитивна функција и неопределен интеграл. Интегрирање со смена на променливи. Парцијална интеграција. Определен интеграл, основни својства. Примена на определен интеграл за пресметување на плоштини на рамнински фигури, должина на лак на крива, волумен на ротационо тело. Пропорции. Златен пресек. Броеви на Фибоначи. Концепт на симетрија. Врска помеѓу теорија на групи и геометрија. Математиката како инструмент за спознавање и интерпретација на природата и за создавање на нови форми и концепти.				
12.	Методи на учење: Наставата ќе се одвива аудиторниумски. Предвидените содржини ќе се излагаат од страна на професорот и асистентот. Интерактивноста на наставата ќе биде овозможена преку конкретни прашања од студентите за време на наставата. Вежбите ќе се држат на неколку групи. Во текот на неделата во еден термин од по 2 часа предвидени се и термини за консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+15+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15	
		16.2.	Самостојни задачи	15	
		16.3.	Домашно учење – задачи	0	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Колоквиуми 2 (30+30 бодови)		60 бодови	
	17.2.	Графички вежби		30 бодови	
17.3.	Присуство на предавања 5 бода Присуство на вежби 5 бода		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		- Марија Оровчанец, Математика, Скопје, Универзитет “Св. Кирил и Методиј” 2001; - Елена Атанасова, Слободанка Георгиевска, Математика 1, Скопје, Универзитет “Св.Кирил и Методиј” 2003; - Елена Атанасова, Слободанка Георгиевска Математика 2, Скопје, Универзитет “Св. Кирил и Методиј” 2002; - Никита Шекуткоски, Математичка анализа 1, Просветно дело 1996; - Герман Вейл, Симетрија, Издательство “Наука”, 1968 Москва; - С. В. Дужин Б. Д. Чеботаревски, От орнаментов до дифференциальных уравнени, Издательство Вышэзшая школа 1988, Минск; - Морис Клайн, Математика-поиск истины, Издательство “Мир” 1988 Москва				
22.2.	Дополнителна литература					
- Елена Атанасова, Слободанка Георгиевска Математика 2, Скопје, Универзитет “Св. Кирил и Методиј” 2002;						

8

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКО СТУДИО 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Прва година / Втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Митко Хаџи-Пуља Вонр. проф. д-р Александар Радевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонско студио 1			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Поставување на дисциплинарни основи за критичко, аналитичко гледање и концептуално, синтетичко мислење на појавувањето, создавањето на архитектонскиот простор.</p> <p>Развивање на компетенции, стекнување претстава за целовит, интегрален архитектонски проект, развивање на чувство за смисловност и интенционалност во донесувањето на лични архитектонски одлуки.</p> <p>Преку осознавање на основните појмовно-појавни дихотомии како битијни, да се разбере и дијалектичката онтологија на архитектонските елементи, релациите и единствата, кои ја сочинуваат појавата на архитектонскиот простор.</p> <p>Градење на способност за структурална генеза, која истовремено е и внатрешна и надворешна, ендегена и егзогена, отворена структура, која ќе може еднаквозначно да ги опфати и нужноста и случајот.</p> <p>Во личната проектантска методологија на студентот, воведување на оперативната категорија „место“, како основна егзистенцијална одредница, која двонасочно го одредува присуството на субјектот и објектот.</p> <p>Главна цел е животоредноста на архитектонскиот простор.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Вториот семестар се состои од две вежби, проектантска и истражувачка. Првата вежба ја третира целовитоста на различните повеќезначни аспекти во обликувањето на архитектонскиот простор, како конкретизирање на егзистенцијалниот простор. Се проектира мал архитектонски објект, во конкретен отворен парковски простор, со минимални димензии и содржини - програми. Еден избран проект се изведува во мерила 1:1. Категории кои се воведуваат се: место, програм -случувања, човек -комуникација, околина -контекст, архитектонски природен и социјален, како и материјалност. Темите кои се истражуваат се: отвореност - затвореност, растојание - блискост, полно - празно, однадвор и однатре, светло - темно, сенка и светлина; како и социолошките, етичко естетски аспекти во обликувањето на архитектонскиот простор. Емпатијата и апстракцијата се обединуваат во личната поезика, како фактор на кохерентност. Втората вежба, тело - архитектура поаѓа прво од антрополошките аспекти на човековото тело и примарните процеси на сензо-моторна асимилација на просторот, и второ од својствата на материјалниот план препознаваобрасци на негова организација, кои понатаму ги апстрахира, здиплува оддиплува во вид на синтетна просторна структура, обвивка. Се воведува и принципот на аналогија во вид на просторна модуларност.</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Наставата ќе се одвива со примена на аудиториски начин на предавањата и со примена на современи аудиовизуелни средства. Интерактивност на наставата ќе се обезбеди со припрема на одредена материја од страна на студентите и преку нивни конкретни прашања на предавањата. Почетната вежба се држи аудиториски со давање на заеднички воведни објаснувања, а останатите графички вежби се држат во помали групи и со секој студент се држи индивидуална настава. Предвидени се постојани поединечни јавни претставувања, критичка анализа на постигнатото. Секој студент одделно приготвува графички програмски задачи. На крајот од секоја задача секој студент го согледува и резултатот од својот труд кој соодветно се оценува. Секој студент изработува и три учебни помагала: Педагошка цртанка еден вид работен дневник со кој се регистрира секојдневната конкретна работа во студиото, како и лични слободни аналогии на обработуваните теми; Педагошка читанка, студентот добива фрагменти од текстови за одредените теми од референтни автори, кои ги дополнува; и Педагошки Себеопис, студентот избира 5 конкретни просторни склопови, атмосфери, лично ги фотографира и анализира, графички деконструира. Секој прилог се однесува на одредена просторна феноменолошка тема.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			

14.	Распределба на расположивото време	0+90+25+25+10 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	0 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	25 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	0 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	90 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Витрувиј Марко Полио	„Десет книги за архитектурата“	Зум Прес, Скопје	1998
		2.	Гастон Башлар	“Поетиката на просторот”	Табернакул, Скопје	2002
		3.	Петер Цумтор	„Атмосфери“	Икона, Скопје	2013
		4.	Петер Цумтор	„Мислејќи архитектура“	Икона, Скопје	2014
		5.	Јухани Паласмаа	„Очите на кожата“	Икона, Скопје	2016
		6.	Bruno Zevi	„Kako gledati arhitekturu“	Organ Kluba mladih arhitekata, Beograd	1986
		7.	Kent C.Bloomer and Charles W.Moore	“Memory and architecture”	Yale University Press, NewHaven and London	1997
		8.	Steven Holl	“Phenomenology of Architecture, Questions of Perception”	A+U	1994
9.	Rudolf Arnheim	“Art and Visual Perception”	University of California Press	1984		

		10.	Kristijan Norberg Šulc	“Egzistencija, prostor i arhitektura”	Gradjevinska Knjiga, Beograd	1975
		11.	Sigfrid Giedion	“Prostor, vreme, arhitektura”	Gradjevinska knjiga	1969
		12.	Le Korbizije	“Ka pravoj arhitekturi”	Gradjevinska knjiga	1977
		13.	Robert Venturi	“Kompleksnost i kontradikcija u arhitekturi”	Gradjevinska knjig	1980
		14.	Pierre Von Meiss	“Elements of Architecture, from Form to Place”	Van Nostrand Reinhold int.	1990
		15.	Francis D. K. Ching	“Architecture: Form Space and Order”	Van Nostrand Reinhold int	1979
		16.	Enzo Mari	“Lezioni Di Disegno, Storie Di Risme Di Carta, Draghi e Struzzi in Catedra” (Лекции за цртање – превод на м-р Моника Петров, 2017)	Rizzoli, Milano	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ернст Нојферт	„Нојферт - Архитектонско проектирање“	Арс Ламина, Скопје	2010
		2.	M.Gausa, V.Guallart, W.Muller, F.Soriano, F.Porras, J. Morales	“The Metapolis Dictionary of Advanced Architecture”	Actar	2003
		3.	Андреа Депацес	„Конструирање архитектура“	Арс Ламина, Скопје	2012

9

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКИ КОНСТРУКЦИИ 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година /втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Александар Петровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонски конструкции 1			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции)</p> <p>Целта на предметот е едукација на студентите од областа на архитектонските конструкции, принципите за нивно архитектонско проектирање како и функционална и просторна интеграција во објектите. Ке се изучуваат повеќе типологии меѓукатни конструкции, рамни кровови, темели и канали, нивно проектирање и адекватна примена, пропратено со современи материјали и технологии за нивната изведба. Поединечните цели на предметот се насочени кон оспособување на студентите за разбирање, интерпретација и стручна примена на научената наставна материја. Воедно, преку процесот на учење кај студентите ќе бидат развивани способностите за анализа, синтеза и методично вреднување на архитектонските конструкции и нивното решавање низ архитектонски детал. На тој начин студентите ќе бидат оспособени стекнатото знаење успешно да го имплементираат во текот на нивната професионална пракса во процесот на архитектонското проектирање и изведбата на објектите.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма</p> <p>Предметната програма ќе се реализира низ следните тематски целини и тоа: изучување на принципите на проектирање и примена на различни типови армирано-бетонски, композитни и дрвени меѓукатни конструкции; видови подни и плафонски системи во зависност од нивната намена; системи за покривање на рамни кровови и тераси соодветно на нивната намена и начин на употреба, пропратено со топлинско и хидроизолирање на рамните кровови, како и системски решенија за различни видови зелени кровови; изучување видови темели на објектите и нивна примена соодветно на конструктивниот систем на објектот и зададените локациски услови; принципи на проектирање вентилациони и оџачки канали и нивна интеграција во градежните конструкции на објектот. Изучувањето на сите тематски целини ќе се базира на најновите научни и стручни сознанија и најдобри практики, а ќе биде пропратено со примена на адекватни и современи градежни материјали, како и современи технологии за нивната изведба.</p>				
12.	Методи на учење: Интерактивна предавања, изработка графички задачи, консултации и сл.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+20+0+20			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Колоквиуми	30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект	80 бодови		
	17.3.	Активност и учество	/		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Филиповски, Љ., Бошковски, Владимир	Архитектонски конструкции	Архитектонски факултет - Скопје	1989
		2.	Филиповски, Љ.	Рамни кровови и тераси видени од друг агол	Архитектонски факултет - Скопје	1997
		3.	Ching, F. D.K	Architecture: Form, Space and Order	Wiley	1979
		4.	Bell, V.	Materials for Architectural Design	Laurence Publishing	2006
		5.	Schittich, C.	Building Skins. Detail	Munchen	2001
		6.	Деплацес, А.	Конструирање архитектура: материјали, процеси, структура	Арс Ламина	2012
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Moussavi, F.	The Function of Form	Actar and Harvard University	2009
		2.	Borden, G., Michael, M.	Matter: Material Processes in Architectural Production	Routledge	2011
		3.	Balmond, C.	Informal	Prestel	2002

10

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРИНЦИПИ НА СТАТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет - Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Ана Тромбева-Гаврилоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Математика			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основните поими на статиката, проучувајќи ги условите за рамнотежа на материјалните крути тела изложени под дејство на различни сили. Основно аналитичко и практично запознавање со начелата и физичките концепти на статиката, фокусирајќи се кон определување на внатрешните сили за воспоставување на рамнотежа на материјалното тело.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни концепти и основни принципи на механиката. Статика на материјална точка. Еквивалентен систем на сили кај круто тело. Рамнотежа на круто тело. Тежиште. Анализа на дводимензионални носачи. Решетки носачи. Линиски носачи. Внатрешни сили во елемент. Дијаграми на внатрешни сили. Прости носачи. Сложени носачи.				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања со презентации, презентација на практични примери, самостојна работа на куси графички задачи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+0+0+30			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 бода		
	17.3.	Активност и учество	0 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тромбева-Гаврилошка, А., Самарџиоска, Т.	Принципи на статиката	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Скопје	2016
		2.	Атанасова-Коцева, Л., Симовски, В., Аврамов, А.	Збирка решени задачи од техничка механика-статика	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, Скопје	1989
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Beer, F., Johnston, E., R.	Vector mechanics for engineers: Statics	The McGraw-Hill Companies	1996
		2.	Hibbeler, R., C.	Statics and mechanics of materials	Pearson Prentice Hall	2004

11

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕЛЕМЕНТИ НА ФОРМА И БОЈА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за заштита на градителското наследство, историја на архитектурата и уметност			
5.	Степен	Прв циклус на студии			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ Втор семестар	7.	Број на ЕКТС	3
8.	Наставник	проф. м-р Наташа Милованчев			
9.	Предуслов за запишување на предметот	Цртање (потпис)			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Со изучување на принципите од доменот на теоријата на формата и бојата, те. со осознавање на основните карактеристики на формата и бојата и нивните слојни значења во просторната организација, студентите стекнуваат знаења неопходни за обликување на архитектонски простор и градење на активен визуелен однос кон просторот. Покрај негувањето на личниот израз на студентот, предметот цели да ја поттикне и развие способноста за концептуално размислување и артикулирање на идеја, односно развивање на визуелната интелигенција - графичка култура кај идните архитекти.</p> <p>Развој на индивидуалните способности, умеења и знаења на студентите за ликовно изразување и аплицирање на стекнатите искуства во другите области на нивното професионално оформување.</p> <p>Воедно, будење на интерес кај нив за експериментирање во ликовно-творечкиот процес преку користење на разни сликарско - објектни техники и нивните изразни можности, во функција на визуелно презентирање на проектни задачи, концепти, идеи. Целта е преку совладување на истите, да се создадат услови за непречено изразување на интелектот, имагинацијата и фантазијата.</p>				
11.	<p>Содржина на програмата:</p> <p>Светлина и вид, Боја - потекло, значење и улога на бојата: естетска, психолошка, симболична, информативна; Спектар на бои, основни карактеристики, ахроматика и хроматика, Видови бои и нивно мешање и сложување, Релативност на хроматските односи; Јазикот на формите и боите, композиција со сложени форми и хроматски односи; Моделација и модулација како сликарски постапки - сугерирање на простор и волумен; Градација на боја: валерска и тонска вредност, Атмосферска /тонска/ колористичка перспектива – сугерирање на дистанца и простор; Студија на простор; Ентериер, внатрешен простор и Екстериер, природен пејсаж и урбан простор: бојата во ликовното претставување на архитектонскиот простор - анализа на просторното дејство на бојата и нејзината апликативност во градење на севкупната постика на просторот.</p> <p>Повремено, во зависност од тековните изложби во градот, се предвидува работна посета на актуелна референтна изложби (вежбите би се одвивале во изложбените простори).</p> <p>Техники: моливи во боја, пастел, акварел, темпера и акрил</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Наставата се одвива преку предавања и вежби. Предавањата се пропратени со усмени излагања на професорот и компјутерска проекција на референтни примери. Вежбите се одвиваат во групи на студенти, а се состојат во изработка на вежби според одреден модел или концепт - идеја.</p> <p>Повремено, во зависност од тековните изложби во градот, се предвидува работна посета на референтна изложби (вежбите би се одвивале во изложбените простори).</p> <p>Основни методи на работа на предметот Елементи на форма и боја се: анализа, компарација, редукција и синтеза со акцент на индивидуален концепт.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на часови	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+30+15+10+5			
15.	Форми на наставни активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	вежби (лабораториски, аудиториски, индивидуални)	30 часови	
16.	Други форми на активност	16.1.	Проектни задачи	15	

				часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење	5 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Колоквиуми (2x10 бодови)		20 бодови
	17.2.	Графички вежби (10x5 бодови)		50 бодови
	17.3.	Присуство на предавања и вежби		30 бодови
18.	Критериуми за оцена (БОДОВИ-ОЦЕНА)	до 50 бодови		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бодови		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бодови		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бодови		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бодови		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бодови		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	41 бод		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма		
22.	ЛИТЕРАТУРА			
	22.1.	Задолжителна литература (3 наслови)		
		Бр.	Автор, наслов, издавач, година	
		1. Johannes Itten, The Elements of Color, John Wiley&Sons, 1970 2. Василиј Кандински, За духовното во уметноста, Култура, Скопје, 1995 3. Milija Belic, Slika i svet, Studentski kulturni centar, Knjizara, Beograd, 2003		
	22.2.	Дополнителна литература (3 наслови)		
		1. John Gage, Colour and Culture, Thames and Hudson, 2009 2. Ричард Фриденгал, Историја на уметност низ писмата на големите творци, едисија Југославија, Белград, 1967 3. Монографии на ликовни автори (Мане, Моне, Дега, Лотрек, Сезан, Ван Гог, Гоген, Пикасо, Брак, Матис, Мондриан, Кандински, Кле), едисија Tashen		

12

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии по архитектура			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПЈУТЕРСКИ ПОМОГНАТО ПРОЕКТИРАЊЕ BIM			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за графички комуникации			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година/ Втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Доц. д-р Добре Николовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е изучување на можностите за примена на компјутерската техника при проектирање и презентација на различни нивоа на архитектонски и урбанистички проект. За да може секој студент самостојно и креативно да ги користи сметачите потребно е претходно да се запознае со компјутерска поддршка ориентирана кон графичко и проектно изразување (CAD). Целта е студентите да стекнат знаења за просторно компјутерски помогнато архитектонско проектирање (CAD/CAAD) и друго графичко компјутерско комуницирање. Со изучување и со примена на CAAD програмски пакети (ArchiCAD и Autodesk Revit), студентот ќе изготви целосен тродимензионален приказ на архитектонски објект со пропратни содржини како и видови на негова презентација. Цел е да ја изучат и примената на новиот програмски пристап BIM (Building Information Modeling) при изготвување на архитектонски проект и можностите на истиот.				
11.	Содржина на предметната програма: Употребата на сметачките машини во областа на графичкото комуницирање стана нормална и секојдневна појава. Компјутерското графичко изразување CAD (Computer Aided Design) и компјутерското архитектонско проектирање и дизајнирање CAAD (Computer Architectural Aided Design) е област која денес рутински се применува. Просторното цртање е брзо, прецизно и квалитетно, со голем број на опции. Можна е изработка на повеќе решенија, како и нивна проверка, тестирање и корекција во текот на нивната изработка. Студентот ќе се запознае со: елементи на 3D графика. елементи на компјутерска тродимензионална слика, слоеви, основни графички елементи во проекции, погледи, пресеци, трансформации, ротација, аксонометриска и перспективна слика. Компјутерското архитектонско проектирање и дизајнирање CAAD (Computer Architectural Aided Design). Програмски пакет ArchiCAD и Autodesk Revit. Општ опис, основни функции и конфигурација на програмата. Едитор за цртање во три димензии, припремни команди за формирање на цртеж. Операции со графички елементи, копирање, растегнување, преместување, ротација, скалирање, котирање, приказ на текст. Тродимензионален приказ и комуникација во пакет. Алатки за цртање на архитектонски конструктивни елементи. Библиотеки со просторни архитектонски симболи. Трансфер на податоци меѓу разни програмски пакети.				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, графички вежби, семинарски работи. Наставата ќе се одвива со примена на најсовремени аудиовизуелни средства како и со употреба на најнови верзии на програмските пакети. Интерактивност на наставата ќе се обезбеди со припрема на одредена материја од страна на студентите како и преку нивни конкретни прашања на предавањата. Почетната вежба се држи аудиториски, со давање на заеднички воведни објаснувања. Останатите вежби се држат по мали групи. Секој студент одделно изготвува задолжителни графички задачи со примена на компјутер. Најновите постигнувања од оваа област се следат преку презентации на одредени проектни и други компјутерски организации, посета на предавања и панел дискусии од оваа област, пратење на стручна и друг вид техничка литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+30+10+10+10			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10	

		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација усмена и писмена)		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество во предавањата и вежбите		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предаден семинарски труд и успешно завршени обврски од предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	S. H. MacKenzie, A. Rendek	ArchiCAD 19 - The Definitive Guide	Packt
		2.	E. Wing	Autodesk Revit 2017 for Architecture No Experience Required	Sybex
	3.	Detlef Ridder	Archicad 25: Der umfassende Praxiseinstieg. Mit zahlreichen Beispielen	MITP-Verlags GmbH & Co. KG	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Дозволена е употреба и на литература за програмските пакети: ArchiCAD и Autodesk Revit			
		1.	Rafael Sacks, Chuck Eastman, Ghang Lee, Paul Teicholz	A Guide to Building Information Modeling for Owners, Designers	John Wiley & Sons
	2.	Mark Baldwin	A Practical Guide for BIM Project Management	Beuth Verlag	

13

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКО СТУДИО 3			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / Трет семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	8
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Јован Ивановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонско студио 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на проектанскиот процес во архитектурата преку непосредно практикување на неговите фази/чекори: забележување, разбирање и анализа на архитектонскиот простор (со помош на различни методи); развој на имагинацијата со цел подобро замислување (концептуализација) на архитектонскиот простор во насока на барање рамнотежа помеѓу прагматичното и поетското размислување; разбирање како проектирањето на архитектонската форма и простор се директно поврзани со психолошките, физиолошките, социолошките и културните потреби на луѓето; стекнување знаења за составните елементи и за контекстот на архитектонскиот проект (архитектонска теорија, историја, култура...); учење различни техники на истражување на сопствените проектни стратегии (преку скицирање, дијаграмирање и изработка на аналогни и дигитални студиски модели); стекнување знаења и вештини на визуелно и говорно претставување на архитектонскиот простор и архитектонските замисли и оспособување за работа во интуитивни и во практични контексти.				
11.	Содржина на предметната програма: Работата на предметот подразбира практична проектантска работа. Студентите, самостојно или во групи по двајца изработуваат архитектонски проект со ниско ниво на комплексност и програмска сложеност, како и вежби кои претставуваат прилог кон работата на проектот. Основна тема која се истражува во студиото е „место“, преку чие аналитичко согледување и замислување (концептуализација) се прави напредно студирање на елементите на архитектонското проектирање. Местата од интерес се бараат во природни или изградени предели каде влијанието на контекстот е сведено на ограничен број на елементи. На програмски план проектот е примарно структуриран околу обликување на архитектонски простор наменет за одвивање едно минимално просторно дејствие/сценарио.				
12.	Методи на учење: Наставата по предметот се реализира преку методи на учење што се најсоодветни за конкретната проектанска задача и контекст и може да вклучува: вербални објаснувања; документарни и аналитички архивски истражувања на референтни примери од современата архитектонска практика; теренски истражувања во форма на набљудување, забележување, документирање и анкетање; самостојна и групна практична работа во студио; учество во дискусии; интерактивна настава; јавно претставување итн.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+90+90+0+20 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	0 часови	
		15.2.	Индивидуална и тимска работа на вежби	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектански задачи	90 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Самостојни задачи	90 (3x30) бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	/				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alexander, C.	Notes on the Synthesis of Form	Oxford University Press	1973
		2.	Brodbeck, G.	Design in Architecture	John Wiley & Sons, Inc.	1977
		3.	Janson, A., Tigges, F.	Fundamental Concepts of Architecture - the Vocabulary of Spatial Situations	Birkhäuser	2014
		4.	Leupen, B., Grafe, Ch., Köring, N., Lampe, M., de Zeeuw, P.	Design and Analysis	o1o Publishers	1997
		5.	Rasmussen, S.E	Experiencing Architecture	MIT Press	1964
		6.	Unwin, S.	Analyzing Architecture	Routledge	1997
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александер, К.и др.	Јазик на обрасци	Академски печат	2010
		2.	Џумтор, П.	Мислејќи архитектура	Икона	2012
		3.	Hertzberger, H.	Lessons For Students In Architecture	010 Publishers	1991
	4.	Laseau, Paul	Graphic Thinking for Architects and Designers	John Wiley & Sons, Inc.	2020	

14

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКО ПРОЕКТИРАЊЕ 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет - Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет и четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	2 во 3 сем. 2 во 4 сем.
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Јован Ивановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонско проектирање 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на наставата по предметот Архитектонско проектирање 2 претставува воведување на студентите во изучувањето на проектниот процес, сфатен како рационален мисловен процес од логични постапки/чекори „од идеја до реализација“. На предметот студентите ги добиваат основните знаења во врска со проектниот процес, се запознаваат со инструментите на архитектонското проектирање и ги експериментираат постапките на конципирањето на архитектонскиот простор и архитектонската форма.				
11.	Содржина на предметната програма: На предметот Архитектонско проектирање 2 се изучуваат основите на проектниот процес во архитектурата. Во делот на архитектонската анализа предметната програма се однесува на стекнување знаења за препознавање и формулирање на проектански проблем, поставување на цели и подцели на истражувањето, собирање информации и нивна класификација, категоризација и критичко вреднување; во делот на архитектонската синтеза подразбира стекнување знаења за поставување архитектонски концепт (хипотеза), експериментирање, изнаоѓање на најсоодветно решение, претставување на проектните резултати, како и нивна евалуација/оценка. Основите на проектниот процес се согледуваат преку рамката на современите теории и практики на архитектурата, со посебен осврт на истакнати архитектонски примери и нивна интерпретација во контекст на основните архитектонски теми: простор, место, структура, обвивка, програма, материјалност, нивните заемни содејства и влијанието врз развојот на архитектонската форма.				
12.	Методи на учење: Наставата се одвива со примена на аудиториски начин на предавањата и со примена на аудиовизуелни средства. Интерактивност на наставата се обезбедува преку учество на студентите во дискусијата по одредени теми. Покрај присуството на аудиториската настава и активното учество во дискусиите и расправите по одредени теми, составен дел на учењето е решавање на проблемски (семинарски) задачи, преку кои воедно се врши и проверката на знаењето. Тие претставуваат систем од мисловни, графички и моделарски задачи во чиј фокус се наоѓа архитектонскиот простор и неговото разбирање, способност за замислување и обликување, како и вештините преку кои архитектонските замисли се претвораат во тродимензионални просторни реалности.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+0+0+50+20 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0	
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Самостојни задачи	90 (3x30) бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alexander, C.	Notes On The Synthesis Of Form	Oxford University Press	1973
		2.	Brodbeck, G.	Design In Architecture	John Wiley & Sons, Inc.	1977
		3.	Janson, A., Tigges, F.	Fundamental Concepts of Architecture - the Vocabulary of Spatial Situations	Birkhäuser	2014
		4.	Leupen, B., Grafe, Ch., Köring, N., Lampe, M., de Zeeuw, P.	Design and Analysis	o1o Publishers	1997
		5.	Rasmussen, S.E	Experiencing Architecture	MIT Press	1964
		6.	Unwin, S.	Analyzing Architecture	Routledge	1997
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александер, К. и др.	Јазик на обрасци	Академски печат	2010
		2.	Џумтор, П.	Мислејќи архитектура	Икона	2012
		3.	Hertzberger, H.	Lessons For Students In Architecture	010 Publishers	1991
		4.	Laseau, Paul	Graphic Thinking for Architects and Designers	John Wiley & Sons, Inc.	2020

15

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКИ КОНСТРУКЦИИ 3			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет - Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен на студии			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Вонр.проф. д-р Димитар Папастеревски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонски конструкции 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со принципите и методите за анализа на одредени архитектонски проблеми посочени во тематските подрачја на предметот низ поректиран архитектонски детаљ, со посебен акцент на неговото круцијално значење низ процесот на проектирање и развивање на архитектонски проекти (ниво на графичка презентација во основен проект и проект за изведба)				
11.	Содржина на предметната програма: Тема 1: Светлосни отвори во архитектонски објекти - примена на стандард МКС Д.Е. 1.100, општи и посебни услови за примена и начин на вградување на стандардни и нестандартни прозорци и балконски врати од различни материјали; - примена на стандард МКС Д.Е. 1.020, општи и посебни услови за примена и начин на вградување на стандардни внатрешни и надворешни врати. Тема 2: Скали и скалишен простор - разгледување на проблематиката низ повеќе нивоа на анализа, со цел да се сфати односот помеѓу суштината на архитектонската логика и креативната моќ, во процесот на архитектонското размислување при развивање на проектите.				
12.	Методи на учење: А. Предавања: користење на визуелни и друг вид на потребни информации за зададените тематски подрачја; Б. Вежби: Анализа на тематските подрачја низ кратки графички проблемски задачи елаборирани низ интерактивна настава; В: Контакт низ консултации кои се однесуваат на предавањата и графичките задачи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+20+20+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	0 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		60 бодови	

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			41 бод		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Деплацез, Андреа	<i>Конструирање Архитектура: материјали, процеси, структура.</i>	Арс Ламина, Скопје	2012
		2.	Крстиќ, П.	<i>Архитектонске Конструкции 2</i>	Научна књига, Београд	1986
		3.	Пеулич, Ц.	<i>Конструктивни Елементи Зграда, други део</i>	Техничка књига, Загреб	1986
		4.	Стојков, Т., Папастеревски, Д.	<i>Практикум: I, II, III Збирка на работни цртежи и архитектонски детали</i>	Архитектонски факултет, Скопје	2019
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A.Hochberg, A., Hafke, J.H., Raab. J.	<i>Open / Close: Windows, Doors, Gates, Loggias, Filters</i>	Birkhäuser AG, Basel, Boston, Berlin	2010
		2.	Herrmann, E.M., Krammer, M., Sturm, J., Wartzeck, S.	<i>Enclose / Build: Walls, Façade, Roof</i>	Birkhäuser AG, Basel, Boston, Berlin	2015
	3.	Ballard Bell, V., Rand, P.	<i>Materials for Architectural Design</i>	Laurence King Publishing Ltd, London	2006	
	4.	G, Borden, Meredith, M.	<i>Matter: Material Process in Architectural Production</i>	Routledge	2011	

16

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАКОСТ НА МАТЕРИЈАЛИТЕ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година/ Трет семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Ана Тромбева-Гаврилоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Принципи на статиката			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Дефинирање на различните состојби на напрегање и деформации. Анализа на состојбата на напрегање и деформации кај линиски елементи изложени на дејство на различни натоварувања и димензионирање на конструктивни елементи според дозволените напрегања.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на јакоста на материјалите. Геометриски карактеристики на рамни површини. Основни натоварувања на конструктивните елементи. Напрегања, поместувања, деформации. Физички соодноси помеѓу нив. Аксијално натоварени елементи. Смолкнување. Свиткување. Торзија. Извивање. Сложени напрегања. Основни принципи за димензионирање на конструктивни елементи. Статички неопределени носачи.				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања со презентации, презентација на практични примери, самостојна работа на кратки графички задачи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+0+0+30			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		40 бода	
	17.3.	Активност и учество		0 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Атанасова-Коцева, Л., Симовски, В.	Јакост на материјалите	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, Скопје	1997
		2.	Атанасова-Коцева, Л., Симовски, В.,	Збирка решени задачи од јакост на материјалите	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, Скопје	1995
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mott, R.	Applied strength of materials	Pearson Prentice Hall	2008
2.		Hibbeler, R., C.	Statics and mechanics of materials	Pearson Prentice Hall	2004	

17

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОСНОВИ НА УРБАНИЗМОТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за урбанизам			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет и четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4 во 3 сем. 4 во 4 сем.
8.	Наставник	Проф. д-р Јасмина Сиљаноска Вонр. проф. д-р Слободан Велевски/Проф. д-р Дивна Пенчиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги воведe студентите во подрачјето на урбанизмот и нивно запознавање со градот, градските ситуации и контекстот; развивање на перцепцијата за градските простори и на критичкиот дискурс за просторните особености и различности; запознавање со урбоморфолошките својства и квалитети на градските простори, воведување во методите и техниките на анализа и интерпретирање на градските елементи, контекстот и процесите на трансформација на градските простори. Запознавање со основите на урбанистичко планирање и разбирање на процесот на трансформација во градот. Запознавање на студентите со особеноста на градот, неговиот развој и преобразба, како и со урбанистичките концепции од настанокот до денес.				
11.	Содржина на предметната програма: Во зимскиот семестар: Вовед во урбанизмот. Градовите денес: коегзистенција на историскиот и современиот град. Процес на планирање: спонтаниот vs. планираниот град. Дефиниција на урбаниот простор и неговите компоненти. Перцепција на градските простори и нивните особености, слика на градот/пејзаж на градот. Јавните простори и меѓупросторите. Структура на изградениот простор, типологија и морфологија на изградените физички структури. Елементи на градот, видови, урбоморфолошки својства и морфогенеза (улици, плоштади, блокови, градини и паркови, четврти и специјални зони и територии). Во летниот семестар: Развој и преобразба на градот и урбанистичките концепции од настанокот до денес. Генеза на градот од античката урбана практика и теорија; преку средновековниот; ренесансниот и барокниот град до градоградителството на 19 век. Равој и преобразба на градот и урбанистичките концепции од крајот на 19 век до денес: Индустрискиот град; Урбанистичките теоријски концепти на почетокот на 20 век; Повоена обнова на градовите и ревизија на Модерната; Трендовите во 70-тите и 80-тите година на 20 век и постмодернистичката концепција на градот; Современите концепти. Во зимскиот семестар во практичниот дел од наставата студентите вршат снимање, рекогносцирање и читање на просторните карактеристики на избран градски дел. Преку аналитички и графички приказ вршат анализа на градските простори и елементи во зависност од начинот на нивното групирање и морфолошките својства. Во летниот семестар практичниот дел од наставата претставува вовед во урбанистичкото обликување и трансформациите на градскиот простор (рекомпонирање на градски дел-блок согласно интерпретирањето на снимката и анализата).				
12.	Методи на учење: Теоретскиот дел се одвива со говорно елаборирање и илустрирање, практичната работа со групно и самостојно разработување преку индуктивна и компаративна метода во анализата и дедуктивна во синтезата и просторната симулација. Критичка експликација и компаративна анализа на современи референтни промери и практики во урбанистичкото планирање.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 (100+100) часови			
14.	Распределба на расположивото време	60+60+50+0+30 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60 (30+30) часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 (30+30) часови	

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		50 (25+25) часови	
		16.2.	Самостојни задачи		0 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 (15+15) часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		30+30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		60+60 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10+10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		51 бод во зимскиот семестар, 41 бод во летниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		- Белешки од предавања, проф. д-р Јасмина Сиљаноска, - Читанка на избрани текстови за градот од многу автори - LeGates R., Stout F. (eds.), The City Reader, Routledge, London, 2020				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Benevolo, L.	History of the City	London: Scholar Press	1980
		2.	Cullen, G.	Gradski pejzaž	Gradjevinska knjiga, Beograd	1990
		3.	Gidion, S.	Vreme, prostor i arhitektura	Gradjevinska knjiga, Beograd	2002
		4.	Kostoff, S.	City Shaped: Urban Patterns and Meanings through History	Bulfinch Press	1991
		5.	Kostoff, S.	The City Assembled: Elements of Urban Form through History	Little Brown, Boston	1992
6.		Linč, K.	Slika jednog grada	Gradjevinska knjiga, Beograd	1974	
7.		Milić, B.	Razvoj grada kroz stoljeća I-III	Zagreb	1994-2002	
8.	Mumford, L.	Grad u historiji	Naprijed, Zagreb	1988		
9.	Zite, K	Umetničko oblikovanje gradova	Gradjevinska knjiga	1967		

18

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА АРХИТЕКТУРА И УМЕТНОСТ НА СТАР ВЕК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за заштита на градителско наследство, историја на архитектурата и уметност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Ана Ивановска Дескова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите за: - активно познавање на предметната материја, аналитичен пристап и градење на однос кон градителското (архитектонско, урбанистичко) и уметничкото наследство; - постепено препознавање, одбирање и вреднување на фактите за трајните и менливи категории и значења на архитектонските концепти во синхрониска и дијахрониска насока; - прифаќање на пораките од историското наследство како значаен фактор во градењето на личниот градителски јазик и култура.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот Историја на архитектура и уметност на стар век ги изучува историско-теориските аспекти на архитектурата, урбанизмот и уметноста на стариот век, од предисторија до пропаста на Римската империја, низ следните аспекти: - Влијанието на климатско-географскиот, општествениот и религиозниот контекст врз формирањето на специфични архитектонски, урбани и уметнички концепти; - Настанок, развој, континуитет и трансформации на урбаните концепти и посебните архитектонски типологии; - Елементи на архитектонска композиција и начини на компонирање; - Обликување на архитектурата во зависност од материјалните и технолошките можности; - Уметноста на стариот век (скулптура, рељеф, ѕидно сликарство и др.) во релација со архитектонскиот простор. Наставата по предметот се изведува низ следните наставни единици: 1. Вовед во историја на архитектура; 2. Предисториска архитектура и уметност; 3. Египетска архитектура и уметност; 4. Месопотамска архитектура и уметност; 5. Персиска архитектура и уметност; 6. Архитектура и уметност на Егејските цивилизации: Крит, Микена, Троја; 7. Архитектура и уметност на античка Грција; 8. Архитектура и уметност на антички Рим;				
12.	Методи на учење: Наставата по предметот се одвива со аудиториски предавања, со примена на современи аудио-визуелни средства. Активноста во наставата се обезбедува преку соодветно димензионирана самостојна истражувачка задача, поврзана со зададена тема во рамки на предметната материја.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+0+0+15+30 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0 часови	

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0	
		16.2.	Самостојни задачи	15	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 (2x40) бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Kostof, Spiro	A History of Architecture: Settings and Rituals, Revised Edition	Oxford University Press
		1995			
		2.	Несторовиќ Богдан	Архитектура старог века	Научна книга, Београд
		1974			
		3.	Grupa urednici	Kako prepoznati umetnost (Egipat - Rim)	Vuk Karadžić, Beograd
		1980			
		4.	Витрувиј	Десет книги за архитектурата	Зумпрес, Скопје
	1998				
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
Година					
1.		Fazio, M., Moffett M. and L. Wodehouse	Buildings Across Time, an Introduction to World Architecture, 5 th Edition	McGraw Hill Education, NY	
2019					
2.		Müller, W., Gunther, V.	Atlas arhitekture 1	Gradevinska knjiga, Beograd,	
2005					
3.	Janson, H.W.	Istorija umetnosti	Beograd		
1965					
4.	Bourbon, Fabio	Drevne civilizacije	Mozaik knjiga, Zagreb		
2004					

19

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПЛАСТИЧНО ОБЛИКУВАЊЕ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за заштита на градителското наследство, историја на архитектурата и уметност			
5.	Степен	Прв циклус на студии			
6.	Академска година/семестар	Втора година/ Трет семестар	7.	Број на ЕКТС	3
8.	Наставник	проф. м-р Наташа Милованчев			
9.	Предуслов за запишување на предметот	Елементи на форма и боја (потпис)			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Натамошно развивање на моќта за перцепција и визуелизација на просторот како неопходен феномен во самиот процес на креирање на простор низ аспектот на Формата и Бојата. Покрај негувањето на личниот израз на студентот, предметот цели да ја поттикне и развие способноста за концептуално размислување и артикулирање на идеја, односно развивање на визуелната интелигенција - ликовна култура кај идните архитекти. Користејќи апстракција, критичко размислување и материјално претставување преку просторни, тродимензионални модели, коишто еволуираат постепено од едноставни композиции до посложени структури, како посредници на материјалноста и тектониката на архитектонските форми, студентите се стекнуваат со умења и со нивно разбирање како алатка во претставувањето на просторните концепти. Целта е развивање на чувството за композиција во простор, преку анализа на апстрактноста на формите и просторот, како и воспоставување врска помеѓу поимите и идеите и нивна рационализација, со што се иницира концептуалниот начин на размислување.</p> <p>Развој на индивидуалните способности, умења и знаења на студентите за пластично - тродимензионално ликовно изразување и аплицирање на стекнатите искуства во другите области на нивното професионално оформување.</p>				
11.	<p>Содржина на програмата:</p> <p>Колажот како техника, колористички колаж и неговите идејно-естетски значења; Од колаж до релјеф, текстура на површини; Асамблаж: трансформација на дводимензионален во тродимензионален простор; Елементи на формата – волумен и простор, Просторен геометриски модел по претходно реализиран релјеф; Кубистичка скулптура, изработка на тродимензионален објект по референтно дело; Дадаистички концепт, анализа на Мерцбау на К.Швитерс, активно истражување и согледување на визуелните сили и форми во просторот; Конструктивизам, изработка на слободно - стоечка скулптура по референтно дело (Н.Габо, В.Татлин); Скулптура или утилитарен предмет од рециклирани материјали по индивидуален концепт.</p> <p>Техники: колаж, релјеф, асамблаж и просторен модел /објект од картон и други рециклирани материјали</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Наставата се одвива преку предавања и вежби. Предавањата се пропратени со усмени излагања на професорот и компјутерка проекција на примери. Вежбите се одвиваат во групи на студенти, а се состојат во изработка на вежби според одреден модел или концепт - идеја.</p> <p>Повремено, во зависност од тековните изложби во градот, се предвидува работна посета на референтна изложби (вежбите би се одвивале во изложбените простори).</p> <p>Основни методи на работа на предметот Пластично обликување се: анализа, компарација, редуција и синтеза, со акцент на индивидуален концепт.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на часови	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+30+10+10+10			
15.	Форми на наставни активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	вежби (лабораториски, аудиториски, индивидуални)	30 часови	
16.	Други форми на активност	16.1.	Проектни задачи	10	

				часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Колоквиуми (2x10 бодови)		20 бодови
	17.2.	Вежби (10x5 бодови)		50 бодови
	17.3.	Присуство на предавања и вежби		30 бодови
18.	Критериуми за оцена (бодови/оцена)	до 50 бодови		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бодови		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бодови		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бодови		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бодови		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бодови		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	41 бод		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма		
22.	ЛИТЕРАТУРА			
	22.1.	Задолжителна литература (3 наслови)		
		Бр.	Автор, наслов, издавач, година	
		1, Е.Х. Гомбрих, Уметност и илузија, Књижевност и цивилизација, Нолит, Белград, 1984		
		2. Василиј Кандински, За духовното во уметноста, Култура, Скопје		
		3. Пол Кле, Записи о уметности, едиција Езотерија, Београд, 1998		
	22.2.	Дополнителна литература (3 наслови)		
		1. Ричард Фриденгал, Историја на уметност низ писмата на големите творци, едиција Југославија, Белград, 1967		
		2. Анри Фосион, Живот облика, Култура, Београд, 1964		
		3. Монографии на уметници (Пикасо, Брак, Маљевич, Татлин, Швитерс), едиција Tashen		

20

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКО СТУДИО 4			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Втора година / Четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	8
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Јован Ивановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонско студио 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на проектанскиот процес во архитектурата преку непосредно практикување на неговите фази/чекори: забележување, разбирање и анализа на архитектонскиот простор (со помош на различни методи); развој на имагинацијата со цел подобро замислување (концептуализација) на архитектонскиот простор во насока на барање рамнотежа помеѓу прагматичното и поетското размислување; разбирање како проектирањето на архитектонската форма и простор се директно поврзани со психолошките, физиолошките, социолошките и културните потреби на луѓето; стекнување знаења за составните елементи и за контекстот на архитектонскиот проект (архитектонска теорија, историја, култура...); учење различни техники на истражување на сопствените проектни стратегии (преку скицирање, дијаграмирање и изработка на аналогни и дигитални студиски модели); стекнување знаења и вештини на визуелно и говорно претставување на архитектонскиот простор и архитектонските замисли и оспособување за работа во интуитивни и во практични контексти.				
11.	Содржина на предметната програма: Работата на предметот подразбира практична проектантска работа. Студентите, самостојно или во групи по двајца изработуваат архитектонски проект со средно ниво на комплексност и програмска сложеност, како и вежби кои претставуваат прилог кон работата на проектот. Основна тема која се истражува во студиото е „куќата“, сфатена и како место и како основна форма на живеењето, преку чие согледување, замислување (концептуализација) и претстава се прави напредно студирање на елементите на архитектонското проектирање. Местата од интерес се бараат во изградениот простор, најчесто во контекстот на градот, каде влијанието на околината се манифестира преку мноштво на елементи. На програмски план проектот е примарно структуриран околу обликување на архитектонски простор кој е двозначен, наменет за креативна творечка работа и времено живеење.				
12.	Методи на учење: Наставата по предметот се реализира преку методи на учење што се најсоодветни за конкретната проектанска задача и контекст и може да вклучува: вербални објаснувања; документарни и аналитички архивски истражувања на референтни примери од современата архитектонска практика; теренски истражувања во форма на набљудување, забележување, документирање и анкетирање; самостојна и групна практична работа во студио; учество во дискусии; интерактивна настава; јавно претставување итн.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+90+90+0+20 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	0 часови	
		15.2.	Индивидуална и тимска работа на вежби	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектански задачи	90 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење	20 часови	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Самостојни задачи			90 (3x30) бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			/		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alexander, C.	Notes on the Synthesis of Form	Oxford University Press	1973
		2.	Brodbeck, G.	Design in Architecture	John Wiley & Sons, Inc.	1977
		3.	Janson, A., Tigges, F.	Fundamental Concepts of Architecture - the Vocabulary of Spatial Situations	Birkhäuser	2014
		4.	Leupen, B., Grafe, Ch., Köring, N., Lampe, M., de Zeeuw, P.	Design and Analysis	o1o Publishers	1997
		5.	Rasmussen, S.E	Experiencing Architecture	MIT Press	1964
		6.	Unwin, S.	Analyzing Architecture	Routledge	1997
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александер, К. и др.	Јазик на обрасци	Академски печат	2010
		2.	Џумтор, П.	Мислејќи архитектура	Икона	2012
		3.	Hertzberger, H.	Lessons For Students In Architecture	010 Publishers	1991
		4.	Laseau, Paul	Graphic Thinking for Architects and Designers	John Wiley & Sons, Inc.	2020

21

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКИ КОНСТРУКЦИИ 4			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Вонр.проф. д-р Димитар Папастеревски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонски конструкции 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со принципите и методите за анализа на одредени архитектонски проблеми посочени во тематските подрачја на предметот низ поректиран архитектонски детаљ, со посебен акцент на неговото круцијално значење низ процесот на проектирање и развивање на архитектонски проекти (ниво на графичка презентација во основен проект и проект за изведба)				
11.	Содржина на предметната програма: Тема 1: Бондручни системи на градење <ul style="list-style-type: none"> - основни конструктивни карактеристики на класичен (традиционален) и современ (американски) бондручен систем на градење; - принципи, стандарди и методи на проектирање на објекти изведени во дрво, како основен конструктивен материјал. Тема 2: Дрвени кровни конструкции (кров и поткровен простор) <ul style="list-style-type: none"> - разгледување на проблематиката на класичните дрвени кровни конструкции како специфичен тродимензионален конструктивен склоп, и како просторно функционален и обликовен елемент - графички приказ на специфични основни конструктивни елементи и конструктивни склопови со пропратни детали и класификација на дрвените кровни конструкции Тема 3: Покривање на коси кровови (принципи и материјали)				
12.	Методи на учење: А. Предавања: користење на визуелни и друг вид на потребни информации за зададените тематски подрачја; Б. Вежби: Анализа на тематските подрачја низ кратки графички проблемски задачи елаборирани низ интерактивна настава; В: Контакт низ консултации кои се однесуваат на предавањата и графичките задачи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+20+20+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	0 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		30 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			60 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			41 бод		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Деплаез, Андреа	<i>Конструирање Архитектура: материјали, процеси, структура.</i>	Арс Ламина, Скопје	2012
		2.	Крстиќ, П.	<i>Архитектонске конструкции 2</i>	Научна књига, Београд	1986
		3.	Пеулич, Џ.	<i>Конструктивни Елементи Зграда, други део</i>	Техничка књига , Загреб	1986
		4.	Илиќ, С.	<i>Класични Дрвени Корвови</i>	Граѓевинска књига, Београд	1979
		5.	Стојков, Т., Папастеревски, Д.	<i>Практикум: IV, V, VI: Збирка на работни цртежи и архитектонски детали</i>	Архитектонски факултет, Скопје	2019
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Herrmann, E.M., Krammer, M., Sturm, J., Wartzek, S.	<i>Enclose / Build: Walls, Façade, Roof</i>	Birkhäuser AG, Basel, Boston, Berlin	2015
		2.	Ballard Bell, V., Rand, P.	<i>Materials for Architectural Design</i>	Laurence King Publishing Ltd, London	2006
		3.	G, Borden., Meredith, M.	<i>Matter: Material Process in Architectural Production</i>	Routledge	2011

22

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	НОСИВИ КОНСТРУКЦИИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година/ Четврт семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Ана Тромбева-Гаврилоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Јакост на материјалите			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Анализа на објектите од аспект на однесување на конструкцијата при дејство на различни натоварувања со цел проектирање на ефикасни конструктивни системи преку примена на графичка статика. Воспоставување на врска помеѓу архитектура и конструкција преку анализа на објектите изведени од различни конструктивни материјали. Запознавање со конструктивните и архитектонските карактеристики на основните градежни материјали со цел воспоставување врска помеѓу материјалните аспекти, формата и силите. Запознавање со функцијата на архитектонските детали од градежна перспектива и димензионирање на конструктивни елементи во зависност од типот на применетиот материјал.				
11.	Содржина на предметната програма: Анализа на интеракцијата на архитектонските концепти и конструктивните системи преку референтни примери на објекти. Проучување на конструкции изградени од челик, армиран бетон и дрво и нивна примена во процесот на проектирање на конструктивните системи. Принципи и правила за оценка на носивоста на елементите од конструкциите изложени на карактеристични дејства во зависност од избраниот тип на материјал земајќи ја предвид врската помеѓу формата и силите.				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања со презентации, презентација на практични примери, самостојна работа на кратки графички задачи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+0+20+20			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 бода		
	17.3.	Активност и учество	0 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 до 60 бода	6 (шест) (E)		

		61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Атанасовски, С.	Бетонски конструкции	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2007
		2.	Филиповски, А.	Метални конструкции за архитекти	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2004
		3.	Тромбева-Гаврилоска, А.	Дрвени конструкции	авторизирани предавања	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Aurelio Muttoni	The art of structures, Introduction to the functioning of structures in architecture	EPFL Press	2011
		2.	Edward Allen, Waclaw Zalewski	Form and Forces: Designing Efficient, Expressive Structures	John Wiley and Sons	2009

23

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКА ФИЗИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година/ Четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	2
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Александар Петровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции)</p> <p>Целта на предметот е едукација на студентите од областа на градежната физика и аспектите кои влијаат во проектирањето објекти, а со цел проектирање квалитетни, комфорни и одржливи објекти. Едукација од областа на важечките регулативи кои ја третираат проблематиката на градежната физика, учење на релевантни методи за нумерички пресметки и оценка на перформансите на објектите од аспект на градежната физика.</p> <p>Целите на предметот се оспособување на студентите за разбирање, интерпретација и стручна примена на научената наставна материја во текот на нивната работа во професионалната пракса и тоа во различни примери и контексти. Воедно, преку процесот на учење по предметот кај студентите ќе бидат развивани способностите за анализа, синтеза и методично вреднување на аспектите на градежната физика, како и нивното решавање низ архитектонски детал. На тој начин студентите ќе бидат оспособени стекнато знаење успешно да го имплементираат во текот на нивната професионална пракса во процесот на проектирањето и изведбата на објектите.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма</p> <p>Предметната програма ја третира проблематиката во која се вклучени следните тематски целини: механизми за пренос на топлина; дифузија на водената пара низ градежните елементи; термичко-звучни карактеристики на градежните материјали; топлински мостови; топлинска стабилност на надворешните градежни елементи; звук и пренос на звук; пренос на воздушен и ударен звук низ градежните елементи; метод за оценка на звучната изолациона моќ на градежните елементи; акустика на простории; бучава во животната средина; квалитет на внатрешен воздух; противпожарност, поими и карактеристики на градежните елементи; природно и вештачко осветлување во објектите.</p>				
12.	Методи на учење: Интерактивна предавања, изработка задачи и семинарски, консултации и сл.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	50 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+15+10+0+10			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	0	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Семинарски / тематски задачи	90 бодови		
	17.2.	Активност и учество	10 поени		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 поен				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шилд Е., Каселман Х.Ф., Дамен Г. и Поленц А.	Градежна физика: проектирање и примена	Градежна книга, Белград	1985
		2.	Kosny J., Yarbrough D. W.	Thermal Bridges in Building Structures	Routledge	2017
		3.	Матич М.	Енергија и архитектура	Загреб	1988
		4.	Мијиќ, М.	Акустика у архитектури	Издавачко предузеће Наука, Белград	2000
		5.	Raney M. W.	Fire retardant building products and coatings	Noyes Data Corp	1970
		6.	Organisation internationale de normalisation	Thermal Bridges in Building Construction: Heat Flows and Surface Temperatures : Detailed Calculations	International Organization for Standardization	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Leo B.	Concert Halls and Opera Houses: Music Acoustics and Architecture	Springer	2004
		2.	Pinteric, M	Building Physics	Springer	2017
		3.	Mills, S.	Fundamentals of Architectural Lighting	Routledge	2018

24

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА АРХИТЕКТУРА И УМЕТНОСТ НА СРЕДЕН ВЕК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за заштита на градителското наследство, историја на архитектурата и уметност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Елизабета Касапова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Историја на архитектура и уметност на стар век			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите за: - активно знаење, аналитичен и конструктивен пристап и однос кон градителското (архитектонско, урбанистичко) и уметничкото наследство; - постепено препознавање, одбирање и евалуација на фактите за трајните и менливи категории и значења на архитектонските концепти во синхрониска и дијахрониска насока; - прифаќање на пораките од историското наследство како значаен фактор во градењето на личниот градителски јазик и култура.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот Историја на архитектура и уметност на среден век ги изучува историско-теориските поставки на архитектурата, урбанизмот и уметноста од појавата на христијанската религија до појавата на европската ренесанса (I-XV век), низ следните аспекти: - Влијанието на климатско-географскиот, општествениот и религиозниот контекст врз формирањето на специфични архитектонски, урбани и уметнички концепти; - Настанок, развој, континуитет и трансформации на урбаните концепти и посебните архитектонски типологии; - Елементи на архитектонска композиција и начини на компонирање; - Обликување на архитектурата во зависност од материјалните и технолошките можности; - Уметноста на средниот век (скулптура, рељеф, ѕидно сликарство и др.) во релација со архитектонскиот простор. Наставата по предметот се изведува низ следните наставни единици: 1. Старохристијанска архитектура и уметност; 2. Ранохристијанска архитектура и уметност; 3. Архитектурата на христијанскиот исток; 4. Византиска архитектура и уметност; 5. Исламска архитектура и уметност; 6. Предроманска и романска архитектура и уметност; 7. Готска архитектура и уметност.				
12.	Методи на учење: - методи на анализа: компарација, емпирија, генерализација, апстракција, хронологија... методи на синтеза; - метод на учење во реален контекст.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+0+0+15+30			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (2 колоквиуми x 40 бодови)		80 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			0	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			41 бод		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бошковиќ Ђурђе	<i>Архитектура средњег века</i> (превод на македонски, за интерна употреба на Архитектонски факултет – Скопје, 2013)	Научна книга, Београд	1962
		2.	Буркхардт Титус	<i>Уметноста на исламот</i>	Logos A	2018
		3.	Стенклиф Дејвид	<i>Лајоновиот прирачник за црковна архитектура</i>	Арс Ламина, Скопје	2010
		4.	Костоф Спиро	<i>Историја на архитектурата</i>	Арс Ламина, Скопје	2012
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кораќ В., Шупут М.	<i>Измеѓу Византије и запада</i>	Народна књига, Београд	1998
		2.	Janson, H. W.	<i>Istorija umetnosti</i>	Jugoslavija, Beograd	1965
	3.	Müller, W., Gunther, V.	<i>Atlas arhitekture 1 i 2</i>	Građevinska knjiga, Beograd	2005	

25.1

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКО СТУДИО 5.1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Трета година / Петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Минас Бакалчев Вонр. проф. д-р Саша Тасиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонско студио 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Разбирање на современите процеси во домувањето и нивните просторни консеквенци. Знаење и разбирање на принципи на архитектонско планирање и проектирање на комплексни програмски - просторни конфигурации на примерот на објекти за индивидуално домување -повеќесемејни станбени згради. Развој на вештина на архитектонско проектирање во конкретни специфични ситуации. Развој на способност за планирање, програмирање и проектирање на повеќесемејни станбени згради.				
11.	Содржина на предметната програма: Архитектонски проект од област на индивидуалното домување - повеќесемејна станбена зграда во специфична корелација со контекстот. Во процесот на проектирање се воведуваат категорија на контекст, програм, простор, функција, форма, структура, инфраструктура, конструкција. Проектниот процес се состои од три клучни фази: 1. Формулирање на предконцепт 2. Тестирање на предконцепт: трансформирање / отфрлање 3. Дефинирање на концепт				
12.	Методи на учење: објаснувања, опсервации, анализа, презентација и упатување на референтни реализации и проекти, практична работа во студио, самостојна / тимска работа на студентите, гостувања.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+90+100+0+10 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	0 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	100 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	0 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	90 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gänshirt C., Heckmann O.	Floor Plan Manuel – Housing	Birkhauser, Publishers for Architecture, Basel, Switzerland	2004
		2.	Gausa M.	Housing, New alternatives, New Sistems	Birkhauser, Barcelona	1997
		3.	Fernández Per A., Mozas J., Arpa J.	DBook: Density Data, Diagrams Dwelings	Density Series, a+t, Spain	2007
		4.	Broto C.	New Housing concepts	Special edition for: Ginko Press GmbH, Hamburg, Germany, Ginko Press inc, Corte Madera, USA	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Sherwood R.	Modern housing prototypes	HUP, Cambridge & London	1978
		2.	Ранковиќ J.	Станбени кули	Универзитет „Кирил и Методиј“, Скопје	1975
		3.	French H.	New Urban Housing	Yale University Press, New Haven, USA	2000

25.2

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии по архитектура			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКО СТУДИО 5.2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година/ Петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Анета Христова - Поповска Проф. д-р Михајло Зиноски Вонр. проф. д-р Мери Батакоја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонско студио 4			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Практична примена на специјализираните знаења од архитектонско проектирање на административните (канцелариски) згради и зградите за образование:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аналитичка фаза во процесот на проектирањето: способност за прибирање, анализирање, оценување и презентирање информации, идеи, концепти од релевантни податоци за конкретен архитектонски проблем; - Синтезна фаза во процесот на проектирањето: градење на сопствен став кон одреден архитектонски проблем земајќи ги во предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти; - Работа на проект: совладување на елементи и техники на исцртување на идеен архитектонски проект од посочените области; - Способност за комуникација преку различни медиуми, а во служба на успешно пренесување на сопствените идеи, во стручно-техничка и уметничка смисла. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Наставата се состои од практичен - проектантски дел, кој се спроведува според методи дизајнирани за конкретната проектна задача.</p> <p>Во текот на шестиот семестар, студентите (самостојно или во парови) изработуваат идеен архитектонски проект, во кој основната проектна програма е од областа на образованието и администрацијата поставена во конкретен контекст.</p> <p>Проектот се изготвува преку изучување и дискутирање на сите извори за теоретските и проектантски аспекти со цел стекнување на знаења и вештини кои се однесуваат на дефинирање на архитектонскиот концепт и преку консултации со стручњаци за сите клучни аспекти и фази во програмирањето, планирањето и обликувањето на конкретната проектна програма.</p> <p>Преку менториран процес на работа на проект, студентот треба да се запознае со концептуалните предизвици, практичните активности, стручните и специјализираните аспекти во процесот на проектирање на покомплексни архитектонски типови.</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предавања - теоретска настава; - Посета - теренска настава на локации, институции и реализирани примери од изучуваните области; - Вежби и проектни задачи - работа на идеен архитектонски проект според методи дизајнирани за конкретна проектна задача и со примена на интегрирани знаења кои се потребни во процесот на архитектонското проектирање на административни (канцелариски) и образовни објекти. 				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+90+60+30+20			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	0	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90	

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	60		
		16.2.	Самостојни задачи	30		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	0 бодови			
	17.2.	Идеен архитектонски проект и усмени презентации	90 бодови			
	17.3.	Активност и учество во предавањата и вежбите	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		41 бод			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kohn, Eugene A., Paul Katz	Building Type Basics for Office Buildings	Wiley	2002
		2.	Neuman, David J.	Building Type Basics for College and University Facilities	Wiley	2003
	3.	Perkins, Bradford Stephen Kliment	Building Type Basics for Elementary and Secondary Schools	Wiley	2001	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ford, Alan	Designing the Sustainable School	Images Publishing	2007
		2.	Hascher, Reiner, Simone Jeska, Birgit Klauck	Office Buildings - a Design Manual	Birhäuser	2002
3.	Watch, Daniel	Research Laboratories	Wiley	2003		

26

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКО ПРОЕКТИРАЊЕ 3			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Трета година / Петти и шести семестар		Број на ЕКТС- кредити	2 во 5 сем. 2 во 6 сем.
8.	Наставник	Проф. д-р Минас Бакалчев Вонр. проф. д-р Саша Тасиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонско проектирање 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на основните принципи на планирање и проектирање на објекти за индивидуално домување. Знаење и разбирање на основните типови на објекти за индивидуално домување, просторни и програмски карактеристики, нивните историски и современи контексти и развој на способност за нивно планирање, програмирање и проектирање.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Домување; поими, дефиниција; типологија, методологијата на проектирање. 2. Повеќесемејна станбена зграда: принципи на проектирање; структура, содржина, форма; типологија на пристапи/комуникациски системи; композиција на план, постојани и променливи елементи. Станот како просторно / програмска единица: типологија, структура, организација, флексибилност, големина. 2.1 Архитектонска типологија: станбени блокови (згради со коридорски комуникациски системи / згради со мултиплицирани комуникациски јадра) и станбени кули; особености на типот, композиција на план / структурни елементи / организација / обликување. 2.2 Преглед на прототипови на модерното домување и рецентни проекти. 3. Домување во семејни куќи: еволуција на станбеното живеалиште (историски, социјални, културни, морфолошки, типолошки аспекти); од вилата во модерното доба до новата едноставност на едносемејната куќа; модели на градски куќи: класичен концепт – Паладио, просторен план – Лос, слободен план – Ле Корбизје; куќи во природа; принципи на проектирање; постапки на обликување. Преглед на прототипови и рецентни проекти. 4. Домување во ниска густа станбена структура: молекуларна / линеарна / дворна; планирање на кластер енвайронменти; 4.1 Повеќесемејна ниска станбена структура: типологија; аспекти на групирање, урбани обрасци, пристапи; концепти на стан, меѓусебни релации; 4.2 Повеќесемејна станбена структура со комбинирани пристапи: диверзитет на типови на станови; слобода во обликувањето / нов станбен пејзаж. Преглед на рецентни проекти на ниската густа изградба.				
12.	Методи на учење: Предавања, анализи, компарации, истражувања, индивидуални и групни консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 (50+50) часови			
14.	Распределба на расположивото време	60+0+20+0+20 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	60 (30+30) часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 (10+10) часови	
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови	

		16.3.	Домашно учење – задачи			20 (10+10) часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			50 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		51 бод во зимскиот, 41 бод во летниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Macasai J.	Housing	John Wiley & Sons, New York	1976
		2.	Gausa M.	Housing, New alternatives, New Sistems	Birkhauser, Barcelona	1997
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Sherwood R	Modern housing prototypes	HUP, Cambridge & London	1978
		2.	Ранковиќ J.	Станбени кули	Универзитет „Кирил и Методиј“, Скопје	1975
		3.	Risselada, M.	Raumplan versus Plan Libre: Adolf Loos and le Corbusier, 1919-1930	Delft, University Press	1991
		4.	Norberg-Schulc C.	Stanovanje – staniste, urbani prostor, kuća	GK, Beograd	1991
	5.	Alexander C., Chermoeff S.	Community and privacy	Inc. Carden City, New York	1965	

27

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии по архитектура			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКО ПРОЕКТИРАЊЕ 4			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година/ Петти и шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	2 во 5 сем. 2 во 6 сем.
8.	Наставник	Проф. д-р Анета Христова - Поповска Проф. д-р Михајло Зиноски Вонр. проф. д-р Мери Батакоја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонско проектирање 2			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Запознавање со основниот домен на теоретски, практични, концептуални, компаративни и критички перспективи во областа на архитектонското проектирање на административните (канцелариски) згради, зградите за образование и култура.</p> <p>Разбирање на основната методологија и најспецифичните аспекти на архитектонското проектирање на покомплексни архитектонски типови.</p> <p>Познавања од регулативата и процедурите вклучени во процесот на имплементирање на проектанските концепти од областа административните (канцелариски) згради, зградите за образование и култура.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Наставната програма во петтиот семестар ја третира проблематиката од областа на администрацијата - канцелариските згради и зградите за образование, а во шестиот семестар од областа на културата (објекти за визуелни, музички и перформативни уметности, библиотеки и др.).</p> <p>Се изучуваат клучните аспекти во програмирањето, планирањето и обликувањето на зградите:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пред-проект: програмска и типолошка генеза, методи на класификација на зградите, современи социјални, образовни, културни и останати аспекти кои влијаат врз проектната програма и модалитетите на просторна организација; 2. Специфични програмски и планерски аспекти: зонирање, регулатива и нормативи, планирање на локацијата, кориснички ориентирани принципи на просторна организација според современи стандардни методи; 3. Архитектонско обликување: генерални просторни системи, конфигурации на градба, типолошки и морфолошки обрасци, специфични обликовни фактори, конструктивни, технички и технолошки концепти на одржливи, енергетски ефикасни објекти според современите просторни нормативи и стандарди. 				
12.	<p>Методи на учење:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предавања - теоретска настава; - Посета - теренска настава на реализирани примери од изучуваните области; - Вежби преку задачи кои се однесуваат на графичка анализа на карактеристични проектантски концепти и изготвување на аналитички модели на реализирани и проектирани примери од изучуваните области. 				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 (50+50) часови			
14.	Распределба на расположивото време	60+0+30+0+10 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60 (30+30) часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 (15+15) часови	

		16.2.	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 (5+5) часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (Колоквиум 1, Колоквиум 2)		40 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (графичка анализа и аналитички модел)		50 бодови		
	17.3.	Активност и учество во предавањата и вежбите		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		51 бод во зимскиот, 41 бод во летниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма			
	Литература					
		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Hardy, Hugh, Stephen A. Kliment	Building Type Basics for Performing Arts Facilities	Wiley	2006
		2.	Kohn, Eugene A., Paul Katz	Building Type Basics for Office Buildings	Wiley	2002
		3.	Neuman, David J.	Building Type Basics for College and University Facilities	Wiley	2003
		4.	Perkins, Bradford Stephen Kliment	Building Type Basics for Elementary and Secondary Schools	Wiley	2001
		5.	Rosenblatt, Arthur	Building Type Basics for Museums	Wiley	2001
		6.	Webb, Terry	Building Libraries for the 21-st Century: the Shape of Information	Mcfarland	2004
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Ford, Alan	Designing the Sustainable School	Images Publishing	2007
		2.	Hascher, Reiner, Simone Jeska, Birgit Klauck	Office Buildings - a Design Manual	Birhäuser	2002
		3.	Strong, Judith, ed.	Theatre Buildings: A Design Guide	Association of British Theatre Technicians	2010

28

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКИ КОНСТРУКЦИИ 5			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет - Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / Петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Огнен Марина Вонр. проф. д-р Димитар Папастеревски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонски конструкции 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е запознавање на студентот со теоретските, практичните, техничките и критички перспективи во примената на знаењата од архитектонски конструкции со користење на соодветна методологија. Крајната целта на предметот е запознавање на студентот со напредните видови на конструктивни системи низ изучувањето на принципите и елементите на конструктивните системи, процесот на нивна генеза, материјалите за нивната изведба и начинот на нивната примена во архитектурата. Студентот ќе се обучи за користење на современите технологии на градба во архитектурата и модуларните и префабрикуваните системи на градба низ изучувањето на принципите и елементите на процесите на градба, материјалите и технологиите за нивната изведба.				
11.	Содржина на програмата: Вовед и информации за развој и влијанието на идеите за формата како поредок, формата како систем, конструктивниот рационализам, машинската естетика, типологијата на формите, медијацијата на формата и иновативните форми во генезата на напредните и сложените конструктивни системи. Тема 1 – Развој на системите на градба. Вовед и информации за развој и влијанието на идеите за процесот на граба, градењето како систем, конструктивните системи, индустриското производство и иновативните технологии во изведбата на архитектонските објекти. Тема 2 – Конструктивни системи со рамки, линиски и просторни решетки. Тема 3 – Модуларни и префабрикувани системи на градба. Принципи, елементи, материјали, процесот на генерирање на формата на системот, модуларност, процес на префабрикација и примена во архитектурата. Тема 4 – Современи технологии на градење и нивна примена во градежништвото. Развивање на проект и архитектонски детали за имплементација на современи технологии на градење.				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава на предавања и вежби низ консултации, разговори и изработка на проекти.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 20 + 0 + 20			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Колоквиуми 2		30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (Графички вежби)		60 бодови	

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Деплацес Андреа	Конструирање архитектура: материјали, процеси, структура	Арс Ламина Скопје	2012
		2.	Moussavi Farshid	The Function of Form	Actar and Harvard University GSD	2009
		3.	Borden, Gail, Michael, Meredith	Matter: Material Processes in Architectural Production	Routledge	2011
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	F. Gramazio, M. Kohler	Digital Materiality in Architecture	Lars Muller Publishers	2008

29

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИНСТАЛАЦИИ ВО АРХИТЕКТУРАТА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / Петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	2
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Димитар Папастеревски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Приоритетните цели се лоцираат во значењето за несметаното користење на инсталациите со алокација на сознанијата од областа на водовод и канализација, загревање и проветрување, и електроинсталациите. Целите на наставната програма се воведување и оспособување на студентите со принципите и методите за анализа на одредени архитектонски проблеми посочени во тематските подрачја за користење на практичните релевантни научни методи и техники за планирање, проектирање, како и правилно поставување на инсталациите во објектите. Здобиените знаења треба успешно да ги имплементираат во процесот на проектирање, изведба и надзор.				
11.	Содржина на програмата: Наставната програма ја третира проблематиката на инсталациите, во која се вклучени следните програмски целини: Водоснабдување на населените места. Изведба на водоводните инсталации. Внатрешен (куќен) водовод. Проектирање и пресметување на внатрешен (куќен) водовод. Противпожарни инсталации. Канализациони системи и шеми на каналските мрежи во населените места. Внатрешна (куќна) канализација. Проектирање и пресметување на внатрешната (куќна) канализација. Одводнување на кровните површини и димензионирање на олуците. Видови и карактеристики на системите за загревање. Загревни тела. Природно и вештачко проветрување. Вовед на електрични инсталации во зграда. Развод и изведба на електрична мрежа. Светлосни извори и нивна примена во архитектурата. Светилки и начин на осветлување. Громобранска инсталација и видови на громобрани.				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава на предавања и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	50 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 15 + 0 + 0 + 5 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	5 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Семинарски/тематски вежби		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Walter T. Grondzik, Alison G. Kwok	Mechanical and Electrical Equipment for Buildings, 13th Edition	Wiley, Hoboken, USA	2019
		2.	V. K. Jain	Fire Safety in Buildings	New Age International Private Limited, Delhi	2020
	3.	Cyril M. Harris	Handbook of Utilities and Services for Buildings: Planning, Design and Installation 1st Edition	McGraw-Hill, New York, USA	1990	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Игњатович Л.	Инсталације у зградама	Ниш	1985
		2.	Милојевич М.	Снабдевање насеља водом и каналисање насеља	Београд	1987
3.		Правилник за мерките за заштита од пожар и експлозии	Службен весник на РМ, бр. 99, Скопје	2017		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за урбанизам			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Трета година / Петти и шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4 во 5 сем. 4 во 6 сем.
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Слободан Велевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Основи на урбанизмот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основни познавања за системот на урбанистичко планирање и контекстот во кој тоа се реализира. Запознавање со методите и техниките на урбанистичката анализа, програмирањето и урбанистичкото планирање. Стекнување основни познавања за видовите урбанистички планови и нивната содржина.				
11.	Содржина на програмата: Предметот ги воведува студентите по архитектура во дискурсот на урбанистичкото планирање. Во наставата се изучуваат идејните претходници на современиот град и развојот на методологијата на урбанистичкото планирање, системот на урбанистичкото планирање, актерите во планирањето и фазите на урбанистичко планирање. Следи запознавање со наменските целини во градовите и лоцирање на различните намени во процесот на изработка на урбанистички план. Сегментот ги опфаќа отворените простори и простори осетливи од аспект на нарушување на природната средина, регионално и локално ориентираните активности како и градските центри во градовите. Материјата по предметот исто така опфаќа методски единици кои се однесуваат на планирање на сообраќајната и комуналната инфраструктура, системот на планирање на просторот и видовите планови. Овој дел се надополнува со знаења кои се однесуваат на следење на спроведувањето на плановите и на нивното остварување со што се создаваат услови за промена во градската и природната средина, како и учеството на јавноста во процесите на урбанистичкото планирање, вклучително и дел кој се однесува на одржливото урбанистичко планирање . Во зимскиот семестар студентите изработуваат задачи поврзани со запознавање и елементарна примена на регулаторни линии, површини за градба, намени, спратност, основни урбанистички показатели, третман на јавниот простор, зеленилото и пристапноста, елементи на сообраќај како улици, паркинзи, подземно паркирање и гаражирање и елиминирање на урбанистичко-архитектонски бариери. Во летниот семестар студентите анализираат сегмент од градскиот простор наменет за домување, вршат програмирање, планирање и проектирање на овој простор со варијанти на основниот концепт на урбанистичко уредување на просторот.				
12.	Методи на учење: Теоретскиот дел се одвива со говорно елаборирање и илустрирање, практичната работа со групно и самостојно разработување преку индуктивна и компаративна метода во анализата и дедуктивна во синтезата и просторната симулација. Критичка експликација и компаративна анализа на современи референтни примери и практики во урбанистичкото планирање.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 (100+100) часови			
14.	Распределба на расположивото време	60+60+40+0+40 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60 (30+30) часови	
		15.2.	Вежби (графички, аудиториски), семинари, тимска работа	60 (30+30) часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 (20+20) часови	
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 (20+20) часови	

17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	(34+34) бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/вежби, проектни задачи и семинарски трудови	(58+58) бодови		
	17.3.	Активност и учество	(8+8) бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		51 бод во зимскиот, 41 бод во летниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		<ul style="list-style-type: none"> - Berke, P. R., Godschalk, D.R., Kaiser, E.J. Urban Land Use Planning, University of Illinois Press, Urbana, 2006 - Tošković, D., Uvod u prostorno i urbanističko planiranje, Akademski misao, Beograd, 2006 - Maletin, M., Planiranje i projektovanje saobraćajnica u gradovima, Orion, Beograd, 2005 - Zuger M., Christiaanse C., Potato Plan Collection, 40 cities through the lens of Patrick Abercrombie, NAI 010 Publishers, Rotterdam, 2018 - Нојферт, Е., Архитектонско проектирање, Арс Ламина, Скопје, 2009 			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Geddes P.	Cities in Evolution	Williams & Norgate, London
		2.	Rieniets T., Kretschmann N., Perret M., Christiaanse K. (eds.)	The City as Resource	Jovis, Berlin
		3.	Gehl. J	Life between the buildings, using Public Space	Island Press, Washington
		4.	T. LeGates R., Stout F. (eds.)	The City Reader	Routledge, London
		5.	Rogers R., Urban Task Force	Towards an Urban Renaissance	Spon Press, London
6.		Hough, M.	Cities and Natural Process	Routledge, London	

31

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА АРХИТЕКТУРА И УМЕТНОСТ НА НОВ ВЕК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за заштита на градителското наследство, историја на архитектурата и уметност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Елизабета Касапова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Историја на архитектура и уметност на среден век			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите за: - активно знаење, аналитичен и конструктивен пристап и однос кон градителското (архитектонско, урбанистичко) и уметничкото наследство; - постепено препознавање, одбирање и евалуација на фактите за трајните и менливи категории и значења на архитектонските концепти во синхрониска и дијахрониска насока; - прифаќање на пораките од историското наследство како значаен фактор во градењето на личниот градителски јазик и култура.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот Историја на архитектура и уметност на нов век ги изучува историско-теориските поставки на архитектурата, урбанизмот и уметноста од појавата на европската ренесанса до појавата на новите материјали и концепции (XV-XIX век), низ следните аспекти: - Влијанието на општествено-политичкиот, религиозниот и хуманистичкиот контекст врз идејата за континуитетот на класичната архитектура и уметност и појавата на ренесансата; - Настанок, развој, континуитет и трансформации на урбаните концепти и посебните архитектонски типологии; - Елементи на архитектонска композиција и начини на композирање; - Обликување на архитектурата во зависност од материјалните и технолошките можности; - Уметноста на новиот век (скулптура, рељеф, сликарство и др.) и нејзиното влијание врз основните принципи на архитектурата на ренесансата, барокот итн. Наставата по предметот се изведува низ следните наставни единици: 1. Рана ренесанса во Италија; 2. Висока ренесанса во Италија; 3. Доцна ренесанса во Италија; 4. Ренесанса во другите европски земји - Франција, Шпанија; 5. Барок во Италија; 6. Барок во Франција; 7. Барок во другите европски земји - Англија, Шпанија, Австрија, Германија; 8. Рококо; 9. Класицизам, романтизам.				
12.	Методи на учење: - методи на анализа: компарација, емпирија, генерализација, апстракција, хронологија... методи на синтеза; - метод на учење во реален контекст.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+0+0+15+30			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (2 колоквиуми x 40 бодови)		80 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			0	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			41 бод		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација - анкетање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Токарев Михаил	<i>Архитектурата, скулптурата и сликарството на новиот век</i>	Скопје	1999
		2.	Janson, H. W.	<i>Istorija umetnosti</i>	Jugoslavija, Beograd	1965
		3.		<i>Kako prepoznati umetnost (Renesansa, Barok, Rokoko)</i>	Vuk Karadžić, Beograd	1980
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Костоф Спиро	<i>Историја на архитектурата</i>	Арс Ламина, Скопје	2012
		2.	Müller, W., Gunther, V.	<i>Atlas arhitekture 1 i 2</i>	Građevinska knjiga, Beograd	2005
3.		Стенклиф Дејвид	<i>Лајоновиот прирачник за црковна архитектура</i>	Арс Ламина, Скопје	2010	

32.1

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии по архитектура			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЛЕТНА ШКОЛА ЗА АРХИТЕКТУРА /АРХИТЕКТОНСКА РАБОТИЛНИЦА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет - Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година/ Петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	2
8.	Наставник	Актуелниот Раководител на меѓународната летна школа за архитектура на Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за домашната меѓународна летна школа (по одлука на ННС) Актуелниот продекан за настава за други акредитирани странски летни школи за архитектура или архитектонски работилници.			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да се поттикнат да учествуваат во воннаставни активности во форма на акредитирани летни школи за архитектура и архитектонски работилници во нашата земја и во странство, валоризирајќи ги со 2 ЕКТС кредити.				
11.	Содржина на предметната програма: Секоја летна школа за архитектура или архитектонска работилница има сопствена содржина и целни резултати.				
12.	Методи на учење: - Самостојна иницијатива на студентот за практикување на архитектурата				
13.	Вкупен расположив фонд на време	Во зависност од конкретната летна школа за архитектура или архитектонска работилница			
14.	Распределба на расположивото време	Во зависност од конкретната летна школа за архитектура или архитектонска работилница			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		50
		16.3.	Домашно учење – задачи		
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (Колоквиум 1, Колоквиум 2)		0 бодови	
	17.2.	Графички вежби		0 бодови	
	17.3.	Увид во резултатите на Летната школа за архитектура или архитектонската работилница		Описно/Потпис	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	17.3				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	17.3				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Во зависност од конкретната летна школа за архитектура или архитектонска работилница			

32.2

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии по архитектура			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет - Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година/ Петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	2
8.	Наставник	Сите наставници (по одлука на ННС)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да се запознаат со начинот на функционирање на проектантска фирма - биро, законските одредби според кои работи фирмата и начините и методите за реализирање (развивање) на проектната документација согласно Законот за градење, или со начинот на функционирање на градежна фирма, функционирањето на градилиштето, документацијата за градење и постапките за реализирање на градењето и фазите на градењето согласно Законот за градење.				
11.	Содржина на предметната програма: Престојот на студентите во проектантска фирма-биро или градежна фирма со престој на градилиште во времетраење од 10 работни дена по четири саати содржински ги опфаќа следните активности: - запознавање на студентот со постапката за регистрирање на проектантска фирма-биро, одредени делови на актуелниот Закон за градење на РМ, динамиката на работа во проектантско биро, структурата на вработените, фазите на развој на проектите и начините и методите за реализирање-развивање на проектна документација; -запознавање со постапките за регистрирање на фирма за изведба на објекти -организациона структура на градилиште -шема на организацијата на градилиштето -увид во документацијата за изведување (фаза архитектура и дел од другите проектни фази) -увид во фазите на изведувањето -пополнет извадок од Градежната книга и Градежниот дневник -кусо цитирање на постапката за добивање на употреба на објектот -фотографии и скици по избор на студентот. Престојот на студентот во проектантското биро, односно градежната фирма со увид на градилиште, во времетраење од 10 работни дена, покрај претходно споменатите цели и активности подразбира и водење на Дневник во рамки на кој ќе се регистрираат сите гореспоменати цели и активности, со собирање, систематизирање и уредно прикажување на сите потребни информации во форма на белешки, цртежи или фотографии. Кредитите се реализираат со предавање на заверен Дневник, потврден од доделениот наставник (од страна на Наставно-научниот совет)				
12.	Методи на учење: - Теренска и практична самостојна работа на студентот;				
13.	Вкупен расположив фонд на време	50 часови (10 работни дена по пет часови од кои по четири контакт часови на ден во фирмата или градилиштето и по еден час на ден работа дома на средување на Дневникот)			
14.	Распределба на расположивото време	0+0+0+50+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	0	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0	
		16.2.	Самостојни задачи	50	
		16.3.	Домашно учење – задачи	0	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови (Колоквиум 1, Колоквиум 2)	0 бодови			
	17.2.	Графички вежби	0 бодови			
	17.3.	Увид во дневник и утврдување на неговата валидност	Описно/Потпис			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	17.3				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	17.3				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Службен весник на РМ кој се однесува на областа и дејностите во градењето и следење на посочени информации од законската регулатива, веб-страници и др.			

33.1

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКО СТУДИО 6.1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет - Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Трета година / Шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	12 (8+2+2)*
8.	Наставник	Проф. д-р Минас Бакалчев Вонр. проф. д-р Саша Тасиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонско студио 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Разбирање на современите процеси во домувањето и нивните просторни консеквенци. Знаење и разбирање на принципи на архитектонско планирање и проектирање на специфични програмски - просторни конфигурации на примерот на објекти за индивидуално домување - едносемејни куќи и мали станбени групи. Развој на вештина на архитектонско проектирање во конкретни специфични ситуации. Развој на способност за планирање, програмирање и проектирање на едносемејни куќи и станбени групи.				
11.	Содржина на предметната програма: Архитектонски проект од област на индивидуалното домување - едносемејни куќи и мали станбени групи во специфична корелација со контекстот. Во процесот на проектирање се воведуваат категорија на контекст, програм, простор, функција, форма, структура, инфраструктура, конструкција. Проектниот процес се состои од три клучни фази: 1. Формулирање на предконцепт 2. Тестирање на предконцепт: трансформирање / отфрлање 3. Дефинирање на концепт *Воведена е суштинска интеграција на знаењата аплицирани на проект со прераснување на Архитектонското студио 6 (8 ектс) во дипломско студио, во рамки на кое се интегрираат дисциплините урбанизам (2 ектс) и архитектонски конструкции (2 ектс), со механизам на задолжително процентуално учество на наставници од други институти (институтот за урбанизам и институт за високоградба), со што студентот го заокружува своето образование со дипломска работа која добива меѓународна препознатливост.				
12.	Методи на учење: објаснувања, опсервации, анализа, презентација и упатување на референтни реализации и проекти, практична работа во студио, самостојна / тимска работа на студентите, гостувања.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	300 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+90+160+30+20 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	0 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	160 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови		0 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		90 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		41 бод			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Salazar J., Gausa M.	Single family housing, The private domain	Birkhauser, Barcelona	1997
		2.	Fernández Per A., Mozas J., Arpa J.	DBook: Density Data, Diagrams Dwellings	Density Series, a+t, Spain	2007
		3.	Schittich C., Geisel I.	Single Family Houses: Concepts, Planning, Construction	Edition Detail ; Birkhäuser, München, Basel	2000
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tamborini S.	Living in a Small Spese	Menges, Stuttgart	1999
		2.	Jodidio P.	Small Houses, a collection of 25 projects	Taschen GmbH, Evergreen	2005
		3.	Gänshirt C., Heckmann O.	Floor Plan Manuel – Housing	Birkhauser, Publishers for Architecture, Basel, Switzerland	2004

33.2

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии по архитектура			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКО СТУДИО 6.2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет - Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година/ Шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	12 (8+2+2)*
8.	Наставник	Проф. д-р Анета Христова - Поповска Проф. д-р Михајло Зиноски Вонр. проф. д-р Мери Батакоја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонско студио 5			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Практична примена на специјализираните знаења од архитектонско проектирање на зградите од областите на културата (објекти за визуелни, музички и перформативни уметности, библиотеки и др.):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аналитичка фаза во процесот на проектирањето: способност за прибирање, анализирање, оценување и презентирање информации, идеи, концепти од релевантни податоци за конкретен архитектонски проблем; - Синтезна фаза во процесот на проектирањето: градење на сопствен став кон одреден архитектонски проблем земајќи ги во предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти; - Работа на проект: совладување на елементи и техники на исцртување на идеен архитектонски проект од посочената област; - Способност за комуникација преку различни медиуми, а во служба на успешно пренесување на сопствените идеи, во стручно-техничка и уметничка смисла. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Наставата се состои од практичен - проектантски дел, кој се спроведува според методи дизајнирани за конкретната проектна задача.</p> <p>Во текот на шестиот семестар, студентите (самостојно или во парови) изработуваат идеен архитектонски проект, во кој основната проектна програма е од областа на културата поставена во конкретен контекст.</p> <p>Проектот се изготвува преку изучување и дискутирање на сите извори за теоретските и проектантски аспекти со цел стекнување на знаења и вештини кои се однесуваат на дефинирање на архитектонскиот концепт и преку консултации со стручњаци за сите клучни аспекти и фази во програмирањето, планирањето и обликувањето на конкретната проектна програма.</p> <p>Преку менториран процес на работа на проект, студентот треба да се запознае со концептуалните предизвици, практичните активности, стручните и специјализираните аспекти во процесот на проектирање на покомплексни архитектонски типови.</p> <p>*Воведена е суштинска интеграција на знаењата аплицирани на проект со прераснување на Архитектонското студио 6 (8 екте) во дипломско студио, во рамки на кое се интегрираат дисциплините урбанизам (2 екте) и архитектонски конструкции (2 екте), со механизам на задолжително процентуално учество на наставници од други институти (институтот за урбанизам и институт за високоградба), со што студентот го заокружува своето образование со дипломска работа која добива меѓународна препознатливост.</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предавања - теоретска настава; - Посета - теренска настава на локации, институции и реализирани примери од изучуваните области; - Вежби и проектни задачи - работа на идеен архитектонски проект според методи дизајнирани за конкретна проектна задача и со примена на интегрирани знаења кои се потребни во процесот на архитектонското проектирање на згради од областа на културата. 				
13.	Вкупен расположив фонд на време	300 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+90+160+30+20			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	0	

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		160	
		16.2.	Самостојни задачи		30	
		16.3.	Домашно учење – задачи		20	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (Колоквиум 1, Колоквиум 2)		0 бодови		
	17.2.	Идеен архитектонски проект и усмени презентации		90 бодови		
	17.3.	Активност и учество во предавањата и вежбите		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		41 бод			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Rosenblatt, Arthur	Building Type Basics for Museums	Wiley	2001
		2.	Strong, Judith	Theatre Buildings: A Design Guide	Association of British Theatre Technicians	2010
	3.	Webb, Terry	Building Libraries for the 21-st Century: the Shape of Information	Mcfarland	2004	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hammond, Michael	Performing Architecture: Opera Houses, Theaters and Concert Halls for the Twenty-First Century	Merrell	2006
		2.	Naredy, Rainer, von Paul	Museum Buildings - a Design Manual	Wiley	2004

34

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКИ КОНСТРУКЦИИ 6			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет - Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / Шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	2
8.	Наставник	Проф. д-р Огнен Марина Вон. проф. д-р Димитар Папастеревски Вон. проф. д-р Александар Петровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Архитектонски конструкции 5			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на предметот е подготовка на студентот со знаења и вештини за примена на различни видови на конструктивни системи низ изучувањето на принципите и елементите на конструктивните системи, процесот на нивна генеза, материјалите за нивната изведба и начинот на нивната примена во архитектурата.. Низ системот на предавања и домашно учење, студентот треба да покажува знаење и разбирање за разни конструктивни системи, градежни материјали и технологии на градење неопходни за пошироката област на професионалната работа. Притоа, студентот треба да се обучи да може да комуницира и дискутира, и со стручната, и со нестручната јавност, за информации, идеи, проблеми и решенија кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани. Студентот ќе се обучи за користење на современите технички решенија и технологии на градба во архитектурата низ изучувањето на принципите и елементите на процесите на градба, материјалите и технологиите за нивната изведба.</p>				
11.	<p>Содржина на програмата:</p> <p>Тема 1 – Примена на знаењата и вештините од архитектонски конструкции во изработката на архитектонски проект со разбирање и употреба на комплексни конструктивни системи изведени во различни градежни материјали и разработка на архитектонската форма и обработката на архитектонскиот простор на ниво на архитектонски детал.</p> <p>Тема 2 – Анализа и примена на архитектонски детал во обработка на архитектонскиот простор и основните формални и конструктивни елементи на архитектонската форма.</p> <p>Тема 3 – Примена и интеграција на градежни материјали и технологии на градење во развивањето на архитектонската форма.</p> <p>Тема 4 – Примена и разработка на архитектонски детали во архитектонски проект врз основа на современи референтни примери и практики.</p>				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава на предавања и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	50 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+0+0+0+20 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Колоквиуми 2		80 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (Графички вежби)			/	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		41 бод			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Деплацес Андреа	Конструирање архитектура: материјали, процеси, структура	Арс Ламина Скопје	2012
		2.	Moussavi Farshid	The Function of Form	Actar and Harvard University GSD	2009
		3.	Borden, Gail, Michael, Meredith	Matter: Material Processes in Architectural Production	Routledge	2011
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Francis D. K. Ching	Building Construction	John Wiley & Sons	2014

35

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕНАЏМЕНТ И ОРГАНИЗАЦИЈА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	2
8.	Наставник	Вонр.проф. д-р Димитар Папастеревски Вонр.проф. д-р Маријана Лазаревска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со дисциплината Менаџмент-управување со процесни системи и нивно воведување во двата основни процесни системи во градењето: 1. Управување со изработка на проекти и проектна документација за инвестициски проекти од областа на архитектурата; 2. Управување со изградба на инвестициски проекти				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед: Менаџмент и управување со процесни системи -поим и дефиниција, пазар и пазарна економија, инвестициски проекти и инвестициско градење 1. Управување со изработка на проекти и проектна документација за инвестициски објекти од областа на архитектурата 1.1. Закони и законска регулатива 1.2. Специфики во менаџирањето на процесот за изработка на проекти и проектна документација 1.3. Инвестициски проект-поим, дефиниција и учесници 1.4. Методи на проектен менаџмент, нивои во развивањето на проект и организациона структура на проектниот процес 1.5. Предпроектни процедури (анализа на проектна програма, евалуација, проверка на инвестицијата – предпроект + консалтинг 1.6. Идеен проект 1.6. Договарање , договорни и формални процедури 1.7. Видови на проектна документација и методи на развивање: 1.7.1. Основен проект -содржина, стандарди, методи на развивање и координација на фази (фазни проекти) 1.7.2. Проект за изведба (содржина, стандарди и методи на развивање по т.н. “систем на пакети”) 1.7.3. Проект на изведена состојба (содржина и значење) 1.8. Ревизија на проекти и проектна документација 1.9. Дозвола за градење и други управно-правни формалности 2. Вовед: Менаџмент и управување со процесни системи во изградба на инвестициски објекти -поим и дефиниција 2. Управување со изградбата на инвестициски објекти 2.1. Закон и законска регулатива (сегмент изградба) 2.2. Специфики на менаџирањето и работење во процесните системи за изградба на инвестициски објекти 2.3. Стратегии за менаџирање на изградбата на инвест. објекти 2.4. Специфики на изградбата, организација, методи и техники на планирање (Гантограм, -WBS-техника, мрежно планирање...) 2.5. Норми во изградбата – анализа на градежни работи низ предмер со анализа на цени, ФИДИК-услови за утврдување на цени, (еди нечни договорени цени и проценти на количини), процена на трошоци, изработка на понуди за изградба, договарање и видови на договори 2.6. Организирање и организациона структура на градилиште (предходни работи, подготвителни работи, видови на градежни работи и динамика на планирање на градежните работи, завршни работи), заштита при работа 2.7. Водене на документација на градилиште, 2.8 Финансиско работење, наплата и основи за наплата на извршени работи, реализација на барања за надомест, решавање на спорови 2.9. Технички прием на градежен објект и одобрение за употреба 2.10. Градежни машини и механизација при изградба на објекти 2.11. Развојни стратегии на менаџментот за изградба на објекти				
12.	Предавања, аудиторни вежби изработка на графичка вежба, Предавања, изработка на индивидуални нумерички и графички задачи, посета на градилиште Консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	50 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+15+10+10+0			
15.		15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	

	Форми на наставните активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	0 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	30 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		41 бод			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Панчоска, В.Ж.	<i>Проектен менаџмент при изградба на инвестициски објекти – теоретски аспекти</i>		2006
		2.	Шуклев, Б.	<i>Менаџмент</i>	Граѓевинска књига, Београд	2003
		3.		<i>Закон за Градење на РМ</i>		
		4.	Shoshkes, Ellen	<i>The Design Process</i>	Watson Publication, New York	1989
	5.	Evens, Robin	<i>Translations from Drawings to Building; Architectural Drawing - Visual perception - Architecture- Language</i>	The MIT Press, Cambridge, Massachusetts & Architectural Association Publications, London	1997	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.		<i>ФИДИК документи: Услови за користење на ФИДИК (услови на договор за проектирање, Дел 1 и 2, формулари за понуда и договор), Кратка форма на договор</i>	Арс Ламина, Скопје	2009
--	--	----	--	--	--------------------	------

36

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА АРХИТЕКТУРА И УМЕТНОСТ НА 20 ВЕК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за заштита на градителското наследство, историја на архитектурата и уметност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Ана Ивановска Дескова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Историја на архитектура и уметност на новиот век			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите за: - активно познавање на предметната материја, аналитичен пристап и градење на однос кон градителското (архитектонско, урбанистичко) и уметничкото наследство; - постепено препознавање, одбирање и вреднување на фактите за трајните и менливи категории и значења на архитектонските концепти во синхрониска и дијахрониска насока; - прифаќање на пораките од историското наследство како значаен фактор во градењето на личниот градителски јазик и култура.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот Историја на архитектура и уметност на 20-тиот век ги изучува и историско-теориските аспекти на архитектурата и урбанизмот и дава преглед, анализа и толкување на дел од светската архитектонска пракса во текот на 20-тиот век (почнувајќи од крајот на 19 век и првите пробиви на новите градежни материјали и концепции, сè до крајот на 20-тиот век) низ следните аспекти: - Влијанието на општествено-политичкиот, културниот и техничко-технолошкиот контекст врз формирањето на специфични архитектонски, урбани и уметнички концепти; - Настанок, развој, континуитет и трансформации на урбаните концепти и посебните архитектонски типологии; - Елементи на архитектонската композиција и начини на композирање; - Обликување на архитектурата во зависност од новите технолошки, конструктивни и материјални можности; - Влијанието на уметничките правци на XX век (скулптура, рељеф, сидно сликарство и др.) во формирањето на архитектонската мисла. Наставата по предметот се изведува низ следните наставни единици: 1. Вовед / Општествено-политички, културни и техничко-технолошки предуслови за појава и развој на модерната архитектура; 2. Пробив на нови концепции; 3. Индивидуални творци, предвесници на модерната архитектура (А. Лос, О. Пере, Т. Гарни, П. Беренс); 4. Авангардни правци (Кубизам, Експресионизам, Футуризам, Неопластицизам / Де Стил, Руска авангарда, Нова објективност, Баухаус); 5. Творештво на големите мајстори на Модерната (Ф. Л. Рајт, М. ван дер Рое, В. Гропиус, Ле Корбизје, А. Алто); 6. Криза на модерната и потрага по нови излези во архитектурата (структурализам, метаболизам, брутализам итн.); 7. ЦИАМ и Тим 10; 8. Критички регионализам - Модерната архитектура и културниот идентитет; 9. Постмодерна архитектура 10. Деконструктивизам 11. Избор на значајни автори/реализации во последните децении на 20 век. Преку презентација на репрезентативни архитектонски примери, предметот истражува современи теми и прашања во архитектонската продукција, како и врската на архитектурата со културните процеси, развојот на уметноста, технологијата, урбанизмот итн.				
12.	Методи на учење: Наставата по предметот се одвива со аудиториски предавања, со примена на современи аудио-визуелни средства. Активноста во наставата се обезбедува преку соодветно димензионирана самостојна истражувачка задача, поврзана со зададена тема во рамки на предметната материја.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+0+0+15+30 часови			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0		
		16.2.	Самостојни задачи	15		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 (2x40) бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		41 бод			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		2.	Frempton, Kenet	Moderna arhitektura, kritička istorija	Orion, Beograd	2004
		2.	Colquhoun, Alan	Modern Architecture	Oxford University Press	2002
		3.	Giedion, Sigfrid	Prostor, vreme, arhitektura	Građevinska knjiga, Beograd	2002
		4.	Токарев, Михаил	100 години модерна архитектура. Книга 1	Скопје	2004
	5.	Jencks, Charles	The Story of Postmodernism, Five Decades of the Ironic, Iconic and Critical in Architecture	Wiley	2011	
		6.	Kaminer, Tahl	Architecture, Crisis and Resuscitation: The Reproduction of Post-Fordism in the Late 20th Century Architecture (1966-2001)	Routledge	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.	Conrads, Ulrich	Programs and Manifestoes of the 20 th Century Architecture	The MIT Press	1975
		2.	Heynen, Hilde	Architecture and Modernity, A Critique	The MIT Press	2000
		3.	Jencks, Charles	Theories and Manifestoes of Contemporary Architecture	Academy Press	2006
		4.	Hays, Michael	Architecture Theory since 1968	The MIT Press	2000

1 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии по архитектура			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКИ ЛЕКЦИИ ОД СКОПЈЕ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година/ Прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Мери Батакоја Вонр. проф. д-р Ана Ивановска Дескова Вонр. проф. д-р Марија Мано Велевска Вонр. проф. д-р Јован Ивановски Вонр. проф. д-р Горан Мицковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Перципирање и согледување на архитектурата и урбанизмот низ непосреден, адекватен-прилагоден за возраста, инклузивен и кооперативен пристап; Запознавање со конститутивните и антологиски примери на архитектурата и просторот на градот Скопје; Поттикнување на студентскиот ум да ја разбира архитектурата преку нејзиниот културен контекст и да го почувствува архитектонското наследство како еден од најзначајните индикатори на културниот идентитет.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот е конципиран како учење на и од терен, што на студентите им дава општ, но непосреден и тактилен увод во архитектонско-урбанистичките специфики на градот Скопје. Покрај теренската настава, предметот се состои од блок на предавања и од избор на клучни текстови за градот Скопје. Теренските обиколки се однесуваат на конститутивни примери на архитектурата и просторот на градот, преку согледување на нивниот екстериер и ентериер со интерпретативни разговори и забележувања „in situ“. Секоја теренска обиколка е однапред тематски дефинирана и испланирана и проследена со стручен коментар на наставникот во однос на архитектонските вредносни поуки од минатото во контекст на денешната перспектива на гледање и доживување на градот. Обврските на студентите при теренските обиколки се претходна подготовка преку предавањата и клучните текстови за градот Скопје, а понатака проактивност во теренските обиколки, селекција на за нив најимпресивните остварувања и впечатоци и нивна аналитичка презентација и креативна интерпретација со помош на цртежи и текст. Секој студент на тој начин ќе создаде сопствена лекција за градот Скопје која ќе ја сподели со своите колеги и педагошкиот тим.				
12.	Методи на учење: - Предавања - теоретска настава; - Теренска настава; - Вежби преку задачи кои се однесуваат на записи и бележења, визуелни анализи, текстуални коментари и презентации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+30+10+10+10			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15	
		15.2.	Теренска тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			0 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект			90 бодови	
	17.3.	Активност и учество во предавањата и вежбите			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит				Писмена/усмена презентација	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма	
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Јован Ивановски Марија Мано Велевска Ана Ивановска Дескова Мери Батакоја Горан Мицковски	Архитектонски лекции за Скопје (читанка од клучни текстови за градот Скопје – содржински организирана според планот за реализација на наставата во дадениот семестар)			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јован Ивановски Ана Ивановска Дескова Владимир Десков	Биографија на едно архитектонско дело, Телекомуникациски центар – Скопје, архитект Јанко Константинов	Музеј на град Скопје	2016
		2.	Анета Христова Мери Батакоја (приредувачи)	На Скопје, со љубов! Архитектонската мисла на Живко Поповски	Приватен принт	2017
	3.	Марија Мано Велевска Слободан Велевски (уредници)	Ослободување на просторот	Музеј на современа уметност - Скопје	2019	

2 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии по архитектура			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКИ ЛЕКЦИИ ОД МАКЕДОНИЈА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година/ Прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Мери Батакоја Вонр. проф. д-р Ана Ивановска Дескова Вонр. проф. д-р Марија Мано Велевска Вонр. проф. д-р Јован Ивановски Вонр. проф. д-р Горан Мицковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Перципирање и согледување на архитектурата и урбанизмот низ непосреден, адекватен-прилагоден за возраста, инклузивен и кооперативен пристап; Запознавање со конститутивните и антологиски примери на архитектурата и просторот на македонските градови; Поттикнување на студентскиот ум да ја разбира архитектурата преку нејзиниот културен контекст и да го почувствува архитектонското наследство како еден од најзначајните индикатори на културниот идентитет.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот е конципиран како учење на и од терен, што на студентите им дава општ, но непосреден и тактилен увод во архитектонско-урбанистичките специфики на македонските градови. Покрај теренската настава, предметот се состои од блок на предавања и од избор на клучни текстови за градот-студија на случај. Теренските обиколки се однесуваат на конститутивни примери на архитектурата и просторот на избраниот град, преку согледување на нивниот екстериер и ентериер со интерпретативни разговори и забележувања „in situ“. Секоја теренска обиколка е однапред тематски дефинирана и испланирана и проследена со стручен коментар на наставникот во однос на архитектонските вредносни поуки од минатото во контекст на денешната перспектива на гледање и доживување на градот. Обврските на студентите при теренските обиколки се претходна подготовка преку предавањата и клучните текстови за избраниот град, а понатака проактивност во теренските обиколки, селекција на за нив најимпресивните остварувања и впечатоци и нивна аналитичка презентација и креативна интерпретација со помош на цртежи и текст. Секој студент на тој начин ќе создаде сопствена лекција за одреден македонски град која ќе ја сподели со своите колеги и педагошкиот тим.				
12.	Методи на учење: - Предавања - теоретска настава; - Теренска настава; - Вежби преку задачи кои се однесуваат на записи и бележења, визуелни анализи, текстуални коментари и презентации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+30+10+10+10			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15	
		15.2.	Теренска тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			0 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект			90 бодови	
	17.3.	Активност и учество во предавањата и вежбите			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит				Писмена/усмена презентација	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма	
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јован Ивановски Марија Мано Велевска Ана ИвановскаДескова Мери Батакоја Горан Мицковски	Архитектонски лекции за ... (читанка од клучни текстови за избран град - содржински организирана според планот за реализација на наставата во дадениот семестар)		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		И задолжителната и дополнителната литература ќе се одредуваат дополнително според планот за реализација на наставата во дадениот семестар.		

3 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКИТЕ МОДЕЛИ КАКО ПРОЕКТАНСКА АЛАТКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Прва и втора година / Втор, трет или четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Јован Ивановски Вонр. проф. д-р Горан Мицковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на наставата по предметот Архитектонските модели како проектанска алатка претставува изучување на проектниот процес преку употреба на физички модели како алатка за замислување и претставување на архитектонскиот простор. Како составен на наставата во областа на архитектонското проектирање и дизајн, предметот им овозможува на студентите да се стекнат со основни знаења, вештини и техники за согледување и развивање на проектански идеи и замисли преку нивна материјализација во различни мерила, материјали и со различен степен на апстракција/конкретизирање. На предметот студентите се запознаваат со можностите за употреба на моделите во сите фази на процесот на архитектонско проектирање и практично ги експериментираат постапките на конципирање и изработка на архитектонски модели во својство на проектанска алатка.				
11.	Содржина на предметната програма: На предметот Архитектонските модели како проектанска алатка продлабочено се изучува местото, улогата и примената на моделите во рамки на проектниот процес во архитектурата. Предметната програма се однесува на преглед на развојот на моделите и моделарството во историјата на архитектурата, нивната современа примена во рамки на практиката на архитектурата, различни техники и постапки на изработка на модели, како и современите тенденции во претставувањето на архитектонските замисли и претстави преку модели.				
12.	Методи на учење: Наставата по предметот се одвива теоретски и практично, со нагласок на практичната работа на студентите (учење преку работа). Наставата се реализира преку методи на учење што се најсоодветни за конкретната проектанска задача и контекст и вклучува: вербални објаснувања; документарни и аналитички истражувања на референтни примери од современата архитектонска практика; самостојна практична работа на проблемски моделарски задачи во чиј фокус се наоѓа архитектонскиот простор, групни дискусии, јавно изложување.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+30+30+0+0 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење – задачи	/	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Проектни задачи		90 (3x30) бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/	

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			41 бод		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Congdon, R. T.	Architectural Model Building: Tools, Techniques, and Materials 1st Edition	Fairchild Books	2010
		2.	Smith, A. C.	Architectural model as Machine: A new view of model from Antiquity to the Present day	Architectural Press	2004
		3.	Steele, J.	Architecture in Process	Academy Editions	1994
		4.	Young, P. M.	Construction and Design Manual: Architectural Models	Dom Publishers	2012
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Janson, A., Tigges, F.	Fundamental Concepts of Architecture - the Vocabulary of Spatial Situations	Birkhäuser	2014
		2.	Laseau, P.	Graphic Thinking for Architects and Designers	John Wiley & Sons, Inc.	2020
	3.					
	4.					

4 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКА АНАЛИЗА		
2.	Код			
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година /семестар	Прва и втора година / Втор или четврти семестар	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Вонр.проф.д-р Марија Мано-Велевска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Развивање на перцепцијата за основните елементи и редови во архитектонска композиција; Запознавање на студентите со основните алатки и методи за читање на формалните карактеристиките на едно архитектонско дело; Дополнително, преку процесот на анализа студентите го надградуваат архитектонскиот лексикон со основните поими на архитектонската дисциплина.			
11.	Содржина на предметната програма: Во теоретскиот дел на наставата, се претставуваат серија постапки за анализирање на архитектонски дела, односно расчленување на неговите композициски, лингвистички, контекстуални, конструктивни и материјални аспекти. Врз основа на тоа, студентите се вклучуваат во рационални анализи на референтни примери преку кои треба да го разберат и да може да го разложат сложеніот процес на проектирање на едно архитектонско дело. Се проучуваат објекти кои според својата историско-архитектонска, морфолошка или композициска природа имаат посебно значење за архитектонската дисциплина. За таа цел, се изработуваат интерпретативни претстави во кои се истакнуваат различните врски: композициски, просторни, дистрибутивни или типолошки. Практичната настава опфаќа серија на графички вежби што варираат во размерите и нивоата на перцепцијата: од композиција на апстрактни волумени, преку програмски условувања, до начини на поврзувањето со околината, и/или обратно.			
12.	Методи на учење: Предавања и практична настава			
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови		
14.	Распределба на расположивото време	15+30+10+10+10 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10
		16.2.	Самостојни задачи	10
		16.3.	Домашно учење – задачи	10
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	0 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	80 бодови	
17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Jean-Nicolas-Louis Durand	DIRAN Pregled predavanja	Gragjevinska knjiga	(orig.1802)
		2.	Anthony Di Mari, Nora Yoo	Operative Design: A Catalogue of Spatial Verbs	BIS Publishers, Amsterdam	2012
		3.	Anthony Di Mari	Conditional Design: An introduction to elemental architecture	BIS Publishers, Amsterdam	2014
		4.	Zaneta Hong	Platform 8: An Index of Design & Research,	Actar	2015
		5.	Peter Eisenman, Matt Roman	Palladio Virtuel	Yale University Press	2015
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		Избрани дела, зависно од разгледуваните примери				

5 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКИТЕ КОНЦЕПТИ НА ГОЛЕМИТЕ АРХИТЕКТИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Втора година/ Четврт семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Анета Христова - Поповска Вонр. проф. д-р Мери Батакоја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со доменот на концептуални и критички перспективи на архитектонското проектирање; Запознавање со различни теми пристапи и техники, потребни за креативната фаза од личниот процес на архитектонското проектирање на студентите; Градење на способноста за комуникација и дискусија на различни аспекти на архитектонската професија, од личните авторски преокупации до нејзината одговорност во општествата.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот се однесува на различни теми, проектантски пристапи и креативни техники од поединечните творештва на клучни архитекти од современоста, доближувајќи им на студентите мноштво на архитектонски концепти кои би можеле да ги искористат како референци кога адресираат слични проблеми во сопствените процеси на архитектонско проектирање. Замислен е како серија на разговори за и разговори од архитектите од втората половина на дваесеттиот и почетокот на дваесет и првиот век. Основан е на серијалот предавања и разговори помеѓу значајни архитекти (Луис Кан, Херман Херцбергер, Питер Смитсон, Алдо Роси, Тадао Андо, Валерио Олгиати, Паоло Солери, Рем Колхас и др.) и студенти, кој има за цел да промовира понепосреден, разговорен, љубопитен и искрен однос кон значајните прашања на архитектурата. Секое предавање презентира единствен архитектонски концепт кој нагласено се препознава во творештвото на еден архитект, и преку серија на негови проекти и белешки од неговиот проектантски процес, ги илустрира користените авторски пристапи и креативни техники и отвора расправа за повеќе аспекти на архитектурата.				
12.	Методи на учење: Предавања - теоретска настава; Семинари – презентации и разговори; Проектни и самостојни задачи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+30+15+15+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15	
		16.2.	Самостојни задачи	15	
		16.3.	Домашно учење – задачи	0	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			0	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			80	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Усна презентација				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Серијал разговори (Conversations Series)	Princeton Architectural Press	1990- (серијалот се` уште се надополнува)
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Brawne, Michael	Architectural Thought: The Design Process and the Expectant Eye	Elsevier Architectural Press	2003
		2.	Smith, Korydon	Introducing Architectural Theory: Debating a Discipline	Routledge	2012
3.						

6 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФОРМАТИВНИ ТЕМИ ОД ЈАВНИ ОБЈЕКТИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за архитектонско проектирање			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Втора година/ Трети или четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р. Михајло Зиноски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Продлабочување на истражувачките, обликовните и комуникациските знаења за архитектурата на јавно-општествените објекти од аспект на нивната фасада, основа и пресек; - Преку методи на редукција на специфичните архитектонски обликовни елементи, концептуалниот модел се смета како експеримент кој го материјализира истражувањето за апстракцијата на архитектонската форма.				
11.	Содржина на предметната програма: - Влијанието на објективната-актуелна општествена стварност врз претпоставките за развој на проектантски методи за програмско и формално обликување на објектите од јавно-општествен карактер; - Јазикот на архитектонската форма како медиум на комуникација во јавниот простор.				
12.	Методи на учење: теоретска настава, семинарски работи и проекти, интерактивна настава: дискусии и работилници.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+0+15 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (графички, аудиторски и индивидуални)		15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови
		16.2.	Самостојни задачи		0 часови
		16.3.	Домашно учење		15 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Колоквиуми		0 бодови	
	17.2.	Графички вежби 80 Програмска задача 10		90 бодови	
	17.3.	Присуство на предавања Присуство на вежби 10 бодови		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бодови			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alexander Tzonis, Liane Lefaivre.	<i>Classical Architecture: the Poetics of Order</i>	London, Cambridge, Massachusetts: The MIT Press.	1986
		2.	Alexander Christopher.	<i>The Nature of Order, The Phenomenon of Life, book one</i>	Berkeley: Center for Environmental Structure.	2002
		3.	Steven Holl, Juhani Pallasmaa, Alberto Perez-Gomez.	<i>Question of Perception</i>	A+U	1994
		4.	Beatriz Colomina.	<i>Privacy and Publicity</i>	The MIT Press, Cambridge Massachusetts, London.	1996
		5.	Thomas Schumacher.	<i>The Dantenum</i>	Triangle Architectural Publisher, Princeton Architectural Press, Inc.	1985
		6.	Bernard Leupen, C.G., N.K., M.L., P.Z.	<i>Design and Analysis</i>	010 Publishers, Rotterdam	1997
	7.	Manuel Gausa, Vicente Guallart, W.M., F.S., F.P., J.M.	<i>The Metapolis, Dictionary of Advanced Architecture</i>	ACTAR Publisher, Barcelona.	2003	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	edited by K. Michael Hays	<i>Architecture Theory since 1968</i>	A Columbia Book of Architecture.	1998
		2.	Patrik Schumacher	<i>The Autopoiesis of Architecture, Volume I: A New Framework for Architecture</i>	John Wiley & Sons, Ltd., Publications	2011
		3.	Patrik Schumacher	<i>The Autopoiesis of Architecture, Volume II: A New Agenda for Architecture</i>	John Wiley & Sons, Ltd., Publications	2012
	4.	Umberto Eco	<i>Kultura Informacija Komunikacija</i>	Nolit, Beograd	1973	

7 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПЕРСПЕКТИВА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за графички комуникации			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Втора година / Трети или четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Бојан Каранаков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е да се запознаат студентите со основните принципите на централно проектирање, со методите и постапките на цртање на перспективните слики и друго графичко комуницирање. техники и вештини за графичко дооформување на перспективниот цртеж за напредна визуелна презентација на архитектонски објекти со мануелни техники.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед, историја на цртачката перспектива, централно проектирање, елементи на перспектива на точка, рамнина, геометриски тела. Недогледна и разделна точка. Цртање на перспектива со метод директни прободи, со метод на упростена контура, со метод на координатен систем. Цртање на перспектива со метода спуштена основа како и цртање на фронтална перспектива. Употреба на коси недогледи при конструкција на перспективна слика, конструкција на рефлексии во хоризонтална рамнина (водена површина) и вертикална рамнина (огледало), сенки од близок извор на светлина со дивергирачки зраци и сенки од далечен извор на светлина со паралелни зраци, како и различни техники на графичка обработка на перспективна слика				
12.	Методи на учење: Наставата ќе се одвива со примена на класични и современи нагледни визуелни средства. Интерактивност во наставата ќе се обезбеди со паралелно исцртување на вежбите од страна на наставникот и студентите и нивна постојана меѓусебна директна комуникација за време на вежбите. Дел од предметната материја се изработува самостојно во домашни услови.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 30 + 20 + 0 + 10 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (графички, аудиториски и индивидуални)	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Програмска задача	20	
		16.2.	Самостојни задачи	0	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Колоквиуми	/		
	17.2.	Графички вежби	40		
Програмска задача		40			
	17.3.	Присуство и активност на предавања	10		
Присуство и активност на вежби		10			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	П. Анагности	<i>Перспектива</i>	Научна књига	1967
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	J.Raynes	<i>The Complete Guide to Perspective</i>	Collins & Brown	2005
2.		I.D.Drpic	<i>Sketching and Rendering Interior Spaces, practical techniques for professional results</i>	Whitney Library of Design	1988	

8 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРХИТЕКТОНСКА ГРАФИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за графички комуникации			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии			
6.	Академска година /семестар	Втора година / Трети или четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Бојан Каранаков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на овој предмет е да ги опреми студентите со сет од графички алатки кои ќе им користат во проектантскиот процес и при пренесување на архитектонските идеи. Основната премиса зад оваа формулација е тезата дека графиката е нераскинливо поврзана со проектантскиот процес и претставува важна алатка која на проектантот му обезбедува не само можност да ја презентира својата идеја туку и да ја продлабочи комуникацијата со самиот себе и со другите.</p> <p>Графичките комуникации подразбираат и ментални способности покрај физички вештини и умешност во цртањето затоа што покрај архитектонската идеја која ја пренесува цртежот и самиот цртеж (графиката) како краен физички продукт исто така е резултат на дизајнерски процес преку кој се донесени одлуки зошто, каде и кога е употребена одредена графичка техника.</p> <p>Предметот нема за цел да го обучи студентот со врвни техники на претставување на просторот и архитектурата во него, ниту да наметне некаков конкретен цртачки стил како најдобар, напротив, целта на предметот е преку запознавање на дел од графичките техники и конвенции да се поттикне развој на индивидуален препознатлив графички јазик на студентот, секако, во рамки на веќе воспоставените конвенции на архитектонските графички комуникации.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Во рамки на предметот ќе бидат презентирани бројни конвенции и техники кои се употребуваат во графичко претставување на архитектонската мисла, а потоа тие ќе бидат практично применувани на конкретни примери.</p> <p>Наставата е поделена на три главни целини:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретски дел (15 часови) - организиран во форма на аудиториумски предавања - практичен дел (30 часови) - организиран во форма на вежби во рамки на кои практично се вежбаат техниките и конвенциите на архитектонската графика предавани во теоретскиот дел од наставата во помали групи и во директна комуникација со студентите - изработка на самостојни семестрални задачи (15 часови) - примена на извежбаните техники на конкретни примери и нивна презентација од страна на секој студент 				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Интерактивна настава, графички вежби, семинарски работи</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 30 + 15 + 0 + 15			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (графички вежби)	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Програмска задача	15	
		16.2.	Самостојни задачи	0	
		16.3.	Домашно учење – задачи	15	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Графички вежби 30 бодови Програмска (семестрална) задача 50 бодови			80 бодови	
	17.2.	Присуство на предавања 10 бодови Присуство на вежби 10 бодови			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		41 бод			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Antal J., Kušnir L., Slameň I.	<i>Ahitektonska Grafika</i>	Tehnička knjiga, Zagreb	1968
		2.	Chin F.	<i>Architectural Graphics</i>	Van Nostrand Reinhold Company, New York	1985
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Крстић Б.	<i>Архитектонско цртање</i>	Научна књига, Београд	1951
		2.	Fraser I., Henmi R.	<i>Envisioning Architecture - An analysis of Drawing</i>	John Wiley & Sons, New York	1994
		3.	O'Connell W. J.	<i>Graphic Communications in Architecture</i>	Stipes Publishing Company, Champaign	2004
		4.	Lesea P.	<i>Graphic Thinking for Architects & Designers</i>	John Wiley & Sons, New York	2001

9 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	НАПРЕДНИ ТЕХНИКИ НА АРХИТЕКТОНСКО ПРЕТСТАВУВАЊЕ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје, Институт за графички комуникации			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / Четврт семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Доцент д-р Добре Николовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Компјутерски помогнато проектирање, BIM			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е кај студентите на Архитектонскиот факултет да изучат можностите за примена на напредна компјутерската техника при пероектирање и презентација на различни нивоа на архитектонски и урбанистички проект. Целта е студентите да стекнат знаења за примена на видови презентации и визуелизации на архитектонски и урбанистички проекти при архитектонско проектирање и друго графичко компјутерско комуницирање. Со изучување и со примена на СААД и програмски пакети за визуелизација и презентација (ArchiCAD, Autodesk Revit, Twinmotion, Lumion), студентот ќе изготви целосен тродимензионален приказ на архитектонски објект со пропратни содржини како и видови на негова презентација.				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат програмски пакети за визуелизација и презентација на архитектонски и урбанистички проекти. Во изготвувањето на истите можна е изработка на повеќе решенија, како и нивна проверка, тестирање и корекција во текот на нивната изработка. Студентот ќе се запознае со: елементи на 3D графика, елементи на компјутерска тродимензионална слика, слоеви, материјализација, мапирање, светло и сенка во архитектура, компјутерското архитектонско проектирање и дизајнирање СААД (Computer Architectural Aided Design) и виртуелна и анимирана презентација. Програмските пакет ArchiCAD и Autodesk Revit проследени со поддршка на програмски пакети за визуелизација и анимација на архитектонскиот простор Twinmotion, Lumion ќе се користат при изработка на програмска задача.				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, графички вежби, семинарски работи. Наставата ќе се одвива со примена на најсовремени аудиовизуелни средства како и со употреба на најнови верзии на програмските пакети. Интерактивност на наставата ќе се обезбеди со припрема на одредена материја од страна на студентите како и преку нивни конкретни прашања на предавањата. Почетната вежба се држи аудиторниумски, со давање на заеднички воведни објаснувања. Останатите вежби се држат по мали групи. Секој студент одделно изготвува задолжителни графички задачи со примена на компјутер. Најновите постигнувања од оваа област се следат преку презентации на одредени проектни и други компјутерски организации, посета на предавања и панел дискусии од оваа област, пратење на стручна и друг вид техничка литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			

14.	Распределба на расположивото време	15+30+5+5+20				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5		
		16.2.	Самостојни задачи	5		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20			
	17.3.	Активност и учество	10			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предаден семинарски труд и успешно завршени обврски од предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	E. Wing	Autodesk Revit 2017 for Architecture No Experience Required,	Sybex	2016
		2.	Detlef Ridder	Archicad 25: Der umfassende Praxiseinstieg. Mit zahlreichen Beispielen	MITP-Verlags GmbH & Co. KG.	2021
	3.	Christopher Pecoraro	Lumion 3D Best Practices	Packt Publishing	2015	
	22.2.	Дополнителна литература: Дозволена е употреба и на литература за програмските пакети: ArchiCAD, Autodesk Revit, Twinmotion, Lumion				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alberto Bella, Santi Maria Cascone	BIM IN A PROJECT MANAGEMENT _ Revit 2016 Ecotect Analysis Lumion 5 Software	ОсМаре	2015
		2.				

10 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УМЕТНОСТ, ОД ИМПРЕСИОНИЗАМ ДО МИНИМАЛИЗАМ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за заштита на градителското наследство, историја на архитектурата и уметност			
5.	Степен	Прв циклус на студии			
6.	Академска година/семестар	Втора година/ Трет и четврт семестар	7.	Број на ЕКТС	3
8.	Наставник	проф. м-р Наташа Милованчева			
9.	Предуслов за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Цел е стекнување на потребни знаења за достигнувањата на главните движења, правци и интенции на ликовната уметност од 60-те години на XIX до 60/70-те години на XX век, како своевидна платформа за креирање на нови визуелни системи и нивното влијание врз архитектонските движења во создавањето на нови концепции и архитектонски стилови. Цел е препознавање на идејно-естетските обележја преку делата на нивните најзначајни творци, како би можело да се разбере меѓузависноста во развојот на уметноста и архитектурата, правилно да се согледаат и вреднуваат уметничките аспекти на архитектурата и да се извлечат поуки за создавање на нови архитектонско-уметнички вредности. Натаму, важна цел е да се укаже на постоечката морфолошка аналогија, која е евидентна во делата на референтни автори (сликари, скулптори, архитекти) од посочениот период, кои со својот автентичен, индивидуален пристап создаваат целосно нов ликовен/обликовен систем со сопствена визуелна граматика, отварајќи нови поглавја и релации во модерната уметност, чиешто влијание е присатно и денес. Низ ликовна анализа на уметничките дела од разни слојни аспекти, студентите градат и развиваат сопствен аналитичко-конструктивен однос кон уметничкото наследство и лични естетско -вредносни критериуми.</p>				
11.	<p>Содржина на програмата:</p> <p>Вовед - општествено-политички, културни и техничко-технолошки предуслови за појава и развој на движењата, правците и интенциите на ликовната уметност од 60-те години на XIX до 60 години на XX век: Импресионизам, Постимпресионизам, Поентилизам, Символизам, Сецесија/Југендстил/Арт Нуво, Набизам, Фовизам, Експресионизам, Кубизам, Футуризам, Дадаизам, Апстрактна уметност, Неопластицизам/Де Стијл, Руска авангарда, Супрематизам, Конструктивизам, Надреализам, Апстрактен експресионизам, Поп-арт, Оп-арт (Оптичка уметност), Минимализам; Влијанија на уметничките правци на почетокот на XX век, како период на исклучително значајни промени и радикални ставови, врз формирањето на модерната архитектонска мисла.</p> <p>Преку компаративна анализа на референтни дела од тој период се откриваат релациите меѓу одделните уметности, односно форми на изрази, низ елементите на линија, површина, волумен, ритам, динамика, контраст, хроматски односи, композиција и простор воопшто, и како истите се однесуваат кога станува збор за едно, дво, тро и повеќедимензионални структури (сликарство, скулптура, архитектура).</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Метод на аналогија (морфолошка и синтаксичка), метод на компаративна анализа (синхрониска и диахрониска) и синтеза. Врз основа на презентирани и анализирани примери, посета на актуелни изложби и проучувања на достапна литература се развива дискусија во форма на интерактивна настава.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на часови	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+0+15+15			
15.	Форми на наставни активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	вежби (лабораториски, аудиториски)/ презентации	15 часови	
16.	Други форми на активност	16.1.	Проектни задачи	0 часови	
		16.2.	Самостојни задачи/Семинарски/	15 часови	
		16.3.	Домашно учење	15 часови	

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Колоквиуми (Презентации)	25 бодови
	17.2.	Графички вежби (Семинарски задачи)	50 бодови
	17.3.	Присуство на предавања	25 бодови
18.	Критериуми за оцена (бодови/оцена)	до 50 бодови	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бодови	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бодови	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бодови	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бодови	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бодови	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	41 бод	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма	
22.	ЛИТЕРАТУРА		
22.1.	Задолжителна литература (3 наслови)		
	Бр.	Автор, наслов, издавач, година	
		1. Arnason Н.Н., Istorija moderne umetnosti, slikarstvo, skulptura, arhitektura, Jugoslavija, Beograd, 1975	
		2. Пискел Џина, Општа историја уметности (3), Бук Караџиќ, Београд, 1974	
		3. Трифуновик Лазар, Сликарски правци на XX век, Просвета, Београд, 1981	
22.2.	Дополнителна литература (3 наслови)		
	Бр.	1. Луси-Смит Едвард, Визуелни уметности на дваесеттиот век, Техничка књига, Загреб, 2003	
		2. Levi Majkl. Istorija slikarstva, od Đota do Sezana, Jugoslavija, Beograd, 1967	
		3. Droste, M, BAUHAUS (Bauhaus Archiv) Bauhaus-Archiv Museum, Berlin, Benedikt Taschen, Köln, 1998	

11 (изборен предмет)

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВИЗУЕЛНИ ИСТРАЖУВАЊА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за заштита на градителското наследство, историја на архитектурата и уметност			
5.	Степен	Прв циклус на студии			
6.	Академска година/семестар	Втора година/ Трет и четврт семестар	7.	Број на ЕКТС	3
8.	Наставник	проф. м-р Наташа Милованчева			
9.	Предуслов за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Предметот цели на студентите да им овозможи разбирање, практикување и апликација на визуелните уметности во доменот на архитектурата.</p> <p>Преку предвидените теоретски и практични истражувања на различни форми и методи на визуелно изразување, студентите ги збогатуваат дотогашните и се стекнуваат со нови конкретни искуства и знаења, неопходни за понатамошна работа во архитектурата.</p> <p>Низ аспектот на ликовноста и употребата на различни материјали, облици и форми го развиваат и надградуваат чувството за естетика на просторот.</p> <p>Развивање на личниот аналитички, критички и креативен пристап во решавање на конкретни проблеми врзани за одреден контекст и конкретни визуелно - естетски идеи на студентите.</p> <p>Со индивидуалната работа на реализација на сопствени идеи, студентите ја развиваат способноста за концептуално размислување и креативно учење и се оспособуваат самостојно да доаѓаат до релевантни извори на знаење.</p>				
11.	<p>Содржина на програмата: Запознавање со референтни автори преку анализа на нивните проекти од доменот на Визуелните уметности во одреден контекст; Интерактивна настава - синтеза на елементите/идеите во една целина; Генерирање на концепт - идеја и изготвување на план/проект за одредена тема; Анализа и вреднување на материјалот/материјалот; Реализација на идејата на ниво на проект и евентуална објективизација на проектот; Презентација, дискусија и критички осврт.</p>				
12.	<p>Методи на учење: Наставата се одвива преку предавања и вежби. Предавањата се пропратени со усмени излагања на професорот и компјутерка проекција на референтни примери. Вежбите се одвиваат во групи на студенти, а се состојат во изработка на проект според сопствен концепт - идеја.</p> <p>Основни методи на работа на предметот Визуелни истражувања се: анализа, компарација, синтеза, документација и експеримент со акцент на индивидуален концепт.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на часови	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+30+20+10+0			
15.	Форми на наставни активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активност	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење	0 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Колоквиуми/семинарска/презентација			20 бод.
	17.2.	Графички вежби/проект			60 бод.
	17.3.	Присуство на предавања			20 бод.
18.	Критериуми за оцена	до 50 бодови		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бодови		6 (шест) (E)	

	(БОДОВИ-ОЦЕНА)	од 51 до 70 бодови	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бодови	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бодови	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бодови	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	41 бод	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма	
22.	Литература		
	22.1.	Задолжителна литература (3 наслови)	
	Бр.	Автор, наслов, издавач, година	
		1. Визуелни уметности на дваесеттиот век, Едвард Луси- Смит, Техничка књига, Загреб, 2003	
		2. Ingo F. Walther (Ed.), Karl Ruhrberg, Manfred Schneckeburger, Christiane Fricke, Klaus Honnef, ART OF THE 20 th CENTURY, TASCHE	
		3. Uta Grosenick (ed.), ART NOW VOL 2, TASCHE	
	22.2.	Дополнителна литература (3 наслови)	
	Бр.	Автор, наслов, издавач, година	
		1. Edward Lucie-Smith, MOMENTS IN ART SINCE 1945, Issues and concepts, Thames and Hudson Ltd., London, 1997	
		2. Daniel Marzona, CONCEPTUAL ART, TASCHE	
		3. Mark Tribe/Reena Jana, NEW MEDIA ART, TASCHE	

12 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КРЕИРАЊЕ ОДРЖЛИВИ И ОТПОРНИ ГРАДОВИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за урбанизам			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Трета година / Петти или шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Дивна Пенчиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е осознавање на значењето на урбанистичката дејност во доменот на одржливиот развој. Предметот овозможува запознавање со условите под кои настанува идејата за одржлив развој, дефиницијата, предметот и целите на одржлив развој. Цел на предметот е да обезбеди разбирање на релевантните процеси и алатки во урбанистичкото планирање, основните еколошки, економски и социокултурни аспекти на одржливост на ниво на град и населени места, како и критичко истражување на бариерите за одржлив урбан развој во справување и ублажување на климатските промени.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со развојот на идејата за одржлив развој. Принципите на одржливост во планирање на просторниот развој на градовите од урбанистичко планирање до урбанистичко обликување. Вовед во основните еколошки, економски и социокултурни аспекти на одржливост. Проблемски области поврзани со урбанизмот: „отпорни градови и животна средина“, „интегрално урбанистичко планирање“, „граѓанско учество во урбанистичкото планирањето и обликовните процеси“, „развој на greenfield наспроти brownfield локации“, „ad hoc акции“, итн.				
12.	Методи на учење: Наставата се одвива со комбинирани предавања-дискусии со нагласка на развивање на вештини на критичко размислување. Учесството на студентите во текот на часовите, читањето на дадениот материјал, навремено и квалитетно завршување на задачите се интегрални во процесот на учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+15			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15	
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	15	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Stephen Wheeler and Timothy Beatley, eds.	The Sustainable Urban Development Reader (The Routledge Urban Reader Series)	Routledge, Teylor & Francis Group, London and New York.	2014
		2.	Гел, Јан	Град за луѓе	Комора на овластени архитекти и овластени инженери на Македонија, Магор	2018
	3.	Barton, Hugh	Shaping Neighborhoods: For Local Health and Global Sustainability	Routledge	2010	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development	United Nations	2017
		2.	Farr, Douglas	Sustainable Urbanism: Urban Design With Nature	John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey.	2008
3.	Chapple, Karen	Planning Sustainable Cities and Regions: Towards More Equitable Development	Routledge	2015		

13 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОДРЖЛИВ УРБАНИЗАМ – ОБЛИКУВАЊЕ НА ГРАДОВИ ВО РАМНОТЕЖА СО ПРИРОДАТА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за урбанизам			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	Трета година / Петти или шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Дивна Пенчиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со условите под кои настанува идејата за одржлив развој, дефиницијата, предметот и целите на одржлив развој. Цел на предметот е да обезбеди разбирање на врската помеѓу изградената средина и концептот на одржлив развој, преглед на релевантните процеси и алатки во урбанистичкото планирање, основните еколошки, економски и социокултурни аспекти на одржливост на глобално и локално ниво, како и критичко истражување на бариерите за одржлив урбан развој. Проблемски области поврзани со урбанизмот: „интегралено урбанистичко планирање“, „отпорни градови“, „зелени градови“ итн.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со развојот на идејата за одржлив развој. Состојба, патишта, мисла. Дефиницијата, предметот и целите на одржлив развој, со поконкретен осврт на одржливиот урбан развој. Вовед во основните еколошки, економски и социокултурни аспекти на одржливост. Операционализација на одржлив урбан развој. Искуства од имплементација на концептот. Критериуми и индикатори на одржлив урбан развој. Искуства од Македонија. Состојба. Прифатени обврски. Имплементација. Перспектива.				
12.	Методи на учење: Наставата се одвива со комбинирани предавања-дискусии со нагласка на развивање на вештини на критичко размислување. Учесството на студентите во текот на часовите, читањето на дадениот материјал, навремено и квалитетно завршување на задачите се интегрални во процесот на учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+0+15			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15	
		16.2.	Самостојни задачи	0	
		16.3.	Домашно учење – задачи	15	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		20 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		60 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Stephen Wheeler and Timothy Beatley, eds.	The Sustainable Urban Development Reader (The Routledge Urban Reader Series)	Routledge, Teylor & Francis Group, London and New York.	2014
		2.	Farr, Douglas	Sustainable Urbanism: Urban Design With Nature	John Wiley & Sons, Hubokn, New Jersey.	2008
		3.		Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development	United Nations	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Chapple, Karen	Planning Sustainable Cities and Regions: Towards More Equitable Development	Routledge	2015
		2.	Barton, Hugh	Shaping Neighborhoods: For Local Health and Global Sustainability	Routledge	2010
	3.	Geertman, Sten, Toppen, Ferd and Stillwell, John.	Planning Support Systems for Sustainable Urban Development.	Springer Heidelberg New York Dordrecht London.	2013	

14 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОДРЖЛИВА АРХИТЕКТУРА 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / Петти или шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Александар Петровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции) Целта на предметот е едукација за принципите на одржливата архитектура, влијанието на објектите врз животната средина, најсовремените системи за мерење на одржливоста на објектите, принципите на одржливо архитектонско проектирање и алатките за поддршка на процесот на проектирањето одржливи објекти. Целите на предметот се оспособување на студентите за разбирање, интерпретација и стручна примена на научената наставна материја во текот на нивната работа во професионалната пракса и тоа во различни примери и контексти. Воедно, преку процесот на учење по предметот кај студентите ќе бидат развивани способностите за анализа, синтеза и методично вреднување на аспектите на одржливата архитектура. На тој начин студентите ќе бидат оспособени стекнатото знаење успешно да го имплементираат во текот на нивната професионална пракса во процесот на одржливо архитектонско проектирање на објектите.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметната програма ја третира проблематиката во која се вклучени следните програмски целини: одржливите цели на Обединетите нации, принципи на одржливата архитектура, влијанието на објектите врз животната средина, стратегии за одржливо проектирање објекти, одржливи материјали и технологии на изведба, аспекти на циркуларната економија, ниско-карбонски и енергетски-ефикасни објекти, методи за оценка и класификација на одржливите перформанси на објектите, регенеративна архитектура, современи софтверски алатки како поддршка во процесот на одржливото проектирање, како и напредни фасадни обвивки и материјали.				
12.	Методи на учење: Интерактивна предавања, изработка задачи и семинарски, консултации и сл.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+10+10+10			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Семинарски / тематски задачи/проект	90 бодови		
	17.2.	Активност и учество	10 поени		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Bradshaw, V.	The Building Environment: Active and Passive Control Systems.	John Wiley and Sons
		2006			
		2.	Santamouris, M.	Environmental design of urban buildings: An Integrated approach	Earthscan
	2006				
	3.	ASHRAE	GreenGuide: The Design, Construction and Operation of Sustainable Buildings	Elsevier	
	2006				
	4.	Szokolay S.	Introduction to Architectural science: Basis of Sustainable Design	Elsevier	
	2004				
	5.	Smith, F.P.	Building for a changing climate: The challenge for construction, Planning and Energy	Earthscan	
	2010				
6.	Mazria E.	The Passive Solar Book	Rodale Press		
1979					
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
	Година				
	1.	Bokalders, Varis and Maria Block	The Whole Building Handbook: How to Design Healthy, Efficient and Sustainable Buildings	Earthscan	
	2010				
2.	Gallowy, T.	Solar House: A Guide for the Solar Designer	Architectural Press		
2004					
3.	Sassi P.	Strategies for Sustainable Architecture	Taylor & Francis		
2006					

15 (изборен предмет)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОДРЖЛИВА АРХИТЕКТУРА 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Додипломски студии по архитектура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за високоградба			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година/ Петти или шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Александар Петровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции) Целта на предметот е едукација и примена на принципите на одржливата архитектура, принципите на одржливо архитектонско проектирање, одржливите материјали, системи и технологии за градење. Целите на предметот се оспособување на студентите за разбирање, интерпретација и стручна примена на научената наставна материја во текот на нивната работа во професионалната пракса и тоа во различни примери и контексти. Воедно, преку процесот на учење по предметот кај студентите ќе бидат развивани способностите за анализа, синтеза и методично вреднување на аспектите на одржливата архитектура. На тој начин студентите ќе бидат оспособени стекнатото знаење успешно да го имплементираат во текот на нивната професионална пракса во процесот на одржливо архитектонско проектирање на објектите.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметната програма ја третира проблематиката на одржливоста во архитектурата, а се изучува преку следните програмски целини: принципи и стратегии за одржливо проектирање објекти, одржливи материјали, конструкции и технологии на изведба, примена на принципите на регенеративната архитектура кај објекти со различна намена и типологија, анализа на климатските зададености како значајни влезни параметри во проектниот процес.				
12.	Методи на учење: Интерактивна предавања, изработка задачи и семинарски, консултации и сл.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+10+10+10			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Семинарски / тематски задачи/проект	90 бодови		
	17.2.	Активност и учество	10 поени		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	41 бод				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација - анкетаирање на мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bradshaw, V.	The Building Environment: Active and Passive Control Systems.	John Wiley and Sons	2006
		2.	Santamouris, M.	Environmental design of urban buildings: An Integrated approach	Earthscan	2006
		3.	ASHRAE	GreenGuide: The Design, Construction and Operation of Sustainable Buildings	Elsevier	2006
		4.	Szokolay S.	Introduction to Architectural science: Basis of Sustainable Design	Elsevier	2004
		5.	Smith, F.P.	Building for a changing climate: The challenge for construction, Planning and Energy	Earthscan	2010
		6.	Mazria E.	The Passive Solar Book	Rodale Press	1979
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bokalders, Varis and Maria Block	The Whole Building Handbook: How to Design Healthy, Efficient and Sustainable Buildings	Earthscan	2010
		2.	Galloway, T.	Solar House: A Guide for the Solar Designer	Architectural Press	2004
		3.	Sassi P.	Strategies for Sustainable Architecture	Taylor & Francis	2006

Прилог бр. 4.

Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв циклус на студии

Реден број:1		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Митко Хаџи-Пуља		
2.	Дата на раѓање	30.10.1957		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1983	Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
		Магистериум	1995	Архитектонски факултет во Белград, Република Србија
		Докторат	2011	Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектонско проектирање и дизајн
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектонско проектирање и дизајн
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“		Редовен професор, Архитектонско проектирање и дизајн
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Архитектонско Студио 1	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	
	2.	Архитектонско Студио 2	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Внатрешна архитектура 1	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	
	2.	Внатрешна архитектура 2 (изборен модул)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	
	3.	Архитектонска композиција	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	

	4.	Интегративно студио (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	
	5.	Архитектонска композиција 2 (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	
	6.	Графички дизајн (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	
	7.	Дизајн на мебел (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	
	8.	Индустриски дизајн (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Истражување на изградениот простор	Докторски студии по архитектура и урбанизам, Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	
	2.	Архитектонска композиција: меѓу етика и поетика	Докторски студии по архитектура и урбанизам, Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	
	3.	Внатрешна архитектура: Дијалектики на повнатрешнување	Докторски студии по архитектура и урбанизам, Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Violeta Bakalchev, Sasha Tasic, Mitko Hadzi Pulja, Minas Bakalchev	„The Tree the Man and the City: The Case of Seven Maple Trees in Veles“	In Climate Change: Challenges and Building Resilience, 15 international academic conference on European integration. University American College Skopje (ISBN: 978-608-4607-50-2). / 2020
	2.	Violeta Bakalchev, Sasha Tasic, Mitko Hadzi Pulja, Minas Bakalchev	„Innovating the Rural: Tactics for village Renewal In the Mariovo Region“	University American College Skopje and University of Rome Tor Vergata, (ISBN: 978-608-4607-43-4). / 2019
	3.			
	4.			
	5.			
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			

	10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1.	Дипломски работи	Од 2005 година ментор на низа дипломски работи		
	11.2.	Магистерски работи	Од 2012 година ментор на низа дипломски работи		
	11.3.	Докторски дисертации	1		

Реден број: 2		Податоци за наставниците кои изведуваат настава на студиската програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Александар Радевски		
2.	Дата на раѓање	3.07.1969 год.		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1995 год.	Архитектонски факултет Скопје, УКИМ
		Магистериум	2008 год.	Архитектонски факултет Скопје, УКИМ
		Докторат	2013 год.	Архитектонски факултет Скопје, УКИМ
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектура, урбанизам и планирање
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектонско проектирање и дизајн, (20100)
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран и во која област	Институција	Звање во кое е избран и област	
		Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	Вонреден професор, Архитектонско проектирање и дизајн, (20100)	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Архитектонско студио I (ИС 1.1.), прв циклус	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Архитектонско студио II (ИС 1.2.), прв циклус	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Архитектонско проектирање V (4.78.21), втор циклус	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Архитектонско студио VII-3 (ИС.7.3.), втор циклус	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3.	Архитектонско студио VIII-3 (ИС.8.3.), втор циклус	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	4.	Интегративно студио IX (ИС.9)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	5.	Селектирани теми од стопански објекти (И.2.21.) (изборен предмет, втор циклус)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при	

				Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	6.	Селектирани теми од индустриски објекти (И.2.16.) (изборен предмет, втор циклус)		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	6.	Осветлување во архитектурата (И.2.33) (изборен предмет, втор циклус)		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Истражување на индустриски типологии	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Осветлување во архитектурата	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3,	Истражувања на изградениот простор	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач /година
	1.	Bojan Karanakov Aleksandar Radevski Goran Mickovski	Accessibility as Exclusivity, (p. 396-405)	SINERGI Project Social Integration through Urban Growth Strategies INCLUSIVE / exclusive city / edited by Ognen Marina, Alessandro Armando – Skopje: City of Skopje 2016 ISBN 978-608-4809-00-5
	2.	Goran Mickovski Aleksandar Radevski Bojan Karanakov	Post-Socialist Transition of the City of Skopje (p.264-281)	SINERGI Project Social Integration through Urban Growth Strategies INCLUSIVE / exclusive city / edited by Ognen Marina, Alessandro Armando – Skopje: City of Skopje 2016 ISBN 978-608-4809-00-5
	3.	Violeta Gjorgjevska Aleksandar Radevski	Modern beer factory interwoven in urban texture	MATEC Web of Conferences, Volume 53, 2016 International Scientific Conference Week of Science in SPbPU – Civil Engineering (SPbWOSCE- 2015), MATEC Web of Conferences 53, 02001 (2016)
	4.	Marija Grujic Aleksandar Radevski	Simple analysis of daylight savin time effects in Belgrade climate and latitude	Spatium 2018 Issue 39, Pages: 1-6 UDC 620.9:658.26]:69(497.11) Original scientific paper DOI: https://doi.org/10.2298/SPAT1839001G
	5.	A. Radevski D. Pencic,	Overview of the constructions with shading devices built in Macedonia	ДГКМ 16/MASE 16: p.57-58 (2016) (ISBN: 608- 4510-24-1)
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Главен истражувач: Вонр. проф. д-р Димитар Папстеревски; Учесници: Вонр. проф. д-р Димитар Папастеревски Архитектонски факултет, Скопје; Проф. д-р Минас Бакалчев	Бараки, монтажни домови во периодот на послеземјотресната обнова на градот Скопје	Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, 2020-2021.

		Архитектонски факултет, Скопје; Вонр. проф. д-р Саша Тасиќ Архитектонски факултет, Скопје; Вонр. проф. д-р Александар Радевски Архитектонски факултет, Скопје; Вонр. проф. Д-р Страхиња Грпевски Архитектонски факултет, Скопје;		
	2.			
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Bojan Karanakov Aleksandar Radevski Goran Mickovski	Accessibility as Exclusivity, (p. 396-405)	SINERGI Project Social Integration through Urban Growth Strategies INCLUSIVE / exclusive city / edited by Ognen Marina, Alessandro Armando – Skopje: City of Skopje 2016 ISBN 978-608-4809-00-5
	2.	Goran Mickovski Aleksandar Radevski Bojan Karanakov	Post-Socialist Transition of the City of Skopje (p.264-281)	SINERGI Project Social Integration through Urban Growth Strategies INCLUSIVE / exclusive city / edited by Ognen Marina, Alessandro Armando – Skopje: City of Skopje 2016 ISBN 978-608-4809-00-5
	3.	A. Radevski D. Pencic,	Overview of the constructions with shading devices built in Macedonia	ДГКМ 16/MASE 16: p.57-58 (2016) (ISBN: 608- 4510-24-1)
	4.	D. Pencic, A. Radevski	Sustainable Urban development: Exploring the rising problem of light pollution	ДГКМ 16/MASE 16: p.55-56 (2016) (ISBN: 608- 4510-24-1)
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
11.1.	Дипломски работи	5		
11.2.	Магистерски работи	64 (01.2016-04.2020)		
11.3.	Докторски дисертации			

Реден број:3		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Марија Мано-Велевска		
2.	Дата на раѓање	27.11.1977		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	2002	Архитектонски факултет, УКИМ
		Магистерниум	2008	DIA, Универзитет за применети науки на Анхалт, Германија
		Докторат	2013	Архитектонски факултет, УКИМ
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура и урбанизам	Архитектура
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура и урбанизам	Архитектонско проектирање и дизајн
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		Вонреден професор во област на архитектонско проектирање и дизајн
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Архитектонско проектирање 1	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Интегративно студио	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
2.	Тип и антитип во архитектурата	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Методологија на научноистражувачка работа од областа	Докторски студии по архитектура и урбанизам Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
2.	Архитектурата во потрошувачката стварност	Докторски студии по архитектура и урбанизам		

				Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	3.	Истражувања на изградениот простор		Докторски студии по архитектура и урбанизам Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Marija Mano Velevska, Slobodan Velevski	<i>ARCHITECTURAL DESIGN STUDIO COURSES IN AND OUT COVID-19: Adaptive processes in academic knowledge exchange,</i> SAJ, Serbian Architectural Journal Vol.13,2021 part 2	University of Belgrade - Faculty of Architecture / 2022
	2.	Jorge Mejia Hernandez, Klaske Havik, Marija Mano Velevska, Slobodan Velevski	<i>EDUCATING FOR A DEMOCRATIC PRACTICE OF ARCHITECTURE,</i> Teaching-Learning-Research: Design and Environments- Conference, AMPS Proceedings Series 22.1	Manchester School of Architecture; AMPS Manchester / 2020
	3.	Marija Mano Velevska, Slobodan Velevski, Divna Pencic	<i>LEARNING THROUGH COLLABORATIONS IN ARCHITECTURAL EDUCATION</i> <i>Pedagogical and methodological aspects in design studio course</i> On Architecture: Learning Architecture- Conference, Proceedings	STRAND, Sustainable Urban Society Association, Belgrade / 2020
	4.	Marija Mano Velevska, Slobodan Velevski, Goran Mickovski	<i>DOMESTICATING GARDENS. Excavating new patterns of growth for the city,</i> On Architecture: Challenges in Architecture, Urban Design and Art - Conference, Proceedings	STRAND, Sustainable Urban Society Association, Belgrade / 2019
	5.	Slobodan Velevski, Marija Mano Velevska	<i>PROJECT SKOPJE: The Competition for Reconstruction of Skopje City Centre (1965),</i> во 99 Files. Balkan Brutalism # Skopje	Музеј на современа уметност- Скопје / 2019
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	меѓународен проект во рамките на програмата COST на ЕУ	COST - CA18126 Writing Urban Places. New Narratives of the European City	2019-2023
	2.	меѓународен проект во рамките на програмата за истражување и иновации Horizon 2020 на ЕУ	HORIZONT 2020 / ROCK - Regeneration and Optimization of Cultural Heritage in Innovative and Knowledge Cities	2017-2020
	3.	научен проект поддржан од Министерството за Култура на РМ (програма за проекти од национален интерес во културата) Автори: Сlobодан Велевски, Марија Мано-Велевска, Никола Ѓорѓиевски	ДВОРОВИ-ГРАДИНИ-ОБЈЕКТИ, Истражување на формалните и перформативните особености на отворениот простор, на примерот на Скопје	2019
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Марија Мано-Велевска, Сlobодан Велевски	КОМУНА. Интегративно студио РАСТ 2.0, 2021/2022	Архитектонски факултет, УКИМ / 2022

	2.	Слободан Велевски, Марија Мано-Велевска	УРБАНА ВИЛА.Интегративно студио РАСТ 2.0, 2020/2021	Архитектонски факултет, УКИМ / 2021
	3.	Слободан Велевски, Марија Мано-Велевска	Growth 2.0: Narratives, Design Studio 2019/2020	Архитектонски факултет, УКИМ / 2020
	4.	Марија Мано-Велевска, Слободан Велевски	Patterns of Growth: FREEINGSPACE, Design Studio 2018/2019	Архитектонски факултет, УКИМ / 2019
	5.	Слободан Велевски, Марија Мано-Велевска	FREEINGSPACE / ОСЛОБОДУВАЊЕ-НА- ПРОСТОРОТ	Музеј на современата уметност - Скопје / 2019
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Слободан Велевски, Иван Арсовски, Горан Мицковски, Марија Мано-Велевска	Архитектонско-урбанистичка студија за западната рабна зона на градот (Велес 2020-2035), во „Порта 3“ бр.311	Биропрес ДОО Скопје / 2021
	2.	Слободан Велевски, Марија Мано-Велевска	СТУДЕНТСКА ВИЗИЈА ЗА НОВ УРБАН НАРАТИВ, Просторот спроти хотелот Холидеј ин, во „Порта 3“бр.303	Биропрес ДОО Скопје / 2021
	3.	Slobodan Velevski, Marija Mano Velevska	ANALOGIC MULTITUDE, STUDIO Architecture Urbanism magazine #18	Studio Urbanism, Milano / 2020
	4.	Марија Мано-Велевска	АРХИТЕКТОНСКИ РАБОТИЛНИЦИ во ОТВОРЕНА ВРАТА.Скопска жива градска лабораторија	Архитектонски факултет, УКИМ / 2020
	5.	Слободан Велевски, Марија Мано-Велевска	ОД СЛОБОДЕН-ПРОСТОР КОН ОСЛОБОДУВАЊЕ-НА-ПРОСТОР, во „Културен живот“1-2	Културен живот, Скопје / 2018
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи	/	
	11.2.	Магистерски работи	26	
	11.3.	Докторски дисертации	1 (ментор), 1 (ко-ментор)	

Реден број: 4		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови			
1.	Име и презиме	Александар Петровски			
2.	Дата на раѓање	10.06.1984			
3.	Степен на образование	Доктор на науки			
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки			
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција	
		Високо образование	2008	Архитектонски Факултет во Скопје, УКИМ	
		Магистериум	2013	Градежен Факултет во Скопје, УКИМ	
		Докторат	2017	Градежен Факултет во Скопје, УКИМ	
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област	
		Техничко-технолошки науки	Градежништво	Архитектура и енергетска ефикасност	
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област	
		Техничко-технолошки науки	Градежништво	Одржливост во архитектурата и проектниот менаџмент	
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област	
		Архитектонски Факултет во Скопје, УКИМ		Вонреден професор / архитектонски конструкции, архитектонска физика и друго	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии				
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција		
	1.	Архитектонски конструкции 1	Прв циклус на студии, Архитектонски Факултет во Скопје, УКИМ		
	2.	Архитектонски конструкции 2	Прв циклус на студии, Архитектонски Факултет во Скопје, УКИМ		
	3.	Архитектонска физика	Прв циклус на студии, Архитектонски Факултет во Скопје, УКИМ		
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии				
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција		
	1.	Одржливо архитектонско проектирање	Втор циклус на студии, Архитектонски Факултет во Скопје, УКИМ		
	9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
1.		Одржлива архитектура	Докторски студии, Архитектонски Факултет во Скопје, УКИМ		
10.	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			

Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
1.	Petrovski, A., Ivanovic-Šekularac, J. and Šekularac, N.	Comparison of Wooden and Conventional Houses	<i>Thermal Science / 2019</i> (IF =1.625)
2.	Krstić-Furundžić, A., Vujošević, M. and Petrovski, A.	Energy and environmental performance of the office building facade scenarios'	<i>Energy / 2019 /</i> (IF =7.147)
3.	Hayes, B., Kamrowska-Zaluska, D., Petrovski, A. and Jiménez-Pulido, C.	State of the Art in Open Platforms for Collaborative Urban Design and Sharing of Resources in Districts and Cities	<i>Sustainability / 2021 / (IF =3.251)</i>
4.	Šekularac, N., Ivanović-Šekularac, J., Petrovski, A., Macut, N. and Radojević, M.	Restoration of a Historic Building in Order to Improve Energy Efficiency and Energy Saving—Case Study—The Dining Room within the Žiča Monastery Property	<i>Sustainability / 2020 /</i> (IF =3.251)
5.	Zileska - Pancovska, V., Petruseva, S. and Petrovski, A.	Predicting Sustainability Assessment at Early Facilities Design Phase	<i>Facilities / 2017 /</i> (SJR=0.461 Scopus)
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
1.	Петровски А., (меѓународен проект)	Кон одржлива иднина: Предизвик за одржливи објекти	Генера / 2021
2.	Меѓународен проект	Rethinking sustainability towards a regenerative economy	COST / 2018
3.	Петровски А., (национален проект)	Партиципативен и транспарентен развој на одржливи политики во градежништвото	Генера / 2017
4.	Меѓународен проект	Dynamics of placemaking and digitization in Europe's cities	COST / 2018
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)		
Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
1.	Hayes, B., Kamrowska-Zaluska, D., Perovski, A., Bleil de Souza, C. and Jimenez-Pulido, C.	Smart platforms for collaborative urban design and peer-to-peer sharing of resources	EURAC / 2021
2.	Kamrowska-Zaluska, D., Leindecker, G., Ferreira Silva, M., Calis, G. and Petrovski, A.	Defining the smart-city in the context of regenerative design and planning	EURAC / 2021
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)		
Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
1.	Петровски А.	Партиципативен и транспарентен развој на одржливи политики во градежништвото, Анализа на изработката и донесување Закон за градење	Генера / 2018
2.	Петровски А.	Кон систем за оцена на одржлива реконструкција на	Архитектонски факултет во Скопје, УКИМ / 2019

			постојни објекти (Уредник Зиноски М.)	
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
11.1.	Дипломски работи		/	
11.2.	Магистерски работи		10	
11.3.	Докторски дисертации		/	

Реден број: 5		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Наташа Милованчева		
2.	Дата на раѓање	16.03.1967		
3.	Степен на образование	Магистер		
4.	Наслов на научниот степен	Магистер по сликарство (Master of Arts)		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1993	Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
			1995	Факултет за ликовни уметности во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
		Магистриум	2003	Факултет за ликовни уметности во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
	Докторат	/	/	
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Хуманистички науки	Ликовна уметност	Сликарство
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		/	/	/
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“		Редовен професор, Ликовна уметност
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Ликовно изразување	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура, Архитектонски факултет во Скопје, УКИМ
		2.	Пластично обликување	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура, Архитектонски факултет во Скопје, УКИМ
		3.	Визуелни истражувања	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура, Архитектонски факултет во Скопје, УКИМ
		4.	Уметност 1: Од Ренесанса до Реализам (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура, Архитектонски факултет во Скопје, УКИМ
5.		Уметност 2: Од Импресионизам до Минимализам (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура, Архитектонски факултет во Скопје, УКИМ	

	9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
		1.	Современи текови во уметноста (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура, Архитектонски факултет во Скопје, УКИМ	
		2.	Уметноста во јавниот простор (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура, Архитектонски факултет во Скопје, УКИМ	
	9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
		1.	/	/	
	2.	/	/		
10.	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Наташа Милованчева, во соработка со Bunsen Goetz Galerie, Нинберг, Р.Германија	“Coded Landscapes: East - West Recycled” , самостојна ликовна изложба во рамки на “GRANZENLOS”, Денови на македонската култура во Р. Германија	Град Скопје, како дел од програмата за финансирање на програми и проекти од културата за 2018г.
		2.	Наташа Милованчева (Куратор: Санда Бајзек)	“Rethinking Space” , самостојна ликовна изложба, Музеј Пригорја, Галерија Курија, Загреб, Р. Хрватска	Министерство за култура на Р. Македонија, 2018
		3.	Друштво на ликовни уметници на Македонија (ДЛУМ)	“MiniArt” , селектирана изложба на ликовни дела, Галерија Сингидунум, Белград, Р. Србија	Друштво на ликовни уметници на Македонија (ДЛУМ) и Удружење ликовних уметника Србије (УЛУС), 2018
		4.	Автор - куратор: Виолета Калиќ	Мултикултурна изложба , групна изложба на ликовни уметници од Р. С. Македонија, Амбасада на Р.С.Македонија, Отава, Канада и Амбасада на Р.С. Македонија во Вашингтон, САД	Дом на Култура Кочо Рацин - Скопје, со поддршка на Град Скопје, 2019
		5.	Автор - куратор: Санда Бајзек	“ФЕМИНОЛОГИИ: Омаж на Нивес К.Куртовиќ” , меѓународна групна изложба, проект на Хрватско удружење ликовних уметника и критичара (ХУЛУК)	ХУЛУК, Галерија “Владимир Бужанчиќ” Загреб; Галерија Столпа Шкрловец, Крањ, Р. Хрватска, 2019 - 2021
	10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година

	1.	/	/	/
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Наташа Милованчев	“Rethinking Space”/ Промисљајући простор, објавени дела во каталог за меѓународна самостојна ликовна изложба	Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, со поддршка на Министерство за култура на Република Македонија, 2018
	2.	Автор: Санда Бајзек	“ФЕМИНОЛОГИИ: Омаж на Нивес К.Куртовиќ” , објавено дело во каталог за меѓународна групна ликовна изложба	Хрватско удружење ликовних уметника и критичара (ХУЛУК), 2019
	3.	Друштво на ликовни уметници на Македонија (ДЛУМ)	“75 години ДЛУМ” , објавено дело во каталог за национална манифестација: јубилејна изложба, галерија на ДЛУМ, Дом на АРМ, Скопје	Друштво на ликовни уметници на Македонија (ДЛУМ), со поддршка на Министерство за култура на Република Македонија, 2021
	4.			
	5.			
	6.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи	/	
	11.2.	Магистерски работи	/	
	11.3.	Докторски дисертации	/	

Реден број: 6		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Бојан Каранак		
2.	Дата на раѓање	15.05.1975		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1999	Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		Магистериум	2008	Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		Докторат	2013	Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Графички комуникации – друго 20118
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Графички комуникации – друго 20118
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		Вонреден професор Графички комуникации – друго 20118
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Нацртна геометрија	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура - Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Архитектонска графика	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура - Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Перспектива	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура - Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Пристапна архитектура	Докторски студии по архитектура и урбанизам - Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	

	2.	Светлина и сенки во архитектурата	Докторски студии по архитектура и урбанизам - Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	A. Radevski, B. Karanakov	OSVETLJENJE RADNIH PROSTORA	<i>Zbornik Radova VI Medjunarodni Naucno strucni simpozijum INSTALACIJE I ARHITEKTURA, Univerzitet u Beogradu – Arhitektonski fakultet, 2015 pp.7-12 (ISBN: 978-86-7924-154-2)</i>
	2.	O. Marina, A. Ivanovska – Deskova, B. Karanakov , J. Ivanovski, M. Lazarevska, A. Trombeva - Gavriloska	CULTURAL HERITAGE AS A DRIVER FOR SUSTAINABLE GROWTH – PROJECT “ROCK”	<i>Book of abstracts of the 17th international symposium of MASE – Ohrid, R.Macedonia 2017, pp. 211-212 (ISBN: 978-608-4510-31-4)</i>
	3.	S. Gievska, O. Marina, B. Karanakov	TOWARDS NEW URBAN KNOWLEDGE: SEMANTIC ENRICHMENT OF MODELS OF URBAN DYNAMICS,	In Proceedings of WCSS 2012, 4 th World Congress of Social Simulations, Taipei, Taiwan, (2012)
	4.	O. Marina, B. Karanakov , A. T. Gavriloska, T. Samardžioska	NEW URBAN BRIDGE AS A SOCIALLY RESPONSABLE PUBLIC SPACE	34 th International Symposium on Bridge and Structural Engineering Large Structures and Infrastructures for Environmentally Constrained and Urbanized Areas, Venice, Italy, 2010, pp. 17-24(8) (ISBN: 978-38-5748-122-2)
	5.	O. Marina, J. Ivanovski, B. Karanakov , A. Ivanovska, I. Topalovska, M. Stavrić	MODELING PEDESTRIAN MOBILITY AS A DESIGNER’S TOOL IN URBAN PROTECTED AREAS,	“Reliability and Statistics in Transportation and Communication”, Conference proceedings RelStat ’11, Riga, Latvia, (2011), pp.408-418
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	HORIZON 2020	ROCK – Cultural Heritage leading urban futures	2017 - 2021
	2.	CEI	SMACH - Sustainable Management of Cultural Heritage in the Balkans in Response to Climate Change	2021 - 2022
	3.	УКИМ	САКСЕС - Софтверска анализа на конструктивните системи и енергетската состојба на архитектонски објекти	2021 - 2022
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			

10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Bojan Karanakov, Jovan Ivanovski	PETITE TIMBER STRUCTURES IN/AND ARCHITECTURAL DESIGN EDUCATION	International Journal - Wood, Design & Technology, Vol.10, No.1.(2021):14-24
	2.	Bojan Karanakov, Aleksandar Radevski	LIGHT AS A BUILDING MATERIAL – SUPERIMPOSED VISUALIZATION	International Journal - Wood, Design & Technology, Vol.11, No.2.(2022): во печат
	3.	Bojan Karanakov, Aleksandar Radevski	THE INVERSE PERSPECTIVE AS A SYMBOLIC FORM	International Journal - Wood, Design & Technology, Vol.11, No.2.(2022): во печат
	4.	Bojan Karanakov, Aleksandar Radevski	VISUAL COMMUNICATION THROUGH PERSPECTIVE	International Journal - Wood, Design & Technology, Vol.11, No.2.(2022): во печат
6.	Aleksandar Radevski, Bojan Karanakov, Dimitar Papasterevski	DAYLIGHT, DEFINITION, INTERPRETATION AND APPLICATION TODAY	South East European Journal of Architecture and Design Vol. 2022	
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи		
	11.2.	Магистерски работи		
	11.3.	Докторски дисертации		

Реден број: 7		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Добре Николовски		
2.	Дата на раѓање	12.06.1966		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1992	Архитектонски факултет-Скопје
		Магистериум	2007	Архитектонски факултет-Скопје
		Докторат	2017	Архитектонски факултет-Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Графички комуникации 20118
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Графички комуникации 20118
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет-Скопје		Доцент
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Вовед во компјутерски помогнато проектирање CAD CAAD	Интегрирани петгодишни студии за прв и втор циклус по архитектура, Архитектонски факултет-Скопје	
	2.	3D моделирање	Интегрирани петгодишни студии за прв и втор циклус по архитектура, Архитектонски факултет-Скопје	
	3.			
	4.			
	5.			
	6.			
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.			
2.				
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Светлина и сенка во архитектурата	Докторски студии по архитектура и урбанизам, Архитектонски факултет-Скопје	

		2.	Параметарско проектирање во архитектура	Докторски студии по архитектура и урбанизам, Архитектонски факултет-Скопје
		3.	Напредни системи за претставување на просторот	Докторски студии по архитектура и урбанизам, Архитектонски факултет-Скопје
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Реденброј	Автори	Наслов
				Издавач / година
		1.		
		2.		
		3.		
		4.		
		5.		
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
		Реденброј	Автори	Наслов
				Издавач / година
		1.		
		2.		
		3.		
		4.		
		5.		
	10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)		
		Реденброј	Автори	Наслов
				Издавач / година
		1.		
		2.		
		3.		
		4.		
		5.		
	10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)		
		Реденброј	Автори	Наслов
				Издавач / година
		1.		
		2.		
		3.		
		4.		
		5.		
		6.		
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи		
	11.2.	Магистерски работи		
	11.3.	Докторски дисертации		

Реден број:8		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Ана Тромбева-Гаврилоска		
2.	Дата на раѓање	30.1.1977		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	2001	Градежен факултет-Скопје УКИМ
		Магистериум	2004	FGG-Univerza v Ljubljani
		Докторат	2010	Градежен факултет-Скопје УКИМ
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	градежништво	конструктивно инженерство
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	градежништво	конструктивно инженерство
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет-УКИМ		Редовен професор, конструктивно инженерство
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Принципи на статиката	Архитектура, Архитектонски факултет	
	2.	Јакост на материјалите	Архитектура, Архитектонски факултет	
	3.	Дрвени и челични конструкции	Архитектура, Архитектонски факултет	
	4.	Армиранобетонски конструкции	Архитектура, Архитектонски факултет	
	5.	Градежни материјали	Архитектура, Архитектонски факултет	
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Енергетски ефикасни објекти	Архитектура, Архитектонски факултет	
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Проценка на животен циклус и проектирање на одржливи објекти	Градежништво, Градежен факултет	
	2.	Проценка на животен циклус и проектирање на одржливи објекти	Архитектура, Градежен факултет	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Cvetkovska, M., Knezevic, M., Xu, Q., Lazarevska, M., Gavriloska, A.T.	Fire scenario influence on fire resistance of reinforced concrete frame structure	Procedia Engineering, 2018
	2.	Lazarevska, M., Gavriloska, A.T., Laban, M., Knezevic, M., Cvetkovska, M.	Determination of fire resistance of eccentrically loaded reinforced concrete columns using fuzzy neural networks	Complexity, 2018

		3.	Dimevska, L., Cvetkovska, M., Gavriloska, A.T.	Energy Efficiency and Sustainability Potential Analysis of Residential Buildings according to their Architectural, Structural and Thermal Characteristics	IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, 2019
		4.	Laban, M.D., Cvetkovska, M.J., Trombeva Gavriloska, A.G., Lazarevska, M.T., Džolev, I.M.	Chimneys' Influence on Fire Risk of Solid Wood Structures in Residential Buildings in Rural Balkan Settlements	Thermal Science, 2021
		5.	Dimevska, L., Cvetkovska, M., Gavriloska, A.T., Lazarevska, M., Knezevic, M.	Assessment of current state of Modernist building heritage of Skopje in terms of sustainability, energy efficiency and authentic appearance degradation	IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, 2021
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	COST FP1404	Fire Safe Use of Bio-Based Building Products	2014-2018
		2.	Bilateral scientific research project Macedonia - China, Ministry of Education and Science of RM	Fire safety evaluation of materials used in energy efficient buildings	2016-2017
		3.	Horizon 2020 H2020-SC5	Regeneration and Optimisation of Cultural heritage in creative and Knowledge cities	2016-2017
		4.	Erasmus+ K2 Higher Education Capacity Building in Western Balkan Countries (EAC/A04/2015)	Knowledge for a resilient society - Disaster risk management and fire safety	2016-2019
		5.	COST CA21103	Implementation of circular economy in the built environment (circular B)	2022-2026
	10.3.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Trombeva-Gavriloska, A., Lazarevska, M., Cvetkovska, M., Knezevic, M.	Bond stress distribution along CFRP strengthened RC beam	Association of Structural Engineers of Serbia, 2018
		2.	Jovanovska, M., Chifliganec, C., Todorov, K., Vitanov, V., Trombeva-Gavriloska, A.	Metamaterials in earthquake engineering	Proceeding of 2nd International symposium K-Force, 2019
		3.	Gukaj, A., Trombeva-Gavriloska, A., Cvetanovski, P.	Design moment resisting of end plate connection, EC-3	18th International Symposium of MASE, 2019
		4.	Chifliganec, C., Cvetkovska, M., Lazarov, L., Trombeva-Gavriloska, A.	Numerical model of an experimentally tested timber-concrete composite slab exposed to fire	RILEM Spring Convention, Proceedings of the International Conference on Sustainable Materials, Systems and Structures (SMSS2019) Durability, Monitoring and Repair of Structures, 2019
		5.	Chifliganec, C., Cvetkovska, M., Trombeva-Gavriloska, A., Lazarevska, M., Jovanovska, M.	TCC floor in fire	Proceeding of 2 nd International symposium K-Force, 2019
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1.	Дипломски работи		/	
	11.2.	Магистерски работи		/	
	11.3.	Докторски дисертации		3	

Реден број: 9		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Јован Ивановски		
2.	Дата на раѓање	7.5.1976		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	2003	Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
		Магистериум	2008	Универзитет за применети науки – Анхалт, Германија
		Докторат	2013	Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектонско проектирање и дизајн (20100)
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектонско проектирање и дизајн (20100)
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		Вонреден професор Архитектонско проектирање и дизајн (20100)
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Архитектонско проектирање 2	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023) Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
		2.	Архитектонско студио 3	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023) Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
	3.	Архитектонско студио 4	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023) Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ	
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	

	1.	Интегративно студио (изборно студио во 9-от семестар)	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023) Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ	
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Дизајн на информации	Трет циклус студии, Докторски студии по архитектура и урбанизам, Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ	
	2.	Методологија на научноистражувачка работа од областа 16,6%	Трет циклус студии, Докторски студии по архитектура и урбанизам, Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ	
	3.	Истражување на изградениот простор 7,7%	Трет циклус студии, Докторски студии по архитектура и урбанизам, Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Ivanovska Deskova, A., Deskov, V. and J. Ivanovski	„Challenging Neglect and Indifference, the Case of Skopje“	LDE Heritage Conference on Heritage & Sustainable Development Goals, Proceedings, TU Delft, 2021
	2.	Ivanovska Deskova, A., Deskov, V. and J. Ivanovski	„Constructing the City of Solidarity, Alfred Roth’s Elementary School in Skopje“	Thick Descriptions: Socialist Yugoslavia in Construction, No. 6, University of Bologna, Department of Architecture, 2020
	3.	Ivanovska Deskova, A., Ivanovski J. and V. Deskov	“Challenging Disregard: The Case of the Telecommunication Center in Skopje”	Seasoned Modernism. Prudent Perspectives on an Unwary Past, sITA (Studies in History and Theory of Architecture), vol. 7, 2019
	4.	Ivanovska Deskova, A., Ivanovski J. and V. Deskov	“The Reconstruction of Skopje”	Stierli, M and Kulic, V., Toward a Concrete Utopia: Architecture in Yugoslavia 1948-80. New York: The Museum of Modern Art, 2018
	5.	Ivanovska Deskova, A., Ivanovski J. and V. Deskov	„The Architecture of the post-earthquake renewal of Skopje“	„The Future as a Project, Doxiadis in Skopje“, Athens: Hellenic Institute of Architecture, 2018
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Ана Ивановска Дескова Јован Ивановски Владимир Десков	„Атлас на македонската модерна архитектура“, проект од национален интерес во културата од областа на визуелните уметности, архитектурата и дизајнот за 2022 год. финансиран од Министерството за култура на Република Македонија	2022

	2.	Ана Ивановска Дескова Јован Ивановски Владимир Десков	„Жените архитекти во постземјотресната обнова на Скопје“, истражувачки проект од областа на културата за 2021 год, поддржан од Амбасадата на Швајцарија во Република Македонија	2021
	3.	Ана Ивановска Дескова Јован Ивановски Владимир Десков	„ <i>WWII Monument SEE, Assessment of post world-war II Monuments in South East Europe in order to develop a new regional cultural route</i> “, project leader: RCC Triple P (Promotion, Policy, Pilot Projects), финансиран од ЕУ	2018/19
	4.	Јован Ивановски Ана Ивановска Дескова Владимир Десков	„Загрозени видови“, проект од национален интерес во културата од областа на визуелните уметности, архитектурата и дизајнот за 2018 год. финансиран од Министерството за култура на Република Македонија	2018
	5.	Јован Ивановски Ана Ивановска Дескова Владимир Десков	„Скопските вертикали“, проект од национален интерес во културата од областа на визуелните уметности, архитектурата и дизајнот за 2017 год. финансиран од Министерството за култура на Република Македонија	2017
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Ивановски Ј., Ивановска Дескова, А. и В. Десков	„Скопските вертикали“	Музеј на град Скопје, Скопје, мај 2018
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Ивановска Дескова, А., Ивановски Ј. и В. Десков	„Скопје - архитектурата во македонскиот контекст“ (Skopje – Architektur im Mazedonischen Kontext)	Галерија Рингтурм, Виена, Австрија, октомври 2017
	2.	Ивановска Дескова, А., Ивановски Ј. и В. Десков	„Кон бетонската утопија: архитектурата на Југославија, 1948-1980“	„Културен живот“, 1-2/2018
	3.	Ивановска Дескова, А., Ивановски Ј. и В. Десков	„Улогата на жените архитекти во постземјотресната обнова на Скопје“	„Културен живот“ 66, 1-2/2022
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи	1	
	11.2.	Магистерски работи	42	
	11.3.	Докторски дисертации	1	

Реден број: 10		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Димитар Папастеревски		
2.	Дата на раѓање	12.01.1972		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	2002	Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		Магистериум	2010	Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		Докторат	2015	Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко – технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектонски конструкции – 2011/12, Материјализација и технологија на градење– 20108 Префабрикација и монтажа во архитектурата – 20111
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко – технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектонски конструкции – 2011/12, Материјализација и технологија на градење– 20108 Префабрикација и монтажа во архитектурата – 20111
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		Вонреден Професор Архитектонски конструкции – 2011/12, Материјализација и технологија на градење – 20108

			Префабрикација и монтажа во архитектурата – 20111	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Архитектонски Конструкции 2	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по Архитектура / Архитектонски факултет, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Менаџмент и организација	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по Архитектура / Архитектонски факултет, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3.	Практика 1	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по Архитектура / Архитектонски факултет, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	4.	Практика 2	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по Архитектура / Архитектонски факултет, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	5.	Моделарство	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по Архитектура / Архитектонски факултет, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.			
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Детаљ во архитектурата	Докторски студии по архитектура и урбанизам/ Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Архитектура во дрво	Докторски студии по архитектура и урбанизам/ Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3.	Истражување на изградениот простор	Докторски студии по архитектура и урбанизам/ Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Dimitar Papasterevski, Filip Cenovski	Architectural Term: Self-Similarity	Scientific journal: South East European Journal of Architecture and Design, Scientific Foundation SPIROSKI, Volume 2020; Article ID10054,4pages, indexation by Respiration of UKIM, eISSN: 1857-9353/2020

	2.	Aleksandar Petanovski, Dimitar Papasterevski, Gordan Petrov	<i>Lifestyle as Habitat of Tomorrow Coexisting Models of Housing in the City</i>	Scientific journal: South East European Journal of Architecture and Design, Scientific Foundation SPIROSKI, Volume 2020
	3.	Dimitar Papasterevski, Toni Arangjelovski	<i>Integration of Architectural and Structural Aspects Shrough the Design Process: Individual Residential Building</i>	Place and Technologies, 7 TH International Academic conference, Belgrade, ISBN: 978-86-7924-240-2 /2020
	4.	Dimitar Papasterevski. Aleksandar Radevski	<i>Restoration of the elementary school "Johann Heinrich Pestalozzi" - Skopje</i>	Scientific journal: South East European Journal of Architecture and Design, Scientific Foundation SPIROSKI, Volume 2020; Article ID10058, 5 pages, indexation by Respiration of UKIM, eISSN: 1857-9353 /2021
	5.	Georgi Dimkov, Dimitar Papasterevski	<i>The importance of variability (flexibility) in multi-family apartment buildings</i>	Scientific journal: Technic Technologies Education Management -TTEM, Published by DRUNPP, Sarajevo, vol. 16, No.1, 2021, pp.19-27. ISSN: 1840-1503; /2021
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Д. Папастеревски, М. Бакалчев, С. Тасиќ, А. Радевски, С. Трпевски	<i>Бараки, Монтажни Домови во Периодот на Послеземјотресната Обнова на Градот Скопје</i>	Архитектонски факултет, Универзитет „Свети Кирил и Методиј“ / 2021
	2.			
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Aleksandar Radevski, Bojan Karanakov, Dimitar Papasterevski	<i>Daylight, Definition, Interpretation and Application Today</i>	Scientific journal: South East European Journal of Architecture and Design, Scientific Foundation SPIROSKI, Vol. 2022
	2.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи	/	
	11.2.	Магистерски работи	41 (од 2015 г.)	
	11.3.	Докторски дисертации	/	

Реден број: 11		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Јасмина Сиљаноска		
2.	Дата на раѓање	07.07.1957		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1983	УКИМ Архитектонски факултет – Скопје
		Магистериум	1993	Архитектонски факултет Загреб, Хрватска
		Докторат	2001	УКИМ Архитектонски факултет – Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Развој на архитектурата и урбанизмот и градителското наследство
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Урбано и просторно планирање и проектирање
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција	Звање и област во кои е избран и област	
		УКИМ Архитектонски факултет – Скопје	Редовен професор, Урбанизам	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Урбанистичко планирање 1	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет, УКИМ	
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма институција	
	1.	Урбана реконструкција (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет, УКИМ	
	2.	Урбанистичко студио 1 Урбанистичко студио 2	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет, УКИМ	
3.	Интегративно студио	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет, УКИМ		
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма институција	
	1.	Историја и теорија на град	Докторски студии за Архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет, УКИМ	
2.	Урбана морфосинтакса	Докторски студии за Архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет, УКИМ		

		3.	Системи на урбанистичко планирање	Докторски студии за Архитектура и урбанизам/ Архитектонски факулте, УКИМ
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Siljanoska, J., Korobar, V. P.,	Citizen Involvement in Planning Process Innovation: The Case of Centar Municipality	Prostor: A Scholarly Journal of Architecture and Urban Planning, vol. 25(1), June 2017, pp. 86-97, Zagreb ISSN 1330-0652
	2.	Siljanoska, J., (with Angelova, I.)	The “Dynamic Edge”: Re-Conceptualization of the Urban Fringe	Proceedings of the International Scientific Academic Conference Places and Technologies, pp. 359-368, ISBN 978-9958-691-56-0, Sarajevo, 2017 [double-peer review]
	3.	Siljanoska, J., (with Penchikj., D., Jovanovska., D.)	Continuous Performative Landscape for Resilient City of Skopje,	Proceedings of the International Scientific Academic Conference Places and Technologies, pp. 359-368, ISBN 978-9958-691-56-0, Sarajevo, 2017 [double-peer review]
	4.	Siljanoska, J., (with Mickovski, G., Angelova, I.)	Changing Territories and the “Edge Effect” of the Re-Habited Industrial Structures	Handbook of Research on Urban-Rural Synergy Development Through Housing, Landscape, and Tourism, IGI Global, USA. 2019 ISBN13: 9781522599326
	5.	Siljanoska., J.	Urban Living Labs for Sensitive City Cultural Heritage Regeneration	Proceedings of the International Scientific Academic Conference Places and Technologies, ISBN Number 978-86-7924-240-2., Belgrade, 2020 [double-peer review]
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Siljanoska, J., Korobar, V.P.	COST Action TU1204, People Friendly Cities in a Data Rich World	2013-2017
	2.	Siljanoska, Jasmina, Korobar, Vlatko P., Penchikj, Divna, Marina, Ognen, Babunski. Klime, Janev, Goran., Babunski. K., Janev, G.	Skopje Public Space Profile, Public Spaces in-depth analyses, Enhanced Right to City for All, UN Habitat	2017-2018
	3.	Тим на Архитектонскиот факултет, УКИМ	Horizon 2020: Regeneration and Optimisation of Cultural Heritage in Creative and Knowledge Cities (ROCK)	2017-2020
	4.	Siljanoska, J., Korobar, V.P.	COST Action CA 18137, European Middle Class Mass Housing (MCMH-EU)	2018-

10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Сиљаноска, Јасмина, Коробар Влатко П., (уредници)	Отворена врата: Скопска жива градска лабораторија/ Open Door: Skopje Urban Living Lab (билингвално издание)	Архитектонски факултет – УКИМ во рамки на проектот ROCK, финансиран од програмата Horizon 2017 / 2020
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Сиљаноска., Ј., Коробар, Влатко П.	Скопската жива градска лабораторија за инклузивна регенерација на културното наследство на градот	Архитектонски факултет – УКИМ, 2020
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи		32
	11.2.	Магистерски работи		
	11.3.	Докторски дисертации		

Реден број: 12		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Слободан Велевски		
2.	Дата на раѓање	26.08.1976		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	2002	Архитектонски факултет, УКИМ
		Магистериум	2007	DIA, Универзитет за применети науки на Анхалт, Германија
		Докторат	2013	Архитектонски факултет, УКИМ
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура и урбанизам	Архитектура и урбанизам
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Урбано и просторно планирање и проектирање
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		Вонреден професор, Урбанизам
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Урбанистичко планирање 2	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Интегративно студио	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Визии за современиот град	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Истражувања на изградениот простор	Докторски студии по архитектура и урбанизам Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Градот и утопијата	Докторски студии по архитектура и урбанизам	

				Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3.	Зелена инфраструктура: планирање за одржлива и отпорна градска средина		Докторски студии по архитектура и урбанизам Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Marija Mano Velevska, Slobodan Veleviski	<i>ARCHITECTURAL DESIGN STUDIO COURSES IN AND OUT COVID-19: Adaptive processes in academic knowledge exchange,</i> SAJ, Serbian Architectural Journal Vol.13,2021 part 2	University of Belgrade - Faculty of Architecture / 2022
		2.	Jorge Mejia Hernandez, Klaske Havik, Marija Mano Velevska, Slobodan Veleviski	<i>EDUCATING FOR A DEMOCRATIC PRACTICE OF ARCHITECTURE,</i> Teaching-Learning-Research: Design and Environments- Conference, AMPS Proceedings Series 22.1	Manchester School of Architecture; AMPS Manchester / 2020
		3.	Marija Mano Velevska, Slobodan Veleviski, Divna Pencic	<i>LEARNING THROUGH COLLABORATIONS IN ARCHITECTURAL EDUCATION</i> <i>Pedagogical and methodological aspects in design studio course</i> On Architecture: Learning Architecture- Conference, Proceedings	STRAND, Sustainable Urban Society Association, Belgrade / 2020
		4.	Marija Mano Velevska, Slobodan Veleviski, Goran Mickovski	<i>DOMESTICATING GARDENS. Excavating new patterns of growth for the city,</i> On Architecture: Challenges in Architecture, Urban Design and Art - Conference, Proceedings	STRAND, Sustainable Urban Society Association, Belgrade / 2019
		5.	Slobodan Veleviski, Marija Mano Velevska	<i>PROJECT SKOPJE: The Competition for Reconstruction of Skopje City Centre (1965),</i> во 99 Files. Balkan Brutalism # Skopje	Музеј на современа уметност- Скопје / 2019
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	меѓународен проект во рамките на програмата COST на ЕУ	COST - CA18126 Writing Urban Places. New Narratives of the European City	2019-2023
		2.	Студија за развој на систем на центри и јавни простори на град Скопје Автори: Д-р Слободан Велеvisки, Д-р Влатко П. Коробар, М-р Ана Рафаиловска, М-р Елена Андонова	Агенција за планирање на просторот за потребите на изработка на Генералниот урбанистички план на Скопје 2022-2032 година	2022
		3.	научен проект поддржан од Министерството за Култура на РМ (програма за проекти од национален интерес во културата) Автори: Д-р Слободан Велеvisки, Д-р Марија Мано-Велеvisка, М-р Никола Ѓорѓиеvisки	ДВОРОВИ-ГРАДИНИ-ОБЈЕКТИ, Истражување на формалните и перформативните особености на отворениот простор, на примерот на Скопје	2019

10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Марија Мано-Велевска, Слободан Велевски	КОМУНА. Интегративно студио РАСТ 2.0, 2021/2022	Архитектонски факултет, УКИМ / 2022
	2.	Слободан Велевски, Марија Мано-Велевска	УРБАНА ВИЈА.Интегративно студио РАСТ 2.0, 2020/2021	Архитектонски факултет, УКИМ / 2021
	3.	Слободан Велевски, Марија Мано-Велевска	Growth 2.0: Narratives, Design Studio 2019/2020	Архитектонски факултет, УКИМ / 2020
	4.	Марија Мано-Велевска, Слободан Велевски	Patterns of Growth: FREEINGSPACE, Design Studio 2018/2019	Архитектонски факултет, УКИМ / 2019
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Слободан Велевски, Иван Арсовски, Горан Мицковски, Марија Мано-Велевска	Архитектонско-урбанистичка студија за западната рабна зона на градот (Велес 2020-2035), во „Порта 3“ бр.311	Биропрес ДОО Скопје / 2021
	2.	Слободан Велевски, Марија Мано-Велевска	СТУДЕНТСКА ВИЗИЈА ЗА НОВ УРБАН НАРАТИВ, Просторот спроти хотелот Холидеј ин, во „Порта 3“бр.303	Биропрес ДОО Скопје / 2021
	3.	Slobodan Velevski, Marija Mano Velevska	ANALOGIC MULTITUDE, STUDIO Architecture Urbanism magazine #18	Studio Urbanism, Milano / 2020
	4.	Проф. д-р Огнен Марина, Проф. д-р Биљана Ангелова, Вонр. проф. д-р Слободан Велевски, Вонр. проф. д-р Марија Мано-Велевска, Вонр. проф. д-р Александар Радевски, Вонр. проф. д-р Горан Мицковски, М-р Иван Арсовски	Физибилити студија за урбанистички развој на социјално домување во општина шуто оризари	Архитектонски факултет - Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје / 2020
	5.	Слободан Велевски, Марија Мано-Велевска	ОД СЛОБОДЕН-ПРОСТОР КОН ОСЛОБОДУВАЊЕ-НА-ПРОСТОР, во „Културен живот“1-2	Културен живот, Скопје / 2018
6.	Слободан Велевски, Марија Мано-Велевска	Ослободување на просторот или во потрага по архитектурата на „Слободниот простор“ „Порта 3“бр.268	Биропрес ДОО Скопје / 2018	
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи	/	
	11.2.	Магистерски работи	40	
	11.3.	Докторски дисертации	2	

Реден број: 13		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Дивна Пенчиќ		
2.	Дата на раѓање	22.09.1967		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1994	Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		Магистериум	2005	Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		Докторат	2011	Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	20114 Урбано и просторно планирање и проектирање
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	20114 Урбано и просторно планирање и проектирање
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		Редовен професор, Урбанизам
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Одржлив урбан развој (изб.)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Основи на урбанизам	Прв циклус студии студиска програма Пејзажен дизајн / Факултет за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3.			
	4.			
	5.			
	6.			

9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Урбанистичко обликување 1	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Урбанистичко обликување 2	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3.	Урбанистичка и градежна легислатива	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	4.	Одржлив урбан развој (изб.)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	5.	Урбанистичко студио 1	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	6.	Урбанистичко студио 2	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Урбанистичко планирање и просторен развој на одржливи градови	Архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
2.	Зелена инфраструктура: планирање за одржлива и отпорна градска средина	Архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Penchikj, D., Siljanoska, J., and Jovanovska, D.	Continuous Performative Landscape for Resilient City of Skopje	International Scientific Academic Conference Places and Technologies, ISBN 978-9958-691-56-0, Sarajevo, 2017, pp. 359-368
2.	Pencic, D. and Trpkovska, A.	Influence of Parks and Urban Forest on the Prices of Residential Real Estate in Skopje	SJCE-International Scientific Journal of Civil Engineering, Volume 6, Issue 1, December 2017 ISSN 1857-839X, pp. 119-126.	

	3.	Penchikj, D. and Hadzi Pecova, S.	Challenges of Skopje Green City – Establishing green corridors upon the rivers Lepenec and Serava	Šumarski pregled / Forest Review 2018, vol 49, no.2: 38-47. : ISSN 1857-9507.
	4.	Penchikj, D., Siljanoska, J., and Jovanovska, D.	Skopje Public Space Evaluated: Analysis and Typologies	International Scientific Academic Conference Places and Technologies, ISBN 978-86-7924-240-2., Belgrade, 2020, pp. 131-138
	5.	Penčić, D. and Lazarevski, S.	The issue of urban public space in age of “investor urbanism”	8th International Conference „Contemporary achievements in Civil Engineering 2021“, Faculty of Civil Engineering, Subtoica, 2021, ISBN: 978-86-80297-86-6
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Marina, O., Pencic, D. et all.	“Measuring the Unmeasured/ Venturing Into the Unknown: How Can We Measure SDG Tier III Indicators?”	Cross-Regional Project led by UNDP Regional Hubs in Istanbul, Aman and Bangkok, 2017-2020
	2.	Siljanoska, J., Korobar, V.P., Penchikj, D., Marina, O., Babunski. K., Janev, G.	Skopje Public Space Profile, Public Spaces in-depth analyses, Enhanced Right to City for All, UN Habitat	2017-2018
	3.	Prof. Dr. Frank Othengrafen, PD Sylvia Herrmann, Prof. Divna Pencik, MSc Stefan Lazarevski, Rudina Toto PhD, Assistant Prof. Evangelos Asprogerakas, Prof. Konstantinos Serrao	Social Cohesion in Urban Neighbourhoods - the Role of Civil Society Actors in Urban Development Processes (SoCoN)	2022
	4.			
	5.			
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Пенчиќ, Дивна.	Македонија ќе ги постигнува глобалните одржливи цели до 2030 година	ПРЕСИНГ, год. VIII, бр. 40/9, Скопје, стр. 25-30/2018
	2.	Пенчиќ, Дивна.	Мораториумот како инструмент за контрола на изградбата	Порта 3, октомври 2018, бр. 273, Скопје, стр. 18-21/2018
	3.	Пенчиќ, Дивна.	За мораториумот општина центар, Скопје (2017 – 2021)	ПРЕСИНГ, год. VIII, бр. 53/06, Скопје, стр. 16-25/2021
	4.			
	5.			

	6.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
11.1.	Дипломски работи	/		
11.2.	Магистерски работи	55		
11.3.	Докторски дисертации	/		

Реден број: 14		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Ана Ивановска Дескова		
2.	Дата на раѓање	27.06.1978		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	2002	Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
		Магистериум	2010	Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
		Докторат	2015	Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		Вонреден професор Развој на архитектурата и урбанизмот и архитектонското наследство -20103 Конзервација и ревитализација на културно-историски споменици - 20113
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Историја на архитектура и уметност 1	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)
		2.	Историја на архитектура и уметност 4	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)
	3.	Архитектурата во Македонија во 19 и 20 век (изборен)	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
	9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии		
Реден број		Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
1.		Документирање и истражување на градителско наследство	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2013-2018) Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ	

	2.	Конзервација и реставрација на градителско наследство	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2013-2018) Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
	3.	Ревитализација на градителско наследство	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2013-2018) Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
	4.	Заштита на градителско наследство	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023) Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
	5.	Заштита на градителско наследство 2 (изборен)	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023) Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
	6.	Современи текови во архитектурата (изборен)	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023) Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
	7.	Типологија и морфологија на градителско наследство (изборен)	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023) Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
	8.	Интегративно студио (изборно студио)	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023) Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
	9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии	
		Реден број	Наслов на предметот
			Студиска програма и институција
	1.	Архитектонското наследство од 20 век во Македонија	Студиска програма на трет циклус на студии Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
	2.	Истражување и конзервација на градителското наследство во Македонија (по 50% со проф. д-р Елизабета Касапова)	Студиска програма на трет циклус на студии Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
	3.	Истражување на изградениот простор (со група наставници)	Студиска програма на трет циклус на студии Архитектонски факултет – Скопје, УКИМ
10.	Селектирани резултати во последните пет години		
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)	
		Реденброј	Автори
			Наслов
			Издавач / година
	1.	Mrduljash, M. and A. Ivanovska Deskova.	“Skopje, The Japanese-Yugoslavian experiment after the earthquake” Elser, O at al. <i>SOS Brutalism, a Global Survey</i> . Zurich: Park Books, 2017
	2.	Ivanovska Deskova, A., Ivanovski J. and V. Deskov	„The Architecture of the post-earthquake renewal of Skopje“ „The Future as a Project, Doxiadis in Skopje“, Athens: Hellenic Institute of Architecture, 2018
	3.	Ivanovska Deskova, A., Ivanovski J. and V. Deskov	“Challenging Disregard: The Case of the Telecommunication Center in Skopje” Seasoned Modernism. Prudent Perspectives on an Unwary Past, sITA (Studies in History and

				Theory of Architecture), vol. 7, 2019
	4.	Ivanovska Deskova, A., Deskov, V. and J. Ivanovski	„Constructing the City of Solidarity, Alfred Roth’s Elementary School in Skopje“	Thick Descriptions: Socialist Yugoslavia in Construction, No. 6, University of Bologna, Department of Architecture, 2020
	5.	Ivanovska Deskova, A., Deskov, V. and J. Ivanovski	„Challenging Neglect and Indifference, the Case of Skopje“	LDE Heritage Conference on Heritage & Sustainable Development Goals, Proceedings, TU Delft, 2021
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Ана Ивановска Дескова Јован Ивановски Владимир Десков	„ <i>WWII Monument SEE, Assessment of post world-war II Monuments in South East Europe in order to develop a new regional cultural route</i> “, project leader: RCC Triple P (Promotion, Policy, Pilot Projects), финансиран од ЕУ	2018/19
	2.	Јован Ивановски Ана Ивановска Дескова Владимир Десков	„Скопските вертикали“, проект од национален интерес во културата од областа на визуелните уметности, архитектурата и дизајнот за 2017 год. финансиран од Министерството за култура на Република Северна Македонија	2017
	3.	Јован Ивановски Ана Ивановска Дескова Владимир Десков	„Загрозени видови“, проект од национален интерес во културата од областа на визуелните уметности, архитектурата и дизајнот за 2018 год. финансиран од Министерството за култура на Република Северна Македонија	2018
	4.	Ана Ивановска Дескова Јован Ивановски Владимир Десков	„Жените архитекти во постземјотресната обнова на Скопје“, истражувачки проект од областа на културата за 2021 год, поддржан од Амбасадата на Швајцарија во Република Северна Македонија	2021
	5.	Ана Ивановска Дескова Јован Ивановски Владимир Десков	„Атлас на македонската модерна архитектура“, проект од национален интерес во културата од областа на визуелните уметности, архитектурата и дизајнот за 2022 год. финансиран од Министерството за култура на Република Северна Македонија	2022 (во тек)
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			

	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	/		
	2.	/		
	3.	/		
	4.	/		
	5.	/		
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Ивановска Дескова, А., Ивановски Ј. и В. Десков	„Скопје - архитектурата во македонскиот контекст“ (Skopje – Architektur im Mazedonischen Kontekst)	Галерија Рингтурм, Виена, Австрија, октомври 2017
	2.	Ивановски Ј., Ивановска Дескова, А. и В. Десков	„Скопските вертикали“	Музеј на град Скопје, Скопје, мај 2018
	3.	Ивановска Дескова, А., Ивановски Ј. и В. Десков	„Кон бетонската утопија: архитектурата на Југославија, 1948-1980“	„Културен живот“, 1- 2/2018
	4.	Ивановска Дескова, А., Ивановски Ј. и В. Десков	„Улогата на жените архитекти во постземјотресната обнова на Скопје“	„Културен живот“ 66, 1- 2/2022
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи	/	
	11.2.	Магистерски работи	23	
	11.3.	Докторски дисертации	1	

Реден број: 15		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Елизабета Касапова		
2.	Дата на раѓање	27.04.1962		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор по историја на уметноста		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1987	Архитектонски факултет - УКИМ Скопје
		Магистериум	1999	Филозофски факултет - УКИМ Скопје
		Докторат	2010	Филозофски факултет - УКИМ Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Филозофски науки	Историја на уметноста	Средновековна византиска уметност
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Филозофски науки	Историја на уметноста	Средновековна византиска уметност
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		Редовен професор, Развој на архитектурата и урбанизмот и архитектонското наследство, Конзервација и ревитализација на културно-историски споменици
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Историја на архитектура и уметност 2	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
	2.	Историја на архитектура и уметност 3	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
	3.			
	4.			
	5.			
	6.			
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Архитектура и уметност во Македонија	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
	2.	Архитектура и уметност во Македонија	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2013-2018)	
	3.	Заштита на градителското наследство	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	

	4.	Интегративно студио (изборен)	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)
	5.	Типологија и морфологија на градителско наследство (изборен)	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)
	6.	Заштита на градителското наследство 2 (изборен)	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)
	9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии	
		Реден број	Студиска програма и институција
	1.	Типологија и морфологија на градителското наследство во Македонија	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	2.	Истражување и конзервација на градителското наследство во Македонија	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
10.	Селектирани резултати во последните пет години		
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)	
		Реден број	Издавач / година
	1.	Касапова Елизабета	Манастир „Св. Атанасиј Велики“ Журче, Демир Хисар, 2021, (52-87).
	2.	Касапова Елизабета	МАНУ, Скопје 4/2019, (311-349).
	3.		
	4.		
	5.		
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)	
		Реден број	Издавач / година
	1.		2017-2020
	2.		2017/18

				„Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
		3.			
		4.			
		5.			
	10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			
	10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			
		6.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1.	Дипломски работи		/	
	11.2.	Магистерски работи		16	
	11.3.	Докторски дисертации		1	

Реден број: 16		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови			
1.	Име и презиме	Минас Бакалчев			
2.	Дата на раѓање	18.12.1956			
3.	Степен на образование	Доктор на науки			
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки			
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција	
		Високо образование	1981	АФ - УКИМ, Скопје	
		Специјализација Магистериум	1988 1991	АФ - Универзитет у Београду	
		Докторат	2004	АФ - УКИМ, Скопје	
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област	
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектонско проектирање и дизајн / Домување	
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област	
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектонско проектирање и дизајн / Домување	
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област	
		УКИМ Архитектонски факултет - Скопје		Редовен професор, Архитектонско проектирање / Домување	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии				
	Реден број	Наслов на предметот		Студиска програма и институција	
	1.	Архитектонско проектирање 3		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Архитектонско студио 5.1		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3.	Архитектонско студио 6.1		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот		Студиска програма и институција
		1.	Архитектонско проектирање 7		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		2.	Архитектонско студио 7.1		Архите Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје ктура / АФ, УКИМ, Скопје

	3.	Архитектонско студио 8.1	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
	4.	Интегративно студио 9	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
	5.	Селектирани теми од станбени објекти (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
	6.	Селектирани теми од објекти за колективно домување (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
	7.	Социологија на домување (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
	8.	Домување во трето доба (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии				
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција		
	1.	Архитектура на туризмот	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
	2.	Истражување на колективната форма на домувањето	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
	3.	Напредни теми од домувањето	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
	4.	Напредни теми од колективното домување	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
	5.	Постапки на архитектонско проектирање	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
	6.	Теорија и пракса во архитектурата на домувањето	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
	7.	Истражување на изградениот простор	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
10.	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Violeta Bakalcev, Sasha Tasic, Minas Bakalcev	<i>The Seven Maples as Spatial and Social Places in Veles</i>	XX International Forum, WORLD HERITAGE and ECOLOGICAL TRANSITION Le Vie dei Mercanti XX

					Gangemi Editore, Roma spa, (ISBN 978-88-492-4530-1) / 2022
	2.	Violeta Bakalchev, Tasic Sasha, Aleksandar Petanovski· Minas Bakalchev		<i>The City of the New Normality, the Example of Skopje</i>	Sixteenth Annual International Conference on European Integration – AICEI: Post-Pandemic Sustainability in Europe. University American College, Skopje /2021
	3.	Violeta Bakalchev, Sasha Tasic, Mitko Hadzi Pulja, Minas Bakalchev		<i>The Tree the Man and the City: The Case of Seven Maple Trees in Veles</i>	In Climate Change: Challenges and Building Resilience, 15 international academic conference on European integration. University American College Skopje (ISBN: 978-608-4607-50-2). / 2020
	4.	Violeta Bakalchev, Sasha Tasic, Mitko Hadzi Pulja, Minas Bakalchev		<i>Innovating the Rural: Tactics for village Renewal In the Mariovo Region</i>	University American College Skopje and University of Rome Tor Vergata, (ISBN: 978-608-4607-43-4). / 2019
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Д. Папастеревски, М. Бакалчев, С. Тасиќ, А. Радевски, С. Трпевски	<i>Бараки, монтажни домови во периодот на послеземјотресната обнова на градот Скопје</i>	Архитектонски факултет, Универзитет „Свети Кирил и Методиј“ / 2021
		2.	Maksim Naumovski, Pavel Veljanovski, Violeta Bakalchev, Minas Bakalchev (учесник од Архитектонскиот факултет / УКИМ)	<i>Erasmus enable, embedding collaborative platform for upskilling and networking toward sustainable cities</i>	School of Architecture and Design, University American Collage Skopje / 2019 -2021
	10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.			
	10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1.	Дипломски работи		Од 2000 година ментор на низа дипломски работи	
	11.2.	Магистерски работи		Од 2012 година ментор на низа магистерски работи	
	11.3.	Докторски дисертации		5	

Реден број: 17		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Саша Тасиќ		
2.	Дата на раѓање	02 VIII 1972		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1999	Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		Магистериум	2009	Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		Докторат	2015	Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектонско проектирање и дизајн / Домување
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко-технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектонско проектирање и дизајн / Домување
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		УКИМ Архитектонски факултет – Скопје		Вонреден професор, Архитектонско проектирање / Домување
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Архитектонско проектирање 3	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		2.	Архитектонско студио 5.1	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	3.	Архитектонско студио 6.1	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии		
Реден број		Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
1.		Архитектонско проектирање 7	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски	

			факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	2.	Архитектонско студио 7.1	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје / АФ, УКИМ, Скопје
	3.	Архитектонско студио 8.1	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	4.	Интегративно студио 9	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	5.	Селектирани теми од станбени објекти (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	6.	Селектирани теми од објекти за колективно домување (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	7.	Социологија на домување (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	8.	Домување во трето доба (изборен)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии		
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
	1.	Архитектура на туризмот	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	2.	Истражување на колективната форма на домувањето	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	3.	Напредни теми од домувањето	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	4.	Напредни теми од колективното домување	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	5.	Постапки на архитектонско проектирање	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	6.	Теорија и пракса во архитектурата на домувањето	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	7.	Истражување на изградениот простор	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
10.	Селектирани резултати во последните пет години		
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)	

	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Violeta Bakalcev, Sasha Tasic, Minas Bakalcev	<i>The Seven Maples as Spatial and Social Places in Veles</i>	XX International Forum, WORLD HERITAGE and ECOLOGICAL TRANSITION Le Vie dei Mercanti XX Gangemi Editore, Roma spa, (ISBN 978-88-492-4530-1) / 2022
	2.	Violeta Bakalchev, Tasic Sasha, Aleksandar Petanovski, Minas Bakalchev	<i>The City of the New Normality, the Example of Skopje</i>	Sixteenth Annual International Conference on European Integration – AICEI: Post-Pandemic Sustainability in Europe. University American College, Skopje /2021
	3.	Violeta Bakalchev, Sasha Tasic, Mitko Hadzi Pulja, Minas Bakalchev	<i>The Tree the Man and the City: The Case of Seven Maple Trees in Veles</i>	In Climate Change: Challenges and Building Resilience, 15 international academic conference on European integration. University American College Skopje (ISBN: 978-608-4607-50-2). / 2020
	4.	Violeta Bakalchev, Sasha Tasic, Mitko Hadzi Pulja, Minas Bakalchev	<i>Innovating the Rural: Tactics for village Renewal In the Mariovo Region</i>	University American College Skopje and University of Rome Tor Vergata, (ISBN: 978-608-4607-43-4). / 2019
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Д. Папастеревски, М. Бакалчев, С. Тасиќ, А. Радевски, С. Трпевски	<i>Бараци, монтажни домови во периодот на послеземјотресната обнова на градот Скопје</i>	Архитектонски факултет, Универзитет „Свети Кирил и Методиј“ / 2021
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи	/	
	11.2.	Магистерски работи	Од 2015 година ментор на 65 магистерски работи	
	11.3.	Докторски дисертации	3	

Реден број: 18		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Анета Христова-Поповска		
2.	Дата на раѓање	14.10.1961		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1986	АФ – УКИМ, Скопје
		Магистериум	2000	АФ – УКИМ, Скопје
		Докторат	2002	АФ – УКИМ, Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко – технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектонско проектирање и дизајн
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко – технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Архитектонско проектирање и дизајн
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција	Звање и област во кои е избран и област	
		Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	Редовен професор Архитектонско проектирање и дизајн	
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Архитектонско проектирање 4	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Архитектонско студио 5-2	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3.	Архитектонско студио 6-2	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	4.	Селектирани теми од јавни објекти 1 (изборен предмет)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Архитектонско проектирање 6	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Архитектонско студио 7-2	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при	

			Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3.	Архитектонско студио 8-2	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	4.	Теорија на архитектурата	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	5.	Интегративно студио	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	6.	Селектирани теми од јавни објекти 2 (изборен предмет)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	7.	Теории во проектирање (изборен предмет)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	8.	Архитектонска критика (изборен предмет)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	9.	Архитектонска теорија и истражување (изборен предмет)	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма институција	
	1.	Современа архитектонска теорија и критика	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Нови концепти на одржливо проектирање јавни згради 50% (со вон. проф. д-р Мери Батакоја)	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3.	Јавните згради во македонски контекст 50% (со вон. проф. д-р Мери Батакоја)	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	4.	Методологија на научноистражувачка работа од областа 16,7%	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Aneta Hristova	"Architecture as a cultural sustainability factor of Macedonian cities: the branding of Bitola"	Wiley Online, 2019 http://dx.org/10.1002/sd.1881 http://www.interscience.wiley.com/journal/sd
	2.	Анета Христова	“100 години од раѓањето на архитект Славко Брезоски“	„Славко Брезоски архитект: 100 години ретроспективна изложба“

				Културно-информативен центар – Скопје, Министерство за култура на РСМ, Град Скопје, Архитектонски факултет при УКИМ, 2022
	3.	Анета Христова-Поповска	"Суштествува ли македонска архитектура? – архитектонската мисла на Живко Поповски"	CCCS http://journals.cultcenter.net/index.php/culture
	4.	Hristova, Aneta	"Trainspotting"	99FILES Balkan Brutalism #Skopje Museum of Contemporary Art – Skopje www.msu.mk (Eds. Tornatora, M., Bajkovski, B.), Skopje, 2019
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Христова-Поповска, Анета Батакоја, Мери	Национален научно-истражувачки проект „Ретроспективна изложба „Архитектонското творештво на Живко Поповски - живот посветен на архитектурата“(трета фаза од мега проектот „Архитектонското творештво на Живко Поповски - живот посветен на архитектурата“)	Поддржан од Министерството за култура на Република Северна Македонија како проект од национален интерес во културата за 2020 година во областа на визуелните уметности, архитектурата и дизајнот.
	2.	Христова-Поповска, Анета Батакоја, Мери	Национален научно-истражувачки проект „Документирање и архивирање на проектантското творештво на архитект Живко Поповски“ (втора фаза од мега проектот „Архитектонското творештво на Живко Поповски - живот посветен на архитектурата“)	Поддржан од средствата за реализација на научно-истражувачки проекти на единиците на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во 2018/2019 година.
	3.	Христова-Поповска, Анета Батакоја, Мери	Национален научно-истражувачки проект „НА СКОПЈЕ, СО ЛЈУБОВ! Архитектонската мисла на Живко Поповски“ (прва фаза од мега проектот „Архитектонското творештво на Живко Поповски - живот посветен на архитектурата“)	Финализиран во ноември 2017 како соработка на Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Арт Проект Лаб - Скопје, и Приватен Принт - Скопје. Поддржан од Град Скопје во програмата за финансирање на проекти и активности од културата во 2017 година, во областа на културниот туризам, промоцијата на културното наследство и музејската дејност
	4.	Христова-Поповска, Анета Батакоја, Мери	Национален истражувачки проект „Архитектонското творештво на Славко Брезоски- пионерот на македонскиот модернизам во Бразилија“	Работен во текот на 2019 година во рамки на Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Христова-Поповска, Анета Батакоја, Мери (приредувачи)	„На Скопје, со љубов! Архитектонската мисла на Живко Поповски.“	Скопје: Приватен Принт, 2017

	2.	Анета Христова	„Влијанието на скопскиот железнички јазол врз концептите на урбанистичките планови за Скопје 1863 – 1963“	2-ри Август Штип, 2019	
	10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
		Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Анета Христова	Разговор во „Споменик на слободата – разговорник“ (Чемерска, Е., приредувач)	Приватен принт, Скопје 2019 ISBN 978-608-4838-04-3
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1.	Дипломски работи		37	
	11.2.	Магистерски работи		86	
	11.3.	Докторски дисертации		4	

Реден број: 19		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Михајло Зиноски		
2.	Дата на раѓање	17.06.1969		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Дипломиран инженер архитект	24.05.1997	Архитектонски факултет, Скопје, УКИМ
		Магистер по архитектура и урбанизам	24.05.2008	Архитектонски факултет, Скопје, УКИМ
		Доктор на технички науки	25.01.2012	Архитектонски факултет, Скопје, УКИМ
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Архитектура и урбанизам	Архитектонско проектирање	Архитектонско проектирање и дизајн
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Архитектура	Архитектонско проектирање	Архитектонско проектирање и дизајн
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет, Скопје, УКИМ		Редовен професор Архитектонско проектирање
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Архитектонско проектирање 4	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
	2.	Архитектонско студио 5-2	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
	3.	Архитектонско студио 6-2	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
	4.	Селектирани теми од областа на јавни објекти 1/ избран предмет	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
	5.	Архитектонско истражување во областа на објекти за масовна посетеност/ избран предмет	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Архитектонско проектирање 6	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
	2.	Архитектонско студио 7-2	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	

	3.	Архитектонско студио 8-2	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
	4.	Селектирани теми од областа на јавни објекти 2/ изборен предмет	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
	5.	Архитектонско истражување во областа на трансформативни типологии / изборен предмет	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
	6.	Архитектонско истражување во областа на објекти за масовна посетеност/ изборен предмет	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
	7.	Интегративно студио/ изборен предмет	Студиска програма на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура (2018-2023)	
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма институција	
	1.	Методологија на научно-истражувачка работа од областа	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Истражување на изградениот простор	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3.	Методи на партиципативно проектирање и транскрипција во архитектурата	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	4.	Архитектонско истражување во областа на трансформативните типологии	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Mihajlo Zinoski, PhD, Professor Tome Dimitrievski.	Title: Urban transformation of Miroslav Krleza Street, Skopje	Scientific monograph, Interdisciplinary research on real estate: selected scientific discussions. Ljubljana: Institute of Real Estate Studies, In prepress, 2021.
	2.	Mihajlo Zinoski, PhD, Associate Professor.	Title: „Living-dwelling - the importance of half-private spaces in the neighborhoods on the city borderline”.	Facilities © Emerald Publishing Limited, ISSN: 0263-2772, DOI 10.1108/F-04-2020-0040, 2020
	3.	Mihajlo Zinoski, PhD, Associate Professor.	Book title: Architecture of transcription; Title: „Sustainable preservation- Persistence of the former architecture in opposition times” (p.10-66)	Architecture of transcription: Faculty of architecture, UKIM, Skopje, N Macedonia, ISBN Printed:978-9989-118-28-9, 2019
	4.	Mihajlo Zinoski, PhD, Associate Professor, Ognen Marina, PhD, Professor.	Book title: Global Dwelling - Interwining Research, Community Participation And Pedagogy, OIKONET: A global multidisciplinary network on housing research and learning;	School of Architecture La Salle Ramon Llull University Barcelona, Spain, ISBN Printed: 978-84-939814-2-6, 2017

			Title: „Living/Dwelling: A participatory Action in the Neighborhood of Ilinden, Skopje” (p. 280-290)	
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Главен истражувач: Вонр. проф. д-р Михајло Зиноски; Учесници: Вонр. проф. д-р Михајло Зиноски, Архитектонски факултет, Скопје; Татјана Стратимировиќ Прокиќ, Архитектонски факултет, Белград, Србија; Игор Котларовски д-р и Дамјан Цингарски д-р, Општина Центар, Скопје; Томе Димитриевски М.Арх; Вонр. проф. д-р Александар Петровски, Архитектонски факултет, Скопје	Истражувачкиот проект: „РЕ-квалификација на методологијата за програмска и физичка трансформација на постоечки станбени и деловни во „енергетски ефикасни“ објекти на примерот на градот Скопје“.	Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, 2016-2017.
	2.	Main researcher: Leandro Madrazo, PhD, Professor; Participants: Mihajlo Zinoski, PhD, Associate Professor, Ognen Marina, PhD, Professor, Minas Bakalchev, PhD, Professor, Faculty of Architecture, UKIM, Skopje and others.	Research project: OIKONET, an Erasmus Network Project with the support of the Lifelong Learning Programme of the European Union.	School of Architecture La Salle Ramon Llull University Barcelona, Spain, 2013-2016.
	3.			
	4.			
	5.			
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Edited by: Mihajlo Zinoski, PhD, Associate Professor; Author: Mihajlo Zinoski, PhD, Associate Professor.	Book title: Architecture of transcription; Research project: Faculty of Architecture, UKIM, Skopje; Title: „Sustainable preservation-Persistence of the former architecture in opposition times”(p.10-66)	Faculty of architecture, UKIM, Skopje, N Macedonia, ISBN Printed:978-9989-118-28-9, 2019
	2.	Edited by: Leandro Madrazo, PhD, Professor; Authors: Mihajlo Zinoski, PhD, Associate Professor, Ognen Marina, PhD, Professor.	Book title: Global Dwelling - Interwining Research, Community Participation And Pedagogy; Research project: OIKONET, A global multidisciplinary network on housing research and learning; Title: „Living/Dwelling: A participatory Action in the Neighborhood of Ilinden, Skopje” (p. 279-290)	School of Architecture La Salle Ramon Llull University Barcelona, Spain, ISBN Printed: 978-84-939814-2-6, 2017
	3.			
	4.			
	5.			

10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Mihajlo Zinoski, Igor Medarski, Stefani Solarska.	Title: „Transportation Hub-Kumanovo“.	South East European Journal of Architecture and Design (SEEJAD) Vol. 2017, Article ID 100 30, 6 pages, http://doi.org/10.3889/seejad.2017.10030 , eISSN: 1857-9353 Articles in Architecture, 2017.
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
6.				
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи		
	11.2.	Магистерски работи	77 (2016г.-2022г.)	
	11.3.	Докторски дисертации		

Реден број: 20		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Мери Батакоја		
2.	Дата на раѓање	21.12.1982		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	2008	Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		Магистериум	2011	Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		Докторат	2015	Архитектонски факултет, Универзитет на Загреб, Хрватска
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Интердисциплинарни науки	Културологија	Култура на јавен простор
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Технички науки	Архитектура	Архитектонско проектирање и дизајн Друго
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет, „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		Вонреден професор во областа на архитектонското проектирање и дизајн
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Архитектонско проектирање 4	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Архитектонско студио 5.2	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3.	Архитектонско студио 6.2	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Архитектонско проектирање 6	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски	

				факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	2.	Архитектонско студио 7.2		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	3.	Архитектонско студио 8.2		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	4.	Интегративно студио		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	4.	Селектирани теми од јавни објекти 1 (изборен предмет)		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	5.	Селектирани теми од јавни објекти 2 (изборен предмет)		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	6.	Нови параметри на проектирање јавни згради (изборен предмет)		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	7.	Специфични типови на јавни згради (изборен предмет)		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
	9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
		1.	Методологија на научноистражувачка работа од областа на архитектурата (20%)	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
		2.	Архитектурата на музеите	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
		3.	Јавните згради во македонски контекст (со проф. д-р Анета Христова - Поповска)	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
		4.	Нови концепти на одржливо проектирање на јавни згради (со проф. д-р Анета Христова - Поповска)	Докторски студии по архитектура и урбанизам / Архитектонски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Batakoja Meri Šerman Karin	The Experiential Museum - Avant-Garde Spatial Experiments and the Reorganization of the Human Sensorium.	Architektúra & Urbanizmus (Department of Architecture of the Institute of History of the Slovak Academy of Sciences) 55, no. 1-2 (2021): 2-17.

	2.	Batakoja Meri Ivanovski Jovan Mickovski Goran	The “Art Fortress” as a Responsible Approach Model for Regeneration of Skopje’s Spatial Identity	<i>Proceedings of the 7th International Academic Conference on Places and Technologies "Keeping up with technologies to act responsibly in urban environment", University of Belgrade - Faculty of Architecture, Serbia, 2020.</i>
	3.	Батакоја, Мери	Скопје од идолумот на архитект Живко Поповски (Skopje from the Idolum of Architect Živko Popovski).	<i>Контекст (Context) 19 (2019):81-100. Скопје: Институт за македонска литература, 2019.</i>
	4.	Batakoja, Meri.	Skopje’s Mega Block: Modern Architecture as an Art of Grafting	<i>99 Files Balkan Brutalism #Skopje. Skopje: Museum of Contemporary Art, 2019. 267-269</i>
	5.	Батакоја, Мери	Културолошките аспекти во теоретското творештво на архитект Живко Поповски: Мислевме дека можеме да живееме заборавјќи (Cultural Aspects in the Theoretical Work of Architect Živko Popovski: The Impossibility of Future without Remembrance)	<i>Контекст (Context) 14 (2017): 107-121. Скопје: Институт за македонска литература, 2017.</i>
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Христова-Поповска Анета Батакоја Мери	Национален научно-истражувачки проект „Ретроспективна изложба „Архитектонското творештво на Живко Поповски - живот посветен на архитектурата“(трета фаза од мега проектот „Архитектонското творештво на Живко Поповски - живот посветен на архитектурата“)	Поддржан од Министерството за култура на Република Северна Македонија како проект од национален интерес во културата за 2020 година во областа на визуелните уметности, архитектурата и дизајнот
	2.	Христова-Поповска Анета Батакоја Мери	Национален научно-истражувачки проект „Документирање и архивирање на проектантското творештво на архитект Живко Поповски“ (втора фаза од мега проектот „Архитектонското творештво на Живко Поповски - живот посветен на архитектурата“)	Поддржан од средствата за реализација на научно-истражувачки проекти на единиците на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во 2018/2019 година.
	3.	Христова-Поповска Анета Батакоја Мери	Национален научно-истражувачки проект „НА СКОПЈЕ, СО ЛЈУБОВ! Архитектонската мисла на Живко Поповски“ (прва фаза од мега проектот „Архитектонското творештво на Живко Поповски - живот посветен на архитектурата“)	Финализиран во ноември 2017 како соработка на Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Арт Проект Лаб - Скопје, и Приватен Принт - Скопје. Поддржан од Град Скопје во програмата за финансирање на проекти

				и активности од културата во 2017 година, во областа на културниот туризам, промоцијата на културното наследство и музејската дејност.
	4.	Христова-Поповска Анета Батакоја Мери	Национален истражувачки проект „Архитектонското творештво на Славко Брезоски- пионерот на македонскиот модернизам во Бразилија“	Работен во текот на 2019 година во рамки на Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
	5.	International Management Group (IMG)	Меѓународен истражувачки проект „РеОткриена Култура“ (“Culture ReDiscovered”)	2008-2010
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Батакоја Мери (приредувач)	Homage to Togetherness (A Collection of Works from the 29th session of the International Summer School of Architecture)	Skopje: Faculty of Architecture, St. Cyril and Methodius University, 2020
	2.	Батакоја Мери (приредувач)	Архитектурата на новата музеологија: Од музеј-зграда до музеј-територија	Скопје: Архитектонски факултет УКИМ, 2019
	3.	Христова-Поповска Анета Батакоја Мери (приредувачи)	На Скопје, со љубов! Архитектонската мисла на Живко Поповски	Скопје: Приватен Принт, 2017
	4.	Христова Анета Поповска Цветанка Павковиќ Марина Грчев Мирослав Батакоја Мери Ценовски Филип	Архитектурата како фактор на културна одржливост на македонските градови/ Architecture as a Cultural Sustainability Factor of the Macedonian Cities	Скопје: Архитектонски факултет УКИМ, 2013
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Батакоја Мери	Situating Togetherness	Во Homage to Togetherness (Зборник на трудови од 29тата Сесија на Меѓународната школа за архитектура/ 29th Session International Summer School of Architecture). Скопје, Архитектонски факултет, УКИМ: 2020.
	2.	Батакоја Мери	Контура на новиот музеј (Sketch of a New Museum)	Во Архитектурата на новата музеологија: од музеј-зграда до музеј-територија (збирка на магистерски трудови). Скопје: Архитектонски факултет УКИМ, 2019. 8-15.

		3.	Батакоја Мери	Поимник на клучни зборови 'архитектура- нова музеологија'	Во Архитектурата на новата музеологија: од музеј-зграда до музеј-територија (збирка на магистерски трудови). Скопје: Архитектонски факултет УКИМ, 2019. 16-23.
		4.	Батакоја Мери	Екстратекстови кон изложбата „Загрозени видови“ во Природонаучниот музеј во Скопје	Во Културен живот 1-2 (2019): 66-71.
		5.	Batakoja Meri	Skopje - Freeingspace from In-Between the Remembrance and Projectivity	Bo Freeingspace: Macedonian Pavilion 16 th International Architecture Exhibition La Biennale di Venezia 2018. Skopje: Museum of Contemporary Art, 2018: 12-24.
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1.	Дипломски работи		0	
	11.2.	Магистерски работи		13 (Тековно ментор на 8 магистранти)	
	11.3.	Докторски дисертации		(Тековно ментор на тројца докторанди)	

Реден број: 21		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Огнен Марина		
2.	Дата на раѓање	03.02.1972		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1997	АФС-УКИМ, Скопје
		Магистериум	2006	АФС-УКИМ, Скопје
		Докторат	2010	АФС-УКИМ, Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Технички науки	Архитектура и урбанизам	Архитектонски конструкции
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Технички науки	Архитектура и урбанизам	Архитектонски конструкции
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Архитектонски факултет Скопје		Редовен професор Архитектонски конструкции-20112 Материјали и технологија на градење - 20108
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Архитектонски конструкции 3	Интегрирани студии од прв и втор циклус на студии по архитектура Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Архитектонски факултет Скопје	
	2.	Градежни материјали (изборен)	Интегрирани студии од прв и втор циклус на студии по архитектура Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Архитектонски факултет Скопје	
	3.	Селектирани теми од ИКТ во архитектурата (изборен)	Интегрирани студии од прв и втор циклус на студии по архитектура Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Архитектонски факултет Скопје	
	4.			
	5.			
	6.			
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Економија и управување со инвестициски проекти	Интегрирани студии од прв и втор циклус на студии по архитектура Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Архитектонски факултет Скопје	
	2.			
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			

	Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција	
	1.	Иновација во архитектонски проект	Трет циклус студии – докторски студии по архитектура и урбанизам	
	2.	Интегриран развој на изградената средина	Трет циклус студии – докторски студии по архитектура и урбанизам	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Ognen Marina	<i>Skopje Urban Living Lab – Innovative Partnership as a New Paradigm for Cities</i> , in Open Door Skopje Urban Living Lab	Faculty of Architecture, University “Ss. Cyril and Methodius” in Skopje, 2020
	2.	Zinoski, M., Solarska, S., Medarski, I., Marina, Og.	<i>Living-dwelling: The importance of half-private spaces in the neighborhoods on the city border line</i> , in WIT Transactions of the Built Environment, pp. 223-234, Vol.193.	WIT Press, 2020
	3.	Marina, Ognen eta all	<i>Cultural heritage as a driver for sustainable growth – Project “ROCK”</i> , in MASE – in Proceedings of 17 th International Symposium of MASE	Macedonian Association of Structural Engineers, 2017
	4.			
	5.			
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Ognen Marina	ROCK Regeneration and Optimization of Cultural Heritage in Creative and Knowledge Cities – ROCK – Horizon 2020 Programme	2017-2020
	2.	Ognen Marina	EUCANET European agencies network for citizenship, inclusion, involvement and empowerment of communities through the urban transformation process, “Europe for Citizens”-Action 1-Measure 1.2 Networks of Twinned Towns, EACEA	2017-2018
	3.	Ognen Marina	OIKONET-A Global Multidisciplinary Network on Housing Research and Learning, Erasmus Network Project, co-financed by the Lifelong Learning, Programme, EACEA	2014-2017
	4.			
	5.			
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			

		5.			
		6.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
11.1.	Дипломски работи		/		
11.2.	Магистерски работи		15		
11.3.	Докторски дисертации		/		

Реден број: 22		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Горан Мицковски		
2.	Дата на раѓање	03.10.1974		
3.	Степен на образование	Доктор на науки		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование	Скопје, 2000	Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Скопје
		Магистериум		
		Докторат	Белград, 2015	Архитектонски факултет, Универзитет во Белград
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Техничко – технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Техничко – технолошки науки	Архитектура, урбанизам и планирање	Технички науки од областа на архитектурата
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран и област
		Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Скопје		Вонреден професор, Архитектонско проектирање
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот		Студиска програма и институција
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
	6.			
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Реден број	Наслов на предметот		Студиска програма и институција
	1.	Архитектонско проектирање 5		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / АФ, УКИМ, Скопје
	2.	Архитектонско студио 7-3		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / АФ, УКИМ, Скопје
	3.	Архитектонско студио 8-3		Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / АФ, УКИМ, Скопје

		4.	Интегративно студио	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / АФ, УКИМ, Скопје	
		5.	Архитектурата на индустриското наследство	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / АФ, УКИМ, Скопје	
		6.	Противпожарна заштита на објекти	Интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура / АФ, УКИМ, Скопје	
	9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма институција	
		1.	Архитектура на индустриското наследство	Трет циклус студии – докторски студии по архитектура и урбанизам / АФ, УКИМ, Скопје	
		2.	Истражување на индустриски типологии	Трет циклус студии – докторски студии по архитектура и урбанизам / АФ, УКИМ, Скопје	
		3.	Заштита на објекти од пожар и експлозии	Трет циклус студии – докторски студии по архитектура и урбанизам / АФ, УКИМ, Скопје	
		4.	Истражување на изградениот простор	Трет циклус студии – докторски студии по архитектура и урбанизам / АФ, УКИМ, Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Jasmina Siljanoska, Goran Mickovski, Ivana Angelova	Handbook of Research on Urban-Rural Synergy Development Through Housing, Landscape, and Tourism Chapter 5 Changing Territories and the “Edge Effect” of the ReHabited Industrial Structures (94-114)	IGI Global, 2020
		2.	Meri Batakoja, Jovan Ivanovski, Goran Mickovski	Places and Technologies 2020 Proceedings; The “Art Fortress” as Responsible Approach Model for Regeneration of Skopje’s Spatial Identity (336- 344)	University of Belgrade, Faculty of Architecture, 2020
		3.	Goran Mickovski, Slobodan Veleviski, Marija Mano Veleviska	PROCEEDINGS - Challenges in Architecture, Urban Design and Art; “Old Locations for New Economies” (250-258)	STRAND – Sustainable Urban Society Association, 2019
		4.	Marija Mano Veleviska, Slobodan Veleviski, Goran Mickovski	PROCEEDINGS - Challenges in Architecture, Urban Design and Art; “Domesticating Gardens – Excavating New Patterns of Growth for the City” (259-268)	STRAND – Sustainable Urban Society Association, 2019
		5.	Goran Mickovski,	Inclusive/Exclusive cities – Book od Proceedings,	City of Skopje, 2017

		Aleksandar Radevski, Bojan Karanakov	International Scientific Conference; “Transformation of Industrial Space in the Context of Post- Socialist Transition of the City of Skopje” (264-281)	
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденб рој	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Вонр. проф. д-р. Горан Мицковски, Вонр. проф. д-р. Ана Ивановска Дескова, Вонр. проф. д-р. Јован Ивановски	УКИМ, Архитектонски факултет, Скопје „Нови индустрии на стари локации“	2021
	2.	Вонр. проф. д-р. Ана Ивановска Дескова, Вонр. проф. д-р. Горан Мицковски, Вонр. проф. д-р. Јован Ивановски, Проф. д-р Елизабета Касапова	УКИМ, Архитектонски факултет, Скопје „Загрозен модернизам“	2019
	3.	Проф. д-р. Огнен Марина, Вонр. проф. д-р. Бојан Каранакон, Вонр. проф. Јован Ивановски, Проф. д-р. Ана Тромбева Гаврилоска, Вонр. проф. д-р. Ана Ивановска Дескова, Проф. д-р. Елизабета Касапова, Проф. д-р. Јасмина Силјаноска, Проф. д-р. Влатко Коробар, Вонр. проф. д-р. Марија Мано Велевска, Вонр. проф. д-р. Мери Батакоја, Вонр. проф. д-р. Горан Мицковски,	HORIZONT 2020 – ROCK – Rehabilitation and Optimization of Cultural Heritage for Culture and Knowledge Cities	2017-2021
	4.			
	5.			
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Реденб рој	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реден број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
	2.			

		3.			
		4.			
		5.			
		6.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии				
	11.1.	Дипломски работи	/		
	11.2.	Магистерски работи	36		
	11.3.	Докторски дисертации	/		

Реден број: 23		Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови		
1.	Име и презиме	Љупчо Настовски		
2.	Дата на раѓање	23.06.1965		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор на математички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Високо образование Дипл. математичар применета насока	1990	Институт за математика/ ПМФ, УКИМ, Скопје
		Магистериум М-р на математички науки	1998	Институт за математика/ ПМФ, УКИМ, Скопје
		Докторат Д-р на математички науки	2004	Институт за математика/ ПМФ, УКИМ, Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Природноматематички науки	Математика	Анализа и комплексна анализа и гранични вредности на аналитички функции
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Природноматематички науки	Математика	Анализа и комплексна анализа и гранични вредности на аналитички функции
8.	Доколку е во работен однос, да се наведат институцијата каде што работи и звањето и областа во кои е избран	Институција		Звање и област во кои е избран
		Институт за математика/ПМФ, УКИМ, Скопје		Редовен професор, Анализа и функционална анализа
9.	Список на предмети што наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети што наставникот ги води на првиот циклус на студии			

		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Мера и интеграл	Математика/ПМФ, УКИМ, Скопје
		2.	Анализа 3	Математика/ПМФ, УКИМ, Скопје
		3.	Статистика за туризам	Географија/ПМФ, УКИМ, Скопје
		4.	Математика 1	Архитектоски факултет, УКИМ, Скопје
		5.	Математика 2	Архитектоски факултет, УКИМ, Скопје
9.2.	Список на предмети што наставникот ги води на вториот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Теорија на аналитички функции	Математички науки и примени /ПМФ, УКИМ, Скопје
		2.	Гранични множества	Математички науки и примени /ПМФ, УКИМ, Скопје
		3.	Теорија на $\mathbb{R}^n$ простори	Математички науки и примени /ПМФ, УКИМ, Скопје
9.3.	Список на предмети што наставникот ги води на третиот циклус на студии			
		Реден број	Наслов на предметот	Студиска програма и институција
		1.	Диференцијални равенки - напредно ниво	Математички науки и примени /УКИМ, Скопје
		2.	Операторски диференцијални равенки и обоштени аналитички функции - напредно ниво	Математички науки и примени /УКИМ, Скопје
		3.	Парцијални и интегрални равенки, напредно ниво	Математички науки и примени /УКИМ, Скопје
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			

	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Реденброј	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии			
	11.1.	Дипломски работи	5	
	11.2.	Магистерски работи	/	
	11.3.	Докторски дисертации	/	

Реден број: 24	Податоци за наставниците што изведуваат настава на студиска програма од прв, втор и трет циклус на студии и за ментори на докторски трудови			
1.	Име и презиме	Маријана Лазаревска		
2.	Дата на раѓање	22. 3. 1981		
3.	Степен на образование	докторат		
4.	Наслов на научниот степен	Доктор по технички науки		
5.	Каде и кога го завршил образованието односно се стекнал со научен степен	Образование	Година	Институција
		Докторат	2014	Градежен факултет - Подгорица, Црна Гора
		Магистратура	2010	Градежен факултет - УКИМ
		Диплома	2005	Градежен факултет - УКИМ
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистер	Подрачје	Поле	Област
		Технички науки	Градежништво	Технологија и организација на градење
7.	Подрачје, поле и област на научниот степен доктор	Подрачје	Поле	Област
		Технички науки	Градежништво	Технологија и организација на градење, менаџмент во градежништво
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата во која работи и звањето и областа во која е избран	Институција	Звање во кое е избран и област	
		Градежен факултет - УКИМ	Вонреден професор од областа на технологијата и организацијата на градењето, и менаџмент во градежништво	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/институција	
	1.	Организација и технологија	Геотехника, ГФ-УКИМ	
	2.	Менаџмент во градежништво	Градежништво, Геотехника, ГФ-УКИМ	
	3.	Одбрани поглавја од менаџмент во градежништво	Градежништво, модул Организација, ГФ-УКИМ	
	4.	Одбрани поглавја од планирање во градежништво	Градежништво, модул Организација, ГФ-УКИМ	
	5.	Технологија на изградба	Градежништво, модул Организација, ГФ-УКИМ	
	6.	Менаџмент и организација на инвестициска изградба	Архитектонски факултет, УКИМ	
9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма/ институција	
	1.	Одбрани поглавја од менаџмент во градежништво	Градежништво и геотехника, ГФ-УКИМ	

		2.	Управување со ризици при реализација на градежни проекти	Градежништво, транспортна инфраструктура и хидротехника, ГФУКИМ
		3.	Прогнозно моделирање при проектирање и изведба на градежни објекти	Градежништво, хидротехника, ГФ-УКИМ
	9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		1.	Економски аспекти за избор на градежни машини	Градежништво, Организација, технологија и менаџмент во градежништво, ГФ-УКИМ
		2.	Услови на договори за градење на објекти	Градежништво, Организација, технологија и менаџмент во градежништво, ГФ-УКИМ
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Ред. број	Автори, наслов, издавач/година	
		1.	Marijana Lazarevska, Ana Trombeva Gavriloska, Mirjana Laban, Milos Knezevic, and Meri Cvetkovska: "Determination of Fire Resistance of Eccentrically Loaded Reinforced Concrete Columns Using Fuzzy Neural Networks", Complexity, Volume 2018, Article ID 8204568, 12 pages, https://doi.org/10.1155/2018/8204568 , IF=1,289	
		2.	Jasmina Cetkovic, Slobodan Lakic, Marijana Lazarevska, Milos Zarkovic, Sasa Vujosevic, Jelena Cvijovic and Mladen Gogic: "Assessment of the Real Estate Market Value in the European Market by Artificial Neural Networks Application", Complexity, Volume 2018, Article ID 1472957, 10 pages, https://doi.org/10.1155/2018/1472957 , IF=1,289	
		3.	Cvetkovska, M., Knezevic, M., Xu, Q., Lazarevska, M., Gavriloska, A.T.: "Fire scenario influence on fire resistance of reinforced concrete frame structure ", Procedia Engineering, 2018/SCOPUS Cvetkovska, M., Milanovic, M., Lazarevska, M., Gavriloska, A.T.: "Fire resistance of energy efficient floor structures", Applications of Structural Fire Engineering, 2017/SCOPUS	
		4.	Lazarevska M., Trombeva Gavriloska A., Cvetkovska M., Lazarevski R., "Prognostic modelling of the fire resistance of RC columns using the concept of ANN", International Journal of Advances in Mechanical and Civil Engineering, ISSN: 2394-2827, Vol. 4 Issue 6, pp. 25-31, December 2017; Proceedings of the IIER International Conference, Budapest, Hungary, September 2017.	
		5.		
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
		Р.б.	Автори, наслов, издавач/година	

	1.	Meri Cvetkovska, Quiang Xu, Ana Trombeva-Gavriloska, Marijana Lazarevska, Cvetanka Chiflihanec, Milica Jovanoska: Fire safety evaluation of materials used in energy efficient buildings, Bilateral scientific research project Macedonia - China, Ministry of Education and Science of RM, 2016-2017	
	2.	Meri Cvetkovska, Milos Knezevic, Marijana Lazarevska, Ana Trombeva-Gavriloska, Zlatko Zafirovski: Neural networks prognostic model for modeling the fire exposed RC columns, Bilateral scientific research project Macedonia - Montenegro, Ministry of Education and Science of RM, 2016-2017	
	3.	Ognen Marina, Bojan Karanakov, Ana trombeva-Gavriloska, Marijana Lazarevska et.all. "Regeneration and Optimisation of Cultural heritage in creative and Knowledge cities", Horizon 2020 H2020-SC5-2016-2017	
	4.	Meri Cvetkovska, Marijana Lazarevska, Ana Trombeva-Gavriloska, Zlatko Zafirovski et.all. „Knowledge for a resilient society - Disaster risk management and fire safety”, Erasmus+ K2 Higher Education Capacity Building in Western Balkan Countries (EAC/A04/2015) 2016-2019	
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)		
	Ред. број	Автори, наслов, издавач/година	
	1.		
10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)		
	Ред. број	Автори, наслов, издавач/година	
	1.	Подготовка на потребни документи за воспоставување на интегриран и финансиски самоодржлив систем за управување со отпад во Југозападен регион, (EuropeAid / 136347 / IH / SER / MK)	
	2.	Cvetkovska, M., Laban M., Trombeva Gavriloska, A., Lazarevska, M., Cvetkovska, E., Influence of chimneys on fire safety of traditional wooden houses, MASE 2017	
	3.	Marina, O., Ivanovska-Deskova, A., Karanakov, B., Ivanovski, J., Lazarevska, M., Trombeva Gavriloska, A., Cultural heritage as a driver for sustainable growth – project “ROCK”, MASE 2017	
	4.	Trombeva gavriloska A., Lazarevska M., Cvetkovska M., Knezevic M., “Bond stress distribution along CFRP strengthened RC beam”, Association of Structural Engineers of Serbia-ASES 2018, Zlatibor, Serbia	
	5.	A. Trombeva - Gavriloska, M. Lazarevska, M. Cvetkovska, “Experimental testing of composite sandwich panels with different face sheets”, 1st International Conference on Construction Materials for Sustainable Future, 19-21 April 2017, Zadar, Croatia	
11.	Менторства на додипломски, магистерски и докторски студии		
	11.1.	Дипломски работи	2
	11.2.	Магистерски работи	3
	11.3.	Докторски дисертации	/

ПРИЛОЗИ

Прилог бр. 5

Додаток на диплома

Архитектонски факултет

Бр.диплома:

1. Податоци за носителот на дипломата	
1.1. Име	
1.2. Име на родител	
1.3. Презиме	
1.4. Датум на раѓање, место и држава на раѓање	
1.5. Матичен број	
2. Податоци за стекнатата квалификација	
2.1. Датум на издавање	
2.2. Назив на квалификацијата	Дипломиран инженер архитект
2.3. Име на студиската програма, односно главно студиско подрачје, поле и област на студиите	Додипломски студии по архитектура Архитектонски факултет Скопје Научно-истражувачко подрачје: 2. Техничко-технолошки науки Научно-истражувачко поле: 2.01 Архитектура, урбанизам и планирање Научно-истражувачка област: 20100, 20101, 20102, 20103, 20104, 20105, 20106, 20107, 20108, 20109, 20110, 20111, 20112, 20113, 20114, 20115, 20117, 20118.
2.4. Име и статус на високообразовната/научната установа која ја издава дипломата	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Архитектонски факултет
2.5. Име и статус на високообразовната / научната установа (доколку е различна)	/
2.6. Јазик на наставата	Македонски јазик
3. Податоци за нивото на квалификацијата	
3.1. Вид на квалификацијата (академски/стручни студии)	Академски студии
3.2. Ниво на квалификацијата според Македонската и Европската рамка на квалификации	Квалификациите кои се стекнуваат со завршување на студиската програма на додипломските студии по архитектура, припаѓаат на нивото VI Б за тригодишните додипломски студии од националната рамка на квалификации утврдена со Законот за националната рамка на квалификации и соодветствуваат на ниво VI од Европската рамка на квалификации.
3.3. Траење на студиската програма: години и ЕКТС кредити	Академски тригодишни студии со 180 ЕКТС кредити
3.4. Услови за запишување на студиската програма	Запишувањето на студентите на прв циклус на студии - додипломски студии по архитектура на Архитектонскиот факултет - Скопје, се спроведува согласно Законот за високо образование, одредбите на Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (УКИМ), Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, како и согласно Конкурсот за запишување студенти на студиските програми на УКИМ.
4. Податоци за содржините и постигнатите резултати	
4.1. Начин на студирање	Редовни студии
4.2. Барања и резултати на студиската програма	Исполнување на условите согласно студиската програма (освоени 180 ЕКТС)
4.3. Податоци за студиската програма (насока, модул, оценки, ЕКТС кредити)[1]	Видете го приложеното Уверение за положени испити и целосно реализирана студиска програма

4.4. Систем на оценување (шема на оценки и критериуми за добивање на оценките)	Критериуми: <ul style="list-style-type: none"> Постигнати резултати на прв и втор колоквиум / испит Присуство и активност на предавања и вежби Учество на проект или изработка на стручен труд Оцената 5 (пет) е негативна оценка	до 50 бода	5	пет	F
		од 51-60 бодови	6	шест	E
		од 61-70 бодови	7	седум	D
		од 71-80 бодови	8	осум	C
		од 81-90 бодови	9	девет	B
		од 91-100 бодови	10	десет	A
4.5. Просечна оценка во текот на студиите					
5. Податоци за користење на квалификацијата					
5.1. Пристап до понатамошни студии	Со завршување на првиот циклус на студии -додипломски студии по архитектура, се стекнуваат минималниот број на кредити - 180 ЕКТС, потребни за влез на втор циклус на студии - дипломски (мастер) студии по архитектура.				
5.2. Професионален статус (ако е применливо)	Со завршување на првиот циклус студии – додипломски студии по архитектура се стекнува со право на овластување Б за изведба на градби од страна на Комората на овластени архитекти и други овластени инженери на Република Македонија.				
6. Дополнителни информации					
6.1. Дополнителни информации за студентот					
6.2. Дополнителни информации за високообразовната установа					
7. Заверка на додатокот на дипломата					
7.1. Датум и место					
7.2. Име и потпис	Проф. д-р Огнен Марина Проф. д-р Никола Јанкуловски				
7.3. Функција на потписникот	Декан Ректор				
7.4. Печат	печат на единицата печат на УКИМ				

¹Додаток на 4.3 е Уверението за положени испити

Прилог бр. 6

Статут на високообразовната установа (на УКИМ и на единицата) – линк до веб-страниците

http://www.arh.ukim.edu.mk/images/Dokumenti/264_STATUT_UKIM-6.6.2019.pdf

http://www.arh.ukim.edu.mk/images/Dokumenti/glasnik_-473_2.pdf

Извештај од последната самоевалуација (на УКИМ и на единицата) – линк до веб-страниците

http://www.ukim.edu.mk/mk_content.php?meni=155&glavno=1

<http://www.arh.ukim.edu.mk/index.php/mk/2013-12-16-18-29-15/2013-12-19-22-11-19/2018-03-04-12-57-55/2018-03-04-12-58-34>

Прилог бр. 7

Копија од Решението за акредитација на високообразовната установа, издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Македонија

Прилог бр. 8
Договори за закуп

Прилог бр. 9

**Копија од Решението за исполнување на услови за почеток со работа на студиската програма,
издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија**